

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Baptistae Mantuani ... Parthenicum libri

Baptista <Mantuanus>

Argentinae, 28. 8. 1501

VD16 -S7317

Parthenices Primæ Liber secundus fœliciter incipit

[urn:nbn:de:bsz:31-321582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321582)

PARTHENICES PRIMAE

Parthenices Primæ Liber secundus
feliciter incipit.

Anxia responso Genitrix in tecta redibat /
Multa mouens animo : nec .n. snia Natae

Visa satis Legi : priscisq; accomoda Patrum
Ritibus : in vacuos etenim partuq; carentes
Expertesq; toros sobolis / Superosq; Deumq;
Iraſci tunc fama fuit : dirumque minari
Supplicium in steriles uteros : multo ante Maritum .
Non aliam ob causam passum conuicia norat :
Submotumq; procul templo : spectantibus ipsis
Ciuibus : & triste casum miserantibus ultro :

Anxia responso. In hoc secundo Parthenices libro Poeta tractat nuptias Diue Mariae & Ioseph. Primoque inducit matrem Annam sollicitam & anxiam de responso filii: cui propositum fuerat celibem ducere vitam: quae res nec legi: nec ritibus hoc est ceremoniis quadrabat: quonia sterilitas vicio dabatur: repulsa namq; passus fuerat a sacerdote Ioakinus pater Parthenices ob sterilitatem: cuius meminit: canens ea quae ob eam notam perpeſsus. & quo pacto fame restitutus post Annae uxoris conceptum. Inde ad desponsationem Mariae progreditur. Tum conceptionem saluatoris tractat: consilijq; mutationem quo Ioseph statuerat Mariam relinquere. Anxia responso: hoc est sollicita in tecta redibat genitrix Anna. Multa mouens animo quae anxia: nec enim sententia nate filii quadrabat legi & antiquis ritibus: in steriles enim Deum & Superos irasci fama fuit. Multo ante maritum: Ioakinum. Non aliam ob causam passum conuicia id est iniurias: norat id est nouerat.

Summotumque procul. Longe templo: spectantibus ipsis?

Exaggeratio contumelie videntibus ciuibus: & miserantibus
Miseratur Miseratur is qui aliena queritur incommoda. Miseretur is qui
Misertur. miserum subleuat. Virg. Turni sortem miserantur iniquam.
Antiqui Misero: as usurparunt teste Nonio.

Virg's
Nonius

Namq; Vir ardentis votum positurus ad aras
Ante habitam prolem : dum se in secreta tulisset
Templa : Sacerdotum strepitu discedere sacro

LIBER . II . FOL. XXXV.

Ex Adyto iussus fuerat : turpemq; repulsam
Passus : & hoc patriam fugiens ob dedecus urbē

Nanq; vir ardentis. Dum munus offerret sacerdoti & se in
secreta tulisset templa hoc ē in Adytum. Adytum secretior lo Adytum.
cus templi: ad quem non nisi sacerdoti dabatur accessus Vir.

Virgilis.

Is q; Adytis hæc tristia dicta reportat. Et dicitur ab α & Νύκτι
ingredior: non autem ab eo is / ut Imperiti somniant. Turpē
q; repulsam passus Qui honores petebant / nec assequēbatur: Repulsam
repulsam pati veteres dixerē. pati.

Rus coluit: pluresq; latens inglorius annos

Duxerat in luctu tristem sine coniuge vitam.

Rus coluit. Fugiens urbem ob id dedecus: rus diuertit. Ali
quamdiu ibi latitans conspectumq; populi fugit. Duxerat in
luctu: tristem sine coniuge vitam.

Sicut ubi amisso thalami consorte per agros

Sola volat turtur nitidis neq; potat in undis:

Ne comitis prisca tristetur imagine visa:

Nec viridi post hac fertur confidere trunco.

Sicut ubi amisso. Turturem celibem permanere dicunt sem
perq; solam volare post amissum coniugem. Pli. in. x. Vere
turruem occultari pennasq; ammittere scribit.

Plinius

Sed miseram diuina Senis clemencia sortem

Prospiciens: Annæq; preces & dona gementis

Sed miseram &c. Ob preces Annæ & dona: angelus mittitur
ad Ioakinum maritum: annuncians sibi futuram sobolem.

Misit olympiaca celerem de sede ministrum:

Qui dedit hæc mandata viro. tua tecta reuise /

Misit olympiaca. Propter altitudinem Olympi montis Poe
tz montis nomen pro. celo ponunt.

Consortem solare agram mæstosq; Penates:

Anna tibi lætos partus: prolemq; datura est

Fœmineam: magno sanctæ dabis omine Natę

Fatidicum ductumq; maris de sidere nomen

Et Mariam dices. Annæ mandata minister

Attulit hæc eadem: mirantiq; insuper addit

F ij.

PARTHENICES PRIMAE

Hos monitus. Limen notæ pete concita portæ
 Qua tibi rus itur: sacris hic mane peractis
 Obuius occurret Cōiunx. Gressu illa citato
 Venit ad Vrbanae que dicitur Aurea portæ
 Limen & offendit redeuntem rure Maritum.
 Illic suscepti hospicio communis amici
 Amplexu: longisq; una sermonibus illam
 Consumpsere diem: & certi de prole futura
 Mane suos peciere lares: gauisa reuersum
 Tota domus largo dominum suscepit honore.

Consortem solare ægrā id est Annam mœstam Mœstos id est
 tristescq; Penates.

Penates

Penates Dij fuere e Samothracia aduecti a Dardano Troiam & ab Aenea e Troia Romam: ut Varro scribit. Macrobius scribit Nigidium & Labeonem scripsisse Apollinem & Neptunum esse deos Penates. Dionysius scribit Penates fuisse Deos Romæ: quorum duo simulacra ænea tenebant hastas.

Varro.
 Macrobi.
 Dionysius

Syllius eos videtur significare Penates esse: quos nobis sponte delegimus colendos/ultra numina maiora. Vnde Scipio apud Syllium. Tarpeia pater qui templa secūdam Incolis a cœlo sedem id est Iupiter & Saturnia id est Iuno: nondum Iliacis mutata malis: tuq; aspera pectus Aegide gorgoneos virgo succincta furores id est o Pallas Vsq; huc numina: tum sequitur

Syllius

Indigetes

Indigetescque dei sponte inter numina nostra id est o Penates.

Anna tibi letos. Nascetur tibi filia: cui dabis fatidicum nomen ductum de sidere maris. Maria stella maris est.

Anne mandata minister/angelus. Attulit hæc eadem/quæ Ioaquinus tulerat Mirariq; insuper addit pete concita id est velox.

Portæ Auream designat portam.

Hæc igitur mœsto voluens sub pectore Mater
 Aegra fatigabat tacitis præcordia curis:
 Et gradiens tali secum sermone locuta est:

Hæc igitur mœsto voluens sub pectore Mater. &c. Anna sub pectore voluebat ex Lege minime licere cœlibatum: & mentem Mariæ a proposito vix posse dimoueri. Insup gradiens ea que sequuntur locuta est.

O curæ o vani pro posteritate labores /
 O dolor o pietas infortunata Parentum /
 O Studium infelix ubi res & tempus & ipsa
 Viscera / & exhaustas in sollicitudine mentes
 Triuimus : ut canis caput aspersere dolores.

Linquimur : immemores demens incuria natos
 Separat a nobis : meritoꝝ oblita propago
 Non æquat curas : & non respondet amori .

O curæ o vani pro posteritate &c. id est sobole labores. O Stu-
 dium diligentia infelix. Conqueritur filios Parentibus / eoꝝ
 qꝫ votis minime obtemperare : & Parentes destitui eoꝝ quos
 pcrearūt auxilio i ipsa senili etate cū magis filiorū officio egēt

Sed quid te frustra miserā coquis Anna : qꝫ d ipsi
 Fecimus hoc patimur : Patres ut amauis ipsi
 Sic nostrum nos semen amat : taxamur eodem
 Iudicio : sic fata ferunt : suspiria perdis .

Iste modus rerum mundi productus abortu
 Transmeat ad gentē per sæcula nostra futuram.

Si uigilare potes : turgencia lumina fletu

Exhaurire licet : sed ferrea fata mouere

Non potes : aerei pellant sine carbasa venti .

Sed quid te frustra miseram coquis . id est angis : quod ipsi fe-
 cimus : filij patimur Patres. Ferrea fata : Immutabilis ordo pro-
 uidentie diuine. Sine verbū est.

Quod dederit fortuna libens amplectere : litus
 Forsitan utilius quā tu tibi consulat aura .

Quod dederit fortuna libens amplectere &c. Dei voluntas
 mutari nō pōt nisi ipse velit. Iuuenalis. Nil ergo optabūt hoies
 si cōsiliū vis Permittes ipis expēdere numibus qd Cōuēiat no-
 bis : rebuꝫ sit utile nris : nā p iucūdis aptissima qꝫ dabūt dij

Conquestum Dauid a diu / Puerocqꝫ iacenti

Produci peccasse dies ; auertere mortem

Non ualuisse ferunt . audit Deus omnia : prestat

F iij.

Iuuenalis

PARTHENICES PRIMAE

Optima, mortales audent orare: quod optant.
 Opprime succensum studijs melioribus ignem:
 Nec sine supremas animi dolor occupet arces.

David

Conquestū Dauida diu &c. Percussitq; Dominus paruulū quem peperit uxor Vriē Dauid: & desperatus est. Deprecatus q; est Dauid Dominū pro paruulo & ieiunauit Dauid ieiunio septimo autem die obiit infans: quo mortuo surrexit Dauid de terra & lotus unctusq;: & veste mutata adorauit i domo Domini: postea petito pane cōedit: Historia est in Regnorum se cundo. capite. xij. Dauida media longa. Audit deus oīa: pre stat optima. Carior ē homo Deo q; sibi. Iuuenalis nos animo/ rum. Impulsu & cæca magnaq; cupidine ducti. Coniugium pe rimus: partumq; uxoris: at illis. Notum qui putri: qualisq; fu tura sit uxor. Opprime succensum studijs melioribus, ignē. id est curam anxiam opprime virtutibus: nec sine arcem animi occupari dolore. Arx animi in capite est. ex Platonicorum sen tencia.

ij Regū xij

Iuuenalis

Talibus: ut fama est: curis demencia quosdam
 Cœpit: & in saltus atq; in deserta ferarum
 Lustra tulit. Pater Aiace[m] narrare solebat
 Insanum mactasse pecus dum quereret hostem:
 Et furias idem meminī recitabat Orestis:

Ajax

Talibus ut &c. Cura nimia dementes facit. ut est in fabulis quas pater narrare solebat. de Aiace & Oreste.

Ajax. Telamonis filius ex Hefiona Laomedontis: ut Ho merus velle videtur Diodorus siculus Eribiam Alchati Athe nienlis filiam / matrem Aiace[m] dicit: qui victus iudicio armo rum ab Vlysse (contendebant enim post mortem Achillis de armis eius) Ajax in insaniam cōuersus: veniēs ad pascua Vlyf sis oues & alia animalia occidit: æstimans se Vlyffis commili tones & Agamemnonis occidere: crudeliusq; in caprum quen dam quem Vlyffem putauit: re tandem comperta gladio se ip sum interfecit. Inuenalis. Hic boue percusso mugire Agamem nona credit. extrat Tragedia Sophoclis $\mu\sigma\tau\iota\gamma\acute{o}\phi\omicron\rho\omicron\sigma\ \acute{\alpha}\iota\ \acute{\alpha}\sigma$ id est Ajax ferens flagellū: sumpto etenim flagello boues cedebar.

Homerus
Diodor.

Iuuenal.
Sophodes

LIBER .II FO. XXXVII.

Orestes Agamemnonis filius ex Clytemnestra Aegisthum adulterum matris patrisq; interfecit (quem a bello Troiano reuersum Aegisthus cum Clytemnestra interfecere) occidit cum iam septenio regnum Mycenarum tenuissent: interfecto etiam Pyrrho Achillis filio: qui Hermionem sibi desponsatam rapuerat: consciencia scelerum in furiam versus: videre sibi videbatur matrem se ardentibus facibus & serpentibus insequentem ut Virgilius canit tandem auxilio Pyladis Strophij filij quo amico utebatur in Tauricam regionem deuenit ad templū Dianę: vbi Iphigenia sacerdocio fugebatur. Mos autem erat hospites immolari: captus ergo Orestes a sore co gnoscitur: & ab infania purgatur: tū rapiens simulacrū Dianę pertulerunt id ad Italiam ad nemus Aricinum: de quo alibi plura dicam.

Orestes
Clytem
nestra
Aegisthus

Iphigene

Quem comes ad Scythicę vexit delubra Dianę

Scythicā Dianam dicit Chersonesus enim Taurica Scythica dicitur ut est apud Strabonem. Quem comes ad Scythicę id est Pylades vexit delubra Dianę.

Magna quidem credo / quociens pugnat in agris
Aduersęq; volant acies: in preliisurgit

Tempestat: sed mens etiam cum nocte dieq;

Sollicitis agitur stimulis / in pectore magnos

Extollit strepitus: & grandi corda pauore

Concutit. & recte tetrici dixere Parentes

Quatuor aduersis miscentur ut æquora ventis

Eo Zephyro Libyco gelidoq; Aquilone

Magna quidem credo. Comparat curam bellorum tempestat: & affectus passionesc; animi ventis. Eo / Zephyro / Libyco gelidoq; Aquilone. Quatuor his ventis comparat affectus Spei Metus Voluptatis & Doloris. Sicut. n. terre & maria ventis turbantur / ita affectibus his quatuor animus e sede tranquilla deicitur & perturbatur.

Veteres quatuor seruauere ventos omnino vt Plin. auctor ē. nec Homerus plures nominat Aulus Gellius octo facit mentionem nec cum Plin. in nominibus conuenit. Plin. in quatuor cœli partibus octo nominat. Ab oriente equinoctiali Subsolanus qui græce Apeliotes dicitur. Ab oriente brumali Vulturinus quem græci Eurum dicunt, a Plinio ponuntur. A meridie

Venti quatuor.

Virg's

Strabo

Plinius
Homerus
Gellius

PARTHENICES PRIMAE

Notus Austrum ponit quem Græci Notum dicunt. Tum Aphri cum qui Libs dicitur. Ab occasu Aequinoctiali Favonius: qui græce Zephyrus. Ab occasu vero Solstitiali Corus quæ Virg. Caurum dicit Græci Argæten. A septentrionibus è Septentrio: interq; eum & exortum solstiacalem Aquilo. Septentrio Aparctias dicitur: Aquilo Boreas. Numerosior ratio quatuor ijs interiecerat Traſeam inter Septentrionem & Corum Secundū Cetiam inter Aquilonem & Subſolanum. Tertium Phœnica quem noſtri Euronotum dicunt: medium inter Eurum & Notum Quartum Libonotum inter Africum & Austrum medium. Sunt etiam quidam peculiare quibusq; gentibus venti: non ultra certum procedentes tractum. Vt Scyron Athenienſium: a Scyronijs petris Circius Galliæ Narboneſi Sunt etiam certis anni temporibus flantes Eteſiæ.

Motus qui fiunt in appetitu ſine ratione Cicero perturbaciones appellat rectius quam reliqui Philoſophi: qui paſſiones eas nuncupant: cum paſſio etiam de nō vicioſis motibus dicatur. Eſt autem perturbacio ut Stoici diſſiniunt: irracionalis ac præter naturam animi motus: ſine appeticio habūdans. Sunt autem genera perturbacionum in ſumma quatuor. Dolor: Metus: Concupiſcētia & Voluptas. Dicunt autem Stoici perturbaciones opinionones eſſe. Vnde Dolorem diſſiniunt opinionem recentem mali præſentis: in quo demitti contrahi q; animo rectum eſſe videatur. Vnde & dolorem quidem irracionalibilem animi contractionem eſſe. Eius autem ſpecies. Miſericordiam: Inuidiam: Aemulacionem: Zelotypiam: Angorem: Conturbacionem: Trifticiam: Merorem: Confuſionem. Timor Timorem autem eſſe mœtum impendētis mali. Referunt ad timorem iſta. Mœtum: Pigriciam: Pudorem: Terrorem: Anxietatem: Tumultumq;. Concupiſcēciam autem dicunt Stoici eſſe irracionalibilem appetitum: Alij libidinem dicunt. Ad quæ referuntur. Indigencia: Odium. Contencio: Ira Amor: Iracundia: Ex candefcencia. Ceterum Voluptas eſt irracionalibilis eius rei appetitus q̄ videatur expetenda: quam leticiam geſtientem dicunt. Partes eius ſunt. Delectacio: Inſultacio: Oblectacio: & Effuſio. Eſſe autem & bonas Affectiones tres dicūt: Gaudium: Cauacionem: & Voluntatem. Eſſe vero Gaudium placidum & conſtans contrarium dolori: racionalibilemq; voluptatem: Cauacionem vero malorum declinacionem cū ratione timori contrariam: quæ eſt declinacio ſine ratione. Nam metuere nunquam ſapientem ſed cauere. Cupiditati voluntatem cō

Cicero

Perturbacio qd ſit: cū ſuis generibus
Dolor

Timor

Concupiſcencia.

Voluptas

Gaudiū

Cauacio

trariam dicunt quæ sit appetitio rationabilis boni absentis: & Voluntas
 hanc in solo sapiente inueniri sciunt: presentis autem mali
 Affectio nulla est in sapiente. Hæc igitur bonæ sunt affectiones
 tres & cum ratione: due in bonis scilicet Gaudium: & Volun-
 tas. Vna scilicet Caucio in malis. Laercius auctor. Tullius in
 Tusculanis questionibus.

Laercius.
Cicero.

Sic totidem nostras ingenti turbine mentes
 Subuertit furis: pectusq; in prælia mittit.
 Spes leuat: arrectos metus alto a vertice fluctus
 Dejicit: hinc animū pulsat furibunda voluptas:
 Inde dolor. fluctus ceu fracti fluctibus altum
 Clamorē ingemināt: piceis abscondita nymbis:
 Nec radios fundit ratio nec vela gubernat.

Sic totidem nostras ingenti turbine mentes. Subuertit fu-
 ris: perturbacionibus furis similes sunt. Vnde & a Sylio apud
 inferos locantur sicut & furis: quæ Noctis & Erebi filie dicun-
 tur Tiphphone Aleto: & Megera. Heliado auctore.

Syllius

Hesiodus

Plato

Virgil.

Pectusq; in prælia mittit. Pars enim animi Irascibilis in pe-
 ctore seu in corde Platone auctore ponitur. Virg. Ille regit di-
 ctis animos & pectora mulcet.

Spes leuat arrectos. Concupiscenciam dicit: metus alto. Ti-
 mor: furibunda: voluptas id est leticia gestiens. Inde dolor.
 Opinio mali presentis fluctus ceu fracti fluctibus altum Cla-
 morem in geminant: piceis: nigris obscuris nymbis pluuijs.
 Nec radios fundit ratio. Trāslacio a radijs solis: nec vela gua-
 bernat. Trāslacio a nautis.

Felices quicumq; istis a Syrtibus altam
 Visuri pacem loca sunt in tuta recepti.
 Nam neq; mens ullā secus est habitura quietē:
 Nec lætos sensura dies nec dulcia sæcla.

Felices quicumq;. Syrtes perturbaciones appellat. Dux sunt
 Syrtes i Libya. Minor quam Lotophagitin vocant. Huius Syrtis
 finis ambitus est mille & sexcentorum fere stadiorum: oris la-
 titudo sexcentorum. Iuxta utrumq; promontorium: quæ os

Syrtis

PARTHENICES

PRIMAE

efficiunt. Infulę adherescunt continenti. Cercinna & Meninx
 magnitudine equales. Maior vero Syrtis nongētorum & tri-
 ginta stadiorum ambitum habet. Diametrum in recessum mil-
 le & quingentorum: quanta fere est oris latitudo. Strabo au-
 ctor. Solinus. Inter Syrtes quamuis terra pergentibus iter si-
 deribus destinatur: nec aliter cursus patescit. Nam putris soli
 faciem aura mutat: & minimo licet vento tantam diuersitatem
 flatus efficit: ut subinde peruersis Syrtibus locorum nulla in-
 dicia agnitioni relinquuntur: cum modo quę fuerant tumu-
 lis ardua: in valles residunt: modo quę vallibus pressa / cętu-
 pulueris aggerantur. Vtręq; Syrtes ducentis quinquaginta
 milibus passuū separantur. Solinus. p. eas Cato philosophus
 mite Cæsaris Imperium fugit ut canit Lucanus. Beatos igitur
 ac felices Poeta noster dicit: eos qui his carent perturbati-
 onibus: & recepti in tuta loca procul ab his Syrtibus. Nā neq;
 mens ullam: secus aliter alioq; modo est habitura quietem: trā-
 quillitatem: nec letos id est iucundos sensura dies nec dulcia se-
 da: hoc est etatem placidam.

Strabo
Solinus

Idem
Lucanus

Propterea quid te miserā coquis Anna: dolores
 Et tristem dedisce metum: natura repugnat
 Moribus his. monstrare vię compendia possūt
 Languentes gelidicę senes: at scandere montem
 Sole sub ardenti viridis male sustinet ætas.

Miseri.

De virtute loqui minimum: virtutibus uti
 Propterea quid te miseram. Miseri sunt qui perturbacioni-
 bus quaciuntur eisq; manus prebent. Et tristem dedisce metū
 qui tristes facit. natura repugnat. Moribus his / ego intelli-
 go naturam virtuosus repugnare moribus. Monstrare vię cō-
 pendia possunt. Senes viam ad virtutes monstrant. At scande-
 re montem. Sole sub ardenti viridis id est iuuenis ætas male
 id est egre sustinet valida est apicem ascendere. De virtute lo-
 qui Iuuenalis De virtute locuti Clunem agitant. multi ad vir-
 tutem exhortantur alios: qui libidinose viuunt. De virtute
 loqui minimū supple est.

Iuuenal.

Hoc Sansonis opus. tamem assuetudine longa
 Assiduiq; operis tractu formatur & in se
 Virtutem natura trahit: præludia multa

Egregias artes pariunt. In pace togæq;
 Bella diu miles discit: mox obuiat hosti
 Impiger: & firmum parat ad certamina pectus.
 Sæpius a placitis mens est arcenda diuq;
 Seruicio duranda graui: nam prona sequaxq;
 In peioraruit nisi lora retraxerit usus:
 Ast ubi iam legis paciens assuetaq; vinculis
 Sessori parere potest quo iusserit ibit.
 Tunc ubi tempus erit casu cum tristis acerbo
 Sors aderit: fert æquales rationis habenas
 Ante negat velut indomita ceruice iuuenicus:
 Aut velocis equi soboles animosa / priusquam
 Imposito scierit gressum glomerare magistro.
 Ars ubi possessam mentem complexa subegit
 Quo virtus quo sancta vocant oracula vertet.
 Nam neq; tunc labor est duros tolerare labores.

Hoc Sanlonis opus id est hominis animosi & fortis. Ta-
 men assuetudine longa. Cōsuetudo bonarū operationū: tū ar-
 tes egregie preludia pariūt naturāq; formant ad virtutes. In
 pace togæq; Romani in pace togis utebantur. Vnde pro pace
 toga ponitur. Cicero. Cedant arma toge.

Toga.

Cicero

Quid si Nata virum refugit: si nulla nepotum
 Posteritas: quid nostra iuuat post fata nepotes?
 Iusticiam coluisse sat est nullius egebis
 Subsidio defuncta pios si vixeris annos.
 Sæpius in natis sæuum pater educat hostem
 Cumq; suo ignorans interfectore iocatur.
 Sæpe sibi lachrymas / sperant dū gaudia matres:
 Atq; suæ pascunt ventura opprobria genti.

Quid si nata virū. Maria refugit: si nulla nepotū posteritas.
 Nihil nos iuuare posteritatē dicit cū qsq; suū onus portabit.
 Propterea vanos hoim̄ noua fabula mores

PARTHENICES · PRIAME

Exprimit: hoc pelagus Galilea q̄d abluir arua
Extimuisse ferunt: olim cum vidit in orbes
Nubila conuolui: volitare per aera montes
Credidit: at postq̄m largius de nubibus imber
Depluit unde prius damnū interitūq̄ timebat /
Incrementa tulit: fusa procul æquoris unda.

❧ Fallitur in dubijs hoīm solercia rebus:
Corda nec euentus capiunt humana futuros.

Propterea vanos &c. Fabulā dicit. Galileū mare cū nubīū col-
lectionē videret/credidit mōtes in aere volui: timēsq̄ monciū
casum: pauescebat credēs interitū minari nubes. Hī autē in plu-
uiam resoluti: mari incrementū p̄stiterē. Sic fallitur homini so-
lercia in dubijs rebus: nec futuros euentus humana mens cape-
re potest.

❧ Id quoq̄ non nunq̄m mentes solatur amaras
Quod durare nihil patitur fortuna: vicesq̄
Mobilis alternat: ventoq̄q̄ similima proram
Nūc p̄mit a puppi placidā mō murmurat aura.
Forfan & hos luctus minus importuna sequentē
Tempora: felices iterum Deus afferet annos.

Id quoq̄ nō nunq̄. i. fortunā dicit solari dolentes: eo quod
nihil patitur cōsistere: sed oī̄m mutat vices: sicut vētus nūc
prorā: nūc puppim premir. Forfan & hos luctus Anne: Impor-
tuna: nō opinata t̄pa foelices iterum Deus afferet annos.

Talia voluenti parua iam Nazareth arces
Apparent: nigro rutilans surgebat ab ortu
Vesper: & ingenti phœbum demiserat umbra
Carmeli sublimis apex: in moenia mater
Nazareth: & fessis intrat sua limina plantis.

Talia voluenti. Cogitāti. Parua iā Nazareth: locus in q̄ ali-
tus est Iesus dñs noster. Nigro rutilās surgebat ab ortu Vesp.
Hesper: stellā designat: quæ solis in occasu rutilās surgere so-
let. Et ingenti. i. sublimis altūs apex Carmeli mōtis demiserat
Phœbū. i. solē ingenti ymbra magna obscuritate. In moenia

LIBER .I. FOL XL.

inater Nazareth & fessis intrat sua. I. plantis.

Carmelus Mons est Syrie inter Acam (que hodie Pithole Carmelus
mais dicitur) & turre Seratonis ut Strabo auctor est.

Vt pater accepit charæ noua nuncia Natae
In mœrore diu iacuit: curisq; sepultus
Impexi capitis canos squallere situmq;
Ducere: & a mento tristem concresecere barbam
Sustinuit: nec enī potuit cohibere querelas:
Parcere nec lachrymis nec dissimulare dolorem,
Crebra diu mœstum traxit suspiria pectus.
Et iacuit ceu truncus iners: & inutilis arbor
Frondebis ammissis sine terræ fertilis imbre.

Vt pater accepit, Ioakinus cognita volūtate. Prrthenices in
merore incidit atq; luctū/describit igitur Poeta cōdiciōes mœ-
sti ac lugentis cū aridæ arboris compatione.

Noua nuncia Natæ. Filie mentē nunciatā ab Anna coniuge
& dicit Nuncia neutro genere contra Laurēcij Vallē opinionē
Tibullus Diui vera monēt venture nuncia sortis Lucrecius.
Et ad calidū decurrūt nuncia sensum. In merore diu iacuit: in
tristitia: curisque sepultus. i. obrutus & oppressus. Impexi ca-
pitis canos crines: squalere. i. deturpari: sitūq; ducere. Situs la-
nugo parietibus adherens: & quidā mucor in uultu senū/utrū
q; negligēcia contingēs. Sustinuit: passus est. nec enim po-
tuit cohibere q̄relas: Parcere nec lachrymis: nec. d. dolorem.

Nuncia

Tibullus
Lucrecius

Situs.!

Res tandem prolata palam peruenit ad ipsas
Sacrorum & templi doctas Antistitis aures:
Quem penes arbitrium nodos aperire latentes/
Iuris & obscuros Legum dissoluere casus:
Ipsius imperijs altam conscendit in arcem
Concilium: venere Senes ænigmata Legum
Rimari soliti / & dubijs responsa parati
Reddere: iamq; ultro multum / citroq; locuti

PARTHENICES

PRIMAE

Cum certi nihil afferrent: iamq; humida noctis
 Tempora suaderent sacros dimittere Patres;
 Querendum quæ sit cæli sententia tandem
 Cōmuni sanxere prece: & solennia templo
 Sacra dari: & dubijs orari Numina rebus.
 Atq; ita sedato res est certamine visa
 Iudice digna Deo: quādo est nō reddere magnū
 Vota nephas: violare piam res impia Legem
 Interea sumptis Diuorum Nuncius alis
 Parthenicen adiens placidis ita vocibus in fit.

Res tandem prolata palam. Dicit rem peruenisse ad summum Pontificem: ad quem in dubijs recursus ex Lege habebatur: & quia lex sterilitatē damnabat: quæ Mariæ virginī nuptias imponebat: Ipsa autem se voto castimonie astrinxerat. Votū autem Lex stabile esse voluit. necesse erat rem deferri ad Pontificem & Seniores: apud quos Legis arbitrium & interpretatio residebat: peruenit ad ipsas Sacrorum & templi doct. Antif. au. Quem penes arbitriū: iudicium: nod. ap. latentes nodos dubia. perplexitates. Latentes obscuros. Iuris/Legis & institutorum & ob. legum. dubios. Dissoluere: aperire casus. Ipsius in peris mandatis Pontificis. Conciliū conscendit in altam arcē in templum. Instar enim arcis templū conditum fuit in monte Syon. Venere senes Aenigmata id est dubia obscura. Aenigma cum diphthongo æ & i latino scribi debet: & est proprie obscura locutio ἄπο τοῦ ἄσπι ττομαῖ quod est obscure loquor Rimari soliti: & d. r. p. reddere: iamq; ultro multum citroq; lo. hoc est in ambas partes.

Iamq; humida: noctis temp. Vsq; ad noctem cōsuluisse ostēdit: tandem deuenisse ad hoc: ut precibus diuinum oraculum consulere quādo id est. Ex quo/magnū nephas est non reddere votum: & impium est legem violare. Interea/tempore medio. Poeta angelū de cælo missum ad Parthenicen fingit: quæ eam in proposito confirmet castitatis: ostendens bona quæ castitatem consequuntur. Sumptis diuorum nuncius alis. Alæ diuorum pro talaribus ponuntur. Virg. de Mercurio. pedibusq; talaria nectit. Nympha puellarum cælo gratissima salue:

Aenigma

Alæ.
 Talaria.

Virgil.

Cuius apud Superos iam pridē cognita virtus
Floret : & in nostros crescit ventura Penates.

Nympha puellarum. Oratio Angeli ad Parthenicē confir-
mans eam in proposito: tum remuneracionem promittens eti-
am his qui simili proposito castitatis vixerint Cælo gratissi-
ma Deum genitura Cuius apud Superos id est apud Deum Pa-
trem Filiū & Spiritum sanctum: siue apud angelicos spiritus.
Iam pridem cognita/persecta virtus florēt Et in nostros cre-
scit ventura Penates/Hoc est in cœlestes choros deueniēs. An-
gelos Penates appellat: quorum chori Marię auxilio p̄ huma-
num genus restaurati sunt.

Ne trepida : tua vota Pater firmavit & auxit :

Nulla tuum Venus est unq̄ visura cubile :

Virginitas æterna tibi concessa volente

Confessu toto Superę , tibi gloria Vestę

Et Triuix debetur honos : inuicta sequentur

Virginei tua signa chori : quos more Dianę

Nunc pede nūc iaculo nūc exercebis & arcu .

Ne trepida: ne timeas: tua vo: P. firmavit: stabiliuit: & auxit
quia etiam paries: & post partum virgo permanebis. Nulla tu-
um Venus. id est concubitus viri expers eris Virginitas eter-
na/perpetua pudicitia tum corporis tum mentis concessa tibi
volente Deo Auctore Deo Confessu: consilio seu consensu to-
to frequēti. Tibi gloria Vestę. Vestę & Dianam castas voluit
antiquitas. Vesta Saturni & Rheę filia Diodoro teste. Plutar-
chus ab hac Dea virgines Vestales appellat quarum sacerdo-
cium perpetuum ignem tuebatur: uti pura & incorrupta ignis
substantia: integris inuiolatisq; corporibus custodiretur. His
autem virginibus annorum triginta castitas prescripta est. Ac
primum quidem decennium quę faciunda sunt discunt. Secū-
dum vero quę didicere faciunt. Tercio decennio hæ alias do-
cent. Tum demum post id tempus permittitur volenti & nu-
bere & ad aliam vitā verti: sacerdotioq; solui. Et triuix debe-
tur &c. Triuia Diana est ab eo dicta Triuia eo quod in triuio
ponitur fere in opidis Græcis. Vel quod Luna dicit esse: quę
in cœlo tribus vñs mouetur in altitudinem & latitudinem &
longitudinem. Varro Auctor.

Inuicta sequentur tua signa. Vexilla te ducent inuictam: q̄s

G i

als Cōsen-
su

Diodor.
Plutarch.
us

Varro

Vestā.

Triuia

PARTHENICES PRIMAE

Diana: more Dianę nunc pede: nunc iaculo. Dea venacionum Diana est: quam virginei chori sequuntur ut Poetis placet. Dicit Parthenicen veram Dianam & pudicissimam secuturā multa virginum milia: utpote Vrsulam cum sodalibus: reliquasq; innu meras quas Christi religio colit veneraturq;.

Vrsula virgineę Dux & Regina cohortis
Hoc explebit opus: tandemq; in sidera magnū
Agmenaget celebrem referēs ex orbe triumphū
Thetyos occidūę populi littusq; Britannum:

Vrsula virgineę Dux. Manet in translatione: virginū multitudinem cohortem appellans. Hoc explebit opus castitatis: tandemq; in si. ad cęlos magnum Agmen: exercitum. celeb. re. ex or. triumphum. Tethyos occidūę. ex occidentis Insula. Britannia insula est occidentis Auctore, Strabone: forma eius triangula est. Eius latus vbi ad longitudinem maximum est: Gallię e regione opponitur. Quatuor interualla sunt quibus ex continenti assidue in Insulam utuntur: quę ab egressibus annium extant: Rheni videlicet ac Sequanę Legerisq; & Galliarum. Illis autem qui vicina loca tenent ascensuris ex confinibus Menapiorum Marinis enauigacio est. Quibus promōtorium Icium vicinum est: quo nauali usus est Diuus Cęsar. Britannia hodie Angliā dicit a populis Germanię Sueuis Anglis: quoniam Saxones qui ex Sueuis Anglis sunt eam aliquñ occuparunt. Incolę in Galliam transmigrarunt: a quibus inter Armoricas ciuitates Britanniam dicimus Gręcę Albion dicitur Angliā Ptolomeo teste.

Littus
Thetyos

Littusq; Britannium. Littus quod fluctu eliditur Cicerō in topicis. Tethys uxor Oceani & soror ex Cęlo & Terra siue Titea matre Diodoro teste Virgilio. Teq; sibi generum Tethys emat omnibus undis.

Et gelidi faciles pugnas gens accola Rheni
Dulciaq; arrepto cernet spectacula vultu:

Et gelidi faciles gens accola: gelidi id est frigidi Rheni cernet videbit faciles pugnas: virgineos ludos. Significat Vrsulam (ut in eius historia legitur) varios exercuisse ludos per triennium antequam Romam tenderet inspectantibus populis: Rheni accolis: nam Basileam usq; per Rhenum ascenderunt.

Strabo

Ptholeme
us

Cicero

Diodor
Virgil

Si historię credimus. Rhenus flu. oritur in monte Adula: hic
 Alpium pars est. A quo Aduas fluuius in contrarium fluit ad
 interiorē Galliam: locum implens Larium: cui proximum
 conditum est Comum: habitant vicina capiti Leuponcij ex Al
 pinis & Rhetis minoribus: tum Eluecij iuxta quos in paludes
 lacumq; magnum diffunditur: quem Rheti & Vindelici pro
 pius attingunt. Post Eluecios Sequani: & ex his Raurici q̄ ho
 die Basilienses dicuntur: deinde Medicatrici. In quibus Tri
 boci natione Germani: relicto natali solo Rhenoc; traiecto
 sedes posuerunt. Post Mediomatricos & Triboccos Triu
 gri Rhenoadiacent: loca hæc trans Rhenum incolebant Vbii:
 quos ad interiorē ripam traduxit. M. Agrippa nec inuitos q̄
 dem. Contigui his Neruij Neuissemi: ad utramq; ripam habi
 tant Menapij Secundum istos Siccambri: omēs hi populi ho
 die Germani sunt: quorum linguarum differencias sex cogni
 tas habemus: totq; habitus & morum varietates ab ip̄ius Rhe
 ni ortu usque in eius emissiones. Superiora Strabonis sunt.
 Adde Vofagum montem cuius Pli meminit & Lucanus: &
 Mosam flu. hodie Gallos & Germanos superare.

Rhenus
 Aduas
 Leupocij:
 Eluecij
 Sequani
 Basilienses
 Raurici
 Mediomat
 tricci:
 Tribocci
 Triugri.
 Vbii
 Neruij
 Menapij.
 Siccambri
 Vofagus
 Mosa

Strabo
 Plinius
 Lucanus:

Laus igit̄ te magna manet: rude vulgus & ip̄os
 Iura Sacerdotes non intellecta fatigant:
 Et Deus ingratas atra caligine mentes
 Tardat: & in pœnam scelerum deludit inani
 Corda metu: rident Superi ceu grandior æuo
 Securuscq; animi iuuenis si pectora quando
 Infantum obscuræ trepidant formidine noctis.

animo:

Laus igitur te magna manet id est expectat: rude vulgus
 & ip̄os eciam sacerdotes. Iura non intellecta id est legis obscu
 ritas fatigant ad lassitudinem deducunt. Virgi. Quos nulla
 fatigant praelia.

Virgil

Et deus ingratas atra id est obscura: cal. m. Tardat Impedit
 Ingrati qui legem minime seruant: & in pœnam scelerum deli
 ctorum deludit decipit. Corda inani metu id est timore super
 uacuo. Rident superi celestes: ceu grandior æuo id est senior. Se
 curuscq; animo iuuenis: si pectora infantum puerorum quan
 do id est aliquando trepidant timent formidine obscurę no
 ctis nigre.

PARTHENICES PRIMAE

Ipse adero: nam veni huius certaminis ergo.

Ergo pro
ea causa

Angelus loquitur. veni huius certaminis: contencionis ergo id est ea causa Virgi. sexto Aeneidos Illius ergo venimus & magnos Erebi transfrauiimus amnes.

Virgilius.

Lex ea, quæ fieri matres & nubere cogit

Lata est: cū pauper veniens ad templa senatus

Paruaq; plebs humiles sacrum ponebat ad aras.

Lex ea: quæ fieri. m. & n. cogit. Interpretatur Legem nubendi: dicens eam latam dum populus modicus esset: iam quia auctus est ultra numerum stellarum iuxta promissionem Patribus factam: præstancius est castitati tribuere locum.

Ara.

Cum pauper veniens ad. t. senat. Paruaq; plebs / modica. ponebat sacrum id est hostias ad humiles aras. Ara pro altari cū vnico r scribitur & ab Ansa mutatis litteris deducitur. Auctore Varrone & Macrobio. Hara cum aspiratione auis est genus

Hara

Vnde Haruspex & Hariolus: neq; ab ara deriuantur cum Ara habeat longum A Haruspex breue. Virgilius octauo Aeneid. retinet longeuus Haruspex.

Variō
Macrobi
us.

Postquam magna viræ creuit fortuna Tribusq;

Vix duodena solo capitur: seruare pudorem

Et thalamum nescire fuit prestancius: ergo

Eliades errasse putant: iam secula postquam

Expertes Veneris degunt bisquina propinquat:

Postq; magna virum pro viror: creuit fortuna Tribusq; duodena. D. rodecim Tribus fuere ex filijs Iacob qui in Aegia pro multiplicati Mose Duce in Phoeniciæ Palestinam migrarunt. seruare pudorem: pudiciam & thalamum nescire id est ignorare nupcias. Ergo Eliades a propheta Elia dicti: & debet scribi sine aspiratione ut est apud Hebreos. errasse putant: q; si: d. minime errauerunt qui castitatem seruarunt Iam secula postq; Expertes Veneris / ignorant. coitum degunt. virā agūt bisquina id est decem secula hoc est anni Mille. Eliam Thebiten prophetam Poeta vult primum castitate claruisse: qui sub Achab pessimo Rege Israel prophetare incepit: a quo vsque ad Christi Iesu natiuitatem quasi anni Mille supputantur.

Eliades
Elias

Hi populis exemplar erant ne crederet ullus

LIBER .II. FOL. XLIII.

Esse nefas syncerum esse & dediscere tædas.
 Tu tamen es tradenda viro : qui frigidus annis
 Atq; tui consors voti custosq; pudoris
 Non inuasor erit. tacita nos arte mouemus
 Corda hoim; non tot fingunt se Protea quondã
 Immutasse modis : nec tot variasse figuras :

Hi populis exemplar. Elię sequaces: ne crederet estimaret esse
 se nephas id est impium: esse Syncerem id est purum & dedis-
 cere tædas id est nupcias.

Tu tamen es tradenda viro id est nubes: qui frigidus annis
 id est senio confectus. Atq; tui consors voti: custosq; pudoris:
 Iosephum designat. tacita nos arte id est occulta arte mouemus
 Angeli. Corda hoim; non tot fing. se Protea. q. imutasse va-
 riasse.

Proteus fuit Oceani & Tethyos filius. Pallenē Thessalię pa-
 triam habuit: regnavit in Carpacho Insula. Tum etiam apud
 Aegyptios auctore Hesiodo. Diodo. scribit Proteū ab Aegyp-
 ticijs Cerea dictum: fuisseq; belli Troiani temporibus: tradunt
 q; eum fuisse arcium peritum: in varias se formas vertere solitum:
 ut nunc animal quandoq; arbor: aut ignis: aut qd aliud
 videretur. meminit eius Herodotus. Syllius Capreas insulas
 Campanię eum fingit tenuisse. Dicam alibi plura.

Hesiodus
 Diodor.

Herodo.
 Syllius

Quot formis animos hoim; mutamus: aguntur
 Quo minime credūt: sed nos in sancta vocamus
 Officia: ast alij tardant retinentq; vocatos.
 Ut quando in leui stat ferrea lamina disco
 Si dextra Magneta loces Adamanta sinistra:
 Quo veniat nescit dubitatq; utrinq; vocato
 Cui faueat cuius magis hortamenta sequatur:

Quot formis animos ho mu. Designat nutu Angelorū:
 mutari mentem hominum: sunt enim animi custodes ut etiã
 Platonici persuadent.

Sed nos in sancta vocamus officia id est i virtutes. Ast alij
 tardant impediunt mali scilicet. Ut quãdo in leui polito. stat
 fer. la. Adamas Impedimento est Magneti: ne ferrum trahere
 possit.

PARTHENICES PRIMAE

Tu voti secura omnem mihi desere curam.
Ibo & peruigili tractanda remeciar arte.

Cura

Tu voti secura id est castitatis. o. m. d. curam diligentiā. Cura eo quod cor urat auctor Varro. Ibo & peruig. diligenti: ar Varro.
te. remeciar tempabo.

Vix ea finierat cum fracta nube solutum est
Corpus & in ventos assumpta recessit imago.

Vix ea finierat: cum fr. nub. solutum est Corpus: assumit enim speciem corporis ut a nobis videri possint. & in ven. asumpta re. imago id est euanuit.

Tempora velatę tenis ad sidera palmis
Conuenere nurus pueri t repidęq; puellę
Rugosiq; senes tremulo pia murmura mento
Voluere certabant: Superosq; mouere precādo
Canicie ostensa Diuis & vertice nudo.
Et tremulis circum lucentes ignibus aras
Sancta Sacerdotes: albaq; in veste ministri
Carmina & insigni celebrabant orgia ritu.

Tempora velatę. Quoniam precibus statuere voluntatem indagare diuinam: super nuptijs & voto: quę res alteri cederet ut supra cecinit Poeta: nunc describit conuenisse populum ad precandum: & cū tribus diebus ieiunio & orationi vacassent: responsum summo Sacerdotum Principi datum est: ut singuli qui Parthenices coniugium peterent: virgas in templum ponerent: & cuius virga frondes virentes produceret: huic cederet Virgo in coniugem.

Nurus

Tempora velatę. Ostendit ritum precanc ium. velatę rectę: tempora id est capita Synecdoche. Conuenere nurus: omnem sexum & ætatem cōuenisse designat. Nurus iuuenes mulieres nuptę. pueri iuuenes tr. que puellę: virgines. Rugosiq; senes tremulo pia murmura id est preces. Voluere certabant id est cōtendebant. Canicie: ostensa Diuis id est nudo capite. Et tremulis circum: & Sacerdotes id est & ministri in alba veste & sancta celebrabant carmina & orgia festa: insigni ritu preclaro more: circum lucentes aras tremulis ignibus. Epitheton ignis tremor.

Tercia lux aderat postquam vulgata per omnem
 Concilij concordis erat sententia turbam.
 Iam labor orantes & diffidencia tardos
 Reddiderant: segni frigebant pectora motu.
 Tum diuina p̄ces mens que nō despicit aquas:
 Ad summū secreta dedit responsa Choragum
 Sacrorum: tenues fugit leuis ille per auras
 Ingressusq; Senis nocturna cubicula somnos
 Abstulit: & tali est aggressus voce pauentem.

Tercia lux aderat. Tres dies preces continuatas cōcordi sen-
 tentia designat. Iam labor orantes: tedio & labore fatigati: seg-
 nes reddebantur. Tum diuina preces Deus p̄orum exauditor
 est. Ad summum secreta: dedit responsa. Choragū id est ad sum-
 mum Sacerdotum Principem.

Choragus dator & princeps choreę: & generaliter pro offi- choragus
 cij Principe sumitur: & gr̄ce ὁ χορηγός dicitur & producit
 mediam. Et tenues fugit leuis ille per auras: Ingressus domū
 intelligo Senis Choragi: nec cub. somn. Abstulit & ta. est ag-
 vo. pauentem: trepidantem & timentem de responso.

Sumere Thracia virgas de fronde Tribules
 Quemq; suam: & ferri sumptas in tēpla iubeto:
 Mane reuertantur: cuius frondere cacumen
 Videris: illius domino coniunge Puellam.
 Hęc ait: & motis abiens euauit alis.
 Mane Senex sol ante iubar quam tolleret undis:
 Conuocat extemplo Patres missoq; per urbis
 Compita /perq; domos pplm̄ preconē coegit.
 Confluxere omnes: campo plebs densa patenti
 Vix capitur: surdum spaciofa per atria murmur
 Confusumq; sonat: pede pes & pectore pectus:
 Virq; viro premitur: ceu quom collecta theatro
 Stabat Roma graues simul auditura Tragædos

PARTHENICES PRIMAE

- Phillis.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quae appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuum thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nuncianus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quaeque suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. praecipito ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Luce: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgae domino coniunge Puellam Haec ait & mo.
- Thraicia.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quae appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuum thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nuncianus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quaeque suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. praecipito ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Luce: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgae domino coniunge Puellam Haec ait & mo.
- Thrax.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quae appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuum thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nuncianus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quaeque suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. praecipito ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Luce: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgae domino coniunge Puellam Haec ait & mo.
- Tribulis.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quae appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuum thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nuncianus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quaeque suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. praecipito ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Luce: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgae domino coniunge Puellam Haec ait & mo.
- Cōtribul.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quae appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuum thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nuncianus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quaeque suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. praecipito ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Luce: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgae domino coniunge Puellam Haec ait & mo.
- Presbyter.** Mane senex Sacerdos seu proprie Presbyter: non enim Presbyter prebens iter interpretatur ut stulti somniant: sed senex seu Senior interpretari debet. Sol ante iubar. q. t. v. e. mari solē oriri existimant: & in mare occidere. Conuocat extemplo id est statim Virg. Extemplo Aeneas soluuntur frigore membra: mis
- Compita.** loq; per urbis. Compita ubi vię competunt in urbe: vel alibi.
- Cōpitalia.** Vnde festa compitalia laribus sacrificantes celebrabant. Au-
- Cogere.** stor Varro: p q; do po. p; cone cogit id est in unum collegit. Cice. tuscula quae li. primo Coelū hoc i quo nubes imbre q; coguntur. Terencius in Heauto. Quali talēta ad quindecim coegi. Cōfluxere omnes campo p. don. Tumultum & murmur populi designat. Ceu collecta teatro: per compacionē sicut olim Rom. po. in theatra conueniens ad spectacula Tragedorum. Theatrum spectaculum potest interpretari: & fue re aedificia seu machinē in speciem Hemicycli edificatę: in quibus po. Ro. ludos spectabat: scenicos. frontem enim quae velut corda inter arcus cornua patebat scēnam appellabant: quae binis & sepe pluribus contignacionibus constabat. Mansurū theatrum. Pompeius magnus primum Romę struxit. Corne. Tacito teste. Caligula Imperator absoluit Suetonio auctore.
- Amphiteatrum.** Amphiteatrum ex duobus theatris constat: ut id quod Romę iuxta templum Pacis Vespasiani Colosseum vocant a Neronis Colosso: Scēnae causa ex eo ortum habuit: ut Comiti Tragicę & ceteri Poete in his sua recitarent poemata. Tragicę Poete qui Tragedias scribunt. Est autem Tragedia heroicę fortunę in aduersis comprehensio. auctore Diomede: a tragos
- Virgilius.**
- Varro.**
- Cicero.**
- Terencius.**
- Corn. Tacitus.**
- Suetonius.**
- Diomedes.**

& oda dicta: quoniam olim auctoribus tragicis Τρῳγοῦ id est hircus premium cantus preponebatur: qui liberalibus: die festo Libero patri ob hoc ipsum imolabatur: quia ut ait Varro depascunt vitem: & Horacius in arte Poetica. Carmine qui tragico vilem certauit ob hircum. Virg. Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris Ceditur. Alij putant a fœce Tragediam dici: quam græci quidam Τρῳγοῦ appellant: quoniam personis nondum inuentis talis fabulas peruncti ora fœcibus agitabant. Horacius. Sic ignotum tragice genus inuenisse camœnæ Dicitur: & plaustris vexisse poemata Thespis: Quæ cernerent agerentq; peruncti fœcibus ora Diomedes auctor.

Sicut Roma collecta theatro: stabat simul auditura graues id est tristes Tragedos: nam constat Tragedia tristibus rebus: continet enim luctus exilia & cedes Regum Heroûq; Tristitia namq; Tragedie proprium. Ideoq; Euripides petente Archelao rege: ut de se Tragediam scriberet: abnuuit. ac precatus est: ne accideret aliquid Archelao Tragedie proprium: ostendens nihil aliud esse Tragediam qm̄ miseriarum comprehensionem. Diomedes auctor.

Euripides
Archelaus

Conuentu senior Patrum stipante Sacerdos
Exiit: & tandem populo diuina silenti
Iussa aperit: didicitq; Tribum: iussitq; solutos
Connubio acciri: virgiscq; in templa relatis
Vota precescq; iterat. magicis componere qdam
Philtru veneficijs: Circeaq; carmina & herbis
Phalidibus voluere nouas inducere frondes.

Conuentu senior. Designat sacerdotem nunciasse Contritibus diuinam mentem: didicitq; Tribum. ex eadem enim Tribu coniuges sumebant ut est in Lege Moyfi. Iussitq; solutos Connubio acciri. i. aduocari: virgiscq; in templa relatis: Vota precescq; iterant: ingeminant. magicis componere quidam Philtra veneficijs. Inducit Agabum prophetam cuius meminit Lucas in actibus Apostolorum: qui prophetabat famem futuram in diebus Claudij Imperatoris. & dicit Poeta noster hunc magicis artibus attentasse virge sue inducere frondes: multosq; similia fecisse. huic autem demonem responsum dedisse: quid occultum agi cum Parthenice: nec rem demonibus notam fore. Philtrum græcum est vocabulum & dici potest amatorium: & est veneni genus amorem inducens seu potius insana

Agabus

Philtrum

PARTHENICES PRIMAE

Magica

niam. Ouidius. Philtra nocent animis: vimq; furoris habent. Iuue. Hic Theffala vendit Philtra quibus valeat mentem vexare mariti. Magicam artem fraudulentissimam in toto terrarum orbe pluribus sæculis valuisse scribit Plinius. Natam primo ex medicina nemo dubitat: tum desiderantissimis blandissimisque pmissis addidit vires religionis: ad quas maxime etiam nunc caligat humanū genus: accesserūt artes mathematicæ: nullo non auido de se futura sciendi: atq; ea futura e celo verissime peti credente. Ita possessis hominū mentibus triplici vinculo in tantū fastigij adoleuit: ut hodie quæ etiam in magna parte gentium præualeat: & in oriente Regum Regibus imperet. Orta in Perside a Xoroastre auctore. Primus de ea commentatus est Hostanes Xerxem Persarum Regem bello quod Græciæ intulit comitatus. Apuleius Magum sacerdotem appellari dicit. Laercius Philosophiam a Magis ortum habuisse scribit: eosq; Magos appellari apud Persas: qui apud Græcos Philosophi dicuntur. Plato Magiam dicit esse artem Dñs immortalibus acceptam colendi eos ac venerandi per gratam piã scilicet & diuini scientem. de hac plura Pli. in lib. trigesimo.

Ouidius
Iuuenalis

Plinius

Apuleius
Laercius,

Phasis.

Circaq; carmina. Circe fuisse veneficam supra ostēdimus: & herbis Phasidibus a Madea Aeete filia quæ ad Phasim i Colchide nata fuit. Phasis fl. Colchidis auctore Ptolomeo & Strabone: a quo Phasides herbas dicit veneficas.

Ptolomeus
Strabo

Horum unus vetitas artes edoctus: ut alnum
Intempesta diem tacitis nox attulit umbris

Necromā
cia.

Horum vnus. Agabus. vetitas. prohibitas artes: etiam Romanis Legibus Magia fuit vetita. Dicit Poeta noster Agabū ad Necromanciam processisse: quæ fit per mortui recentis suscitacionem de qua plura apud Lucanum libro sexto. Dicitur autem ἄπο τοῦ τοῦ μέκροφ hoc est a mortuo & μαρτίᾳ diuinationio.

Lucanus

Gallciniū
Conticiniū

Intempesta diem nox. Dicit intempesta noctem attulisse diem tacitis umbris id est inferis Lucanus. Hanc ut fama loci Pompeio prodidit alta Nocte poli Titan medium quo tēpore ducit Sub nostra tellure diem. Quom nobis nox est habitātibus in inferiori Hemispherio dies est: ut est apud Hyginium. Vult autem noctem magicis artibus idoneam esse. Vnde i litera legendum est: attulit & non abstulit. Macrobius diem hoc modo diuidit. Primum tempus diei: dicitur medię noctis indinationio. Deinde Gallciniū. Inde Conticiniū: cum & galli cō

Hyginius

Macrobius

LIBER II. FOL. XLVI.

ticescunt & homines in quiete sunt. Deinde Diluculum id est cum incipiat dinosci dies. Inde Mane dum dies clarus. A mane ad Meridiem hoc est ad medium diei. Inde tēpus Occidū: & mox suprema tempestas hoc est diei nouissimum tempus. Deinde Vespera a stella Hespero. Ab hoc tempore prima fax dicitur. Deinde Concubia & inde Intempesta quæ non habet idoneum tempus rebus gerendis.

Solus in aeris turris fastigia secum

Arma togasq; ferens sacrauit manibus aram

Sub Diuo: testis nemo nisi ventus & astra:

Nocturnalq; preces iterans præscire volebat

Parthenices ne sibi thalamum sperare liceret.

Ecce per aerios tractus magno agmine ab arcto

Spiritus obscuris ad turrim annauigat alis.

Solus in aeris turris. i. alte: fastigia secum. Arma togasq; vestes & cultros ad sacrificandū Manibus: hoc est Dñs inferis. sa. manibus aram. Sub Diuo. Diuantiq; ex græco appellabant a Deo ortum & diurnū sub cælo lumen. Vnde adhuc sub Diuo fieri dicimus: quod non sit sub tecto & interdiu quod contrariū est noctu. Festus auctor. Testis. ne. m. u. & astra Nocturnalq; preces iterans: multiplicans. præscire vol. Parthenices virginis Marię thalamū. nupcias. Ecce per aerios tractus. i. p. aerē ad turri annauigat. volat trāslacio recipi. Vir. Remigio alarū

Qualis ubi veniens ad scæda cadauera vultur:

Brachia præcipiti iactat plumosa volatu.

Qualis &c. Compacio. Talis erat volatus spiritus sicut vultur solet veniens ad scæda cadauera iactare plumosa brachia: per riphraſis alarum. præcipiti veloci volatu Pli. scribit Vultures biduo aut triduo ante volare ubi cadauera futura sunt. Vultures sagacius odorantur eodem Auctore.

Atq; gradum sistens nigro sic incipit ore.

Fare: quid infernas nocturnis cantibus aures

Sollicitas? quæſita dari responsa vetantur.

Aetheriæ prohibent animę: numenq; triforme:

Alcius abstrusum latet hac in Virgine quiddā:

Quod dici sciriq; nefas: sententia nostros

Diluculū

Mane

Meridies.

Occidū.

Suūma tē

peſtas.

Vespera

Prima fax

Cōcubia.

Intēpeſtas

Diuna;

Vultureo

PARTHENICES PRIMAE

Circumfert anceps animos : sortisq; futuræ
Ambigui casus multaq; ambage latentes.

Atq; gradum sistens ni sic incipit ore. Demon loquitur in cantanti Mago. Fare dic: quid infer. noct. cantibus id est incantationibus Vir. Frigidus in pratis cantado rumpitur anguis. Solicitas id est urges: quesita. d. resp. verantur phibentur. Aetherie: celestes prohibent. impediunt anime id est Superi phibent. numenq; triforme hoc est Hecate: quæ triformis est in numine: quoniam eadem puratur Diana Luna & Proserpina Alcius: profundius abstrusum id est receditu. Later hac in Virgine Maria Quod dici sciriq; nephas: sententia nostros. Circuse. anceps dubia. sortisq; futuræ id est regni futuri. Ambigui dubij casus: multaq; ambage. circuicione: ænygmate.

Hecate!

Virgile

Sicut cum modo sol nubes modo nubila solem
Exuperant / nunc letatur nunc moeret orator:
Spemq; metumq; inter dubius . ne discere tenta
Quæ quoq; doctorem fugiunt . coia quedam
Fabimur: addentes quæ nec didicisse pigebit:
Ne frustra videre Deos in vota vocasse:
Quandoqdem te nō minimo dignamur amore
Nos inspectores scelerum sumus orbe: futuri
Ultiores alio: sæui sunt vincla dracones:

Tentare

Idem

Pudet?
Piget.

Sicut cum modo sol. n. mo. nub so Nunc serenū: nunc turbidum Arator id est rusticus. nunc letatur. gaudet: nunc moeret tristatur. Spemque int Ne discere. inquirere & cognoscere tenta. Tentare experiri. Virg. His fretus non legatos neq; prima per artem Tentamenta tui pepigi. Quæ quoq; doctore fugiunt. quæ ignoscuntur etiam a principe demonum. Cōmunia quedam generalia: fabimur: dicemus: quæ nec. didi. pigebit id est penitebit. Pudet & piget hoc distant. Pudet enim verecūdie est. Piget penitencie Marcellus auctor Ne frustra vid. d. i vo. vocasse Hos inspectores scelerum. dicit spiritus aërios esse scelerum inspectores in hoc mundo: & in alio orbe id est apud in feros ultiores. punitores: sæui sunt vincla dracones.

Marcellus

Tartarus est carcer: sunt verbera: frigus & ignes:
Lux incerta diem spargit per nigra malignam

Gal.
Gou.

Tecta: sonāt late planctus plabē ordine terno
 Diuidimus. primo purgati crimine circo
 Penarum expertes degunt: ea tecta vetustas
 Elysiū vocat. hac vates & longa parentum
 Progenies demptis habitant stacione duobus.

Tartarus est carcer. Tartarus dicitur a τάρταρος quod est conturbor: quoniam illi omnia turbata sunt: & pluratiue solum neutro effertur genere ut Diomedes auctor est. Sunt verbera id est flagella: frigus & igitur Lux incerta tenebrosa sonant: latet id est passim planctus. ibi enim Acheron quod sine gaudio & Cocytus quem luctum interpretatur. plebem ordine terno Diuidimus. Tres inferorum carceres seu mansiones designat. Elysiū in quo purgatos aduentum Christi expectare dicit: in quo Patres antiqui & Prophetę manebant. Secundus circus est eorum qui purgantur. Tercius est locus eorum qui perpetuo puniuntur. Poete nouem ponunt circos ut est apud Virgilium in sexto: & apud Syllium in decimotercio. Primo circo degunt: purgati crimine expertes poenarum: ea tecta vetustas antiquitus: Elysiū vocat. Syllius in decimotercio sic describit Elysiū. Tum seducta loco: & laxata lucida nocte Claustra nitent: quę secreti per limitis umbram Elysiōs ducunt campos: hic turba piorum. Nec stygio in regno cęli: nec postea sub axe: Verum vltra oceanum. Homerus fortunatas insulas pro Elysiō ponit: cui & Sylliana descriptio quadrat. Sunt autē fortunatę insulę non longe a promontorijs Mauritanie: quę Gadibus opposita sunt: ut est apud Strabonem & Ptolomeum. Hac vates in hoc loco & in ea parte habitant prophete: & antiqui patres. deptis duobus Eliā & Enoch qui in paradisiū translati dicuntur a theologis.

Hi partus spectare novos dicuntur: & arcem
 Aetheriam sibi promittunt: finemq; propinquū
 Exiliij mussant: apud hos de virgine quadam
 Plurimus / & multa tectus caligine sermo
 Vertitur. hi nec adhuc faciem videre tremendā
 Regis Olympiaci: sola hęc & maxīma pœna est
 Sedibus his quondam venturo numina sæclo
 Sufficient: hos a nobis nulla auferet ætas.

Tartarus

Diomed.

Virg's

Syllius

Homerus

Strabo

Ptholemeus

Elysiū

Insulę fortunatę

PARTHENICES PRIMAE

Arx.

Hi partus. Designat Patres in eo loco promittere sibi ipsis Redemptorem nasciturum ex virgine Maria: & arcem Aetheream celestem. Sūma quæq; arcēs appellarunt veteres quod Solinus ab Arcadibus tractū dicit: qui montes in Lacio iſederāt

Solinus.

Finemque propinquum Exilij. Bene exilij quoniam extra celestem patriam ideoq; extorres. apud hos de virg. quadā Plurimus multus frequensq; tectus caligine obscuritate sermo Vertitur voluitur. Hi nec adh. dicit solum esse his pœnā carere visione Dei. Faciem vider. tremendam id est venerandā Regis olympiaci sola. h. & m. p. e. Sedibus his numina sufficiunt id est substituent. Virgilius Georgi. quarto. Atq; aliam ex alia generando suffice prole Aeneidos. ij. Ipse pater Danais animos viresq; secūdas Sufficit. vêturo seculo. i. vita futura his sedibus. his locis. hos a nobis. substitutos nulla auferet ætas. De pueris loquitur qui sine baptismatis sacramēto moriūtur.

Virgil.

Alter habet fontes animas: quibus igneus ardor
Eximit infectum scelus & telluris odorem.
Hæ nisi soletur pax expectata quiesq;
Vix tormenta ferant: tanto locus æstuat igne.

In prepō.

Alter habet fontes animas. Purgatorium designat. q. ig. ardor. Eximit infectum valde significat. In preposicio Diomede teste aliquando valde significat. Virgi. Infectum eluitur scelus aut exurituri igni: Quisq; suos patimur Manes. & telluris odorem: ex peccatis & concrecione contractum. Virg. Donec longa dies perfecto temporis orbe: Concretam exemit labem: purumq; reliquit Aethereum sensum.

Diomed:

Virgil.

Hæ nisi. dicit pacis & quietis spem: tolerabilem facere pœnā quæ alias intolerabilis esset.

Tercius infelix hominū genus orbis in amplo
Carcere conuoluit: magis hæc discedit ab astris
Introrsumq; fugit regio. penetralia nostri
Principis hic: alitis animæ fornacibus ardent
Spe viduæ: nullamq; audent sperare quietem.
Iupiter huc multas: multas huc mittit Apollo:
Mercurius multas: nec non Saturnus & auctor
Bellorū; Phœbe innumeras: & nata Diones.

Tercius in fœ. hominū. Tartarum designat. magis hæc dist.

LIBER .II FOL XLVIII.

Virgil

ab ast Virg. de tartaro Bis patet in præceptis tñ tēditq; sub umbras: Quantus ad ethereū cœli suspectus Olympū. penetralia nostri Principis Plutonis: Penetralia Festo auctore sunt Penetium deorum sacraria: & sumitur pro secretiori pte edium Penetrabile Hic altis anime for. ardent. Spe viduē: carentes spe liberationis: nullāq; aud. sp. q. Iupiter huc multas. Deos Gentiliū designat quorū cultores ad tartarū descendunt. Iupiter quasi iuuans pater: Apollo. Plato solem Apollinem dicit & πo τoσ πολλοτoσ ακτιμοσ . i. a iactu radiorū Macrobius auctor Mercurius mltas. nec. n. Sat & auctor belloꝝ. id ē Mars Phoebe Luna & nata Diones id est filia Diones Venus.

penetralia

Iupiter

Macrobi.

Dione Oceani & Tethyos filia teste Hesiodo: Veneris mater. Claudianus Sic Venerem querat deserta Dione. & ponit aliquando pro ipsa Venere Ouid. in fastis Hippolyte infelix velles coluisse Dionem. Syllius lib. decimoquarto. Numen erat celsę puppis vicina Dione.

Dione

Hesiodus

Claudian

Ouidius.

Syllius

Pellitur huc qcquid cœlum fastidit: & hircus Despiciunt Superi obliquis: ultima rerum hic.

Pellitur huc quicquid cœlū fastidit/ contemnit. & hircus Despiciūt Superi obliquis aduersis oculis. Hircus dicitur oculi angulus. & pro eo ponitur qui oblique respicit ut Strabus. Petus qui oculis in altum respicit Hora. Strabonem appellat Petum pater.

Hircus:

Strabus

Pætus.

Horacius

Nos veros quociens animas magni euocat orco
Illarum assumpta mentimur imagine vultus:
Carminibus folijs auibus fumoq; ligari
Dicimur: & circumductis in puluere signis.
Sed veluti plerisq; alijs ita fallitur isto
Mens hominū: veniunt ultro nostraq; salute
Solliciti Manes uobis ventura loquuntur.
Dixit: & alato discessit in aera tergo.

Hos veros. Dicit cū Magus euocat anias ab orco: nos spūs sumpta illarū imagine: mentimur veros vultus. Carmibus. i. cātū: folijs herbis itelligo: auibus Augurijs: fumoq; ligari id ē thuris fumo. his omnibus Veneficia & Incācācōn. sūt: & circumductis in puluere signis. Geomāciā designat q̄ sit notis ī puluere descriptis. Dicā de oibus his alibi. Veniūt ultro Manes.

PARTHENICES

PRIMAE

hoc ē boni angeli solliciti sunt de salute hoīm bonorū: & eis futura aliquando denunciant: non demones quibus futura ignota sunt. Dixit & alato dist. in aera tergo. Sed veluti pl. Verba sunt Poete.

Perculsum trepida iuuenem formidine sortis
Poenituit: secūq; putans audita / seueros
Carmeli Patres adiit. tunc omnis eremi
Cura fuit penes hos & coelibis oia vitæ.

Perculsum trepida: iuuenem formidine sortis: condiōis /
Sors & Sortis in recto dicitur Auctore Prisciano. secumq; pu-
Sors Sortis tans Relicta magica supersticiōe accessit iuuenis ad patres Car-
meli montis: quem inhabitasse fingit Poeta illius temporis vi-
ros bonos a quibus ortum habuit religio & obseruancia eorū
quos Carmelitas dicimus: cuius professionis Poeta noster ex-
Eremus. ilit. Tūcōis Eremi. Eremus græcum est vocabulum & ha-
bet mediam longam scribitur enim cū x apud græcos. Cura
Coelibes fuit p. hos & coelibis oia vitę id est castę. Coelibes a cœlo dican-
tur casti. Plinius scribit gentem Hæssenorum in Iudea fuisse si-
ne vlla foemina: omni venere abdicata: sine pecunia: socia pal-
marum: retulit & Solinus. In diem ex equo conuenarum tur-
ba renascitur: longe frequentantibus quos vita fessos ad mo-
res eorum fortunę fluctibus agitat. Ira per sæculorū milia (ita
credibile dictu) gens æterna est: in qua nemo nascitur.

Moribus auxilium fractis habiturus ut altam
Se tulit in montis requiē: siluasq; silentes
Per secreta tulit gressum spelea: Virumq;
Viuendi coeleste genus miratus / amorem
Imbibit imensum cœli: seq; ipsum perosus /
Incola Carmeli vixit: tandemq; voluto
Tempore cum magno fidei mysteria paulo
Edidicit: Mariæ primus cum Patribus ædem
Vertice Carmeli posuit: sociosq; vocatos
Ad Iordanis aquam lustralibus abluuit undis:
Cum Baptista nouæ iaceret primordia gentis
Hispidus hirsutæ villosa tegmine capræ:

Priscianus

Plinius

Solinus

LIBER .II. FOL. XLIX.

Moribus auxiliū fractis id est fessis habiturus. ut ait. Se tu
lit in montis Carmeli. requiem. Religionem requiē dicit: qui
es enim curarum apud eos est: qui soli Deo vacant. Siluasq; si
lent. Epitheton siluarum. Per secreta tulit gressum. Spelea. Spe
leum græcum est speluncam designans. virumq; pro virorum
Viuenti miratus celeste genus viuendi virorum. Imbibit im
mēsum am. celi. seq; ipse perosus contemptus sui: Humilita
tis primus gradus. Incola Carmeli vixit tandemq; voluto. De
designat eum fidem cum Paulo Apostolo didicisse & templū
beate Marię in Carmelo fundasse: sociosq; vocatos. Ad Iorda
nis aquam lustralibus. purgatorijs Lustrare expiare est Virg. Lustrare?
in Bucu. & cum solennia votis Reddemus Nymphis & dū lu
strabimus agros. Abluit undis. baptismatis. Cum baptista. Io
annes eremi cuius. iaceret primordia gentis. Christianę. Hispi
dus Iuue. Hispida membra quidē & dure brachia seq;.

Speleum.

Lustrare?

Protographus Lucas Agabum vocat: oīa mīto
Ante videns animo: fuit interpretæsq; futuri.
Namq; catenarum nodos & ferrea Paulo
Vincula prædixit: longosq; per æquora cursus:

Protographus Lucas. Primus scriptor: hoc est principalis
scriptor testimonio Pauli qui laudem eius euangelij dicit esse
per vniuersas ecclesias. Agabum vocat. Agabus propheta/
uit famem futuram: quę fuit ī diebus Claudij Imperatoris ut
Lucas scribit in actibus Apostolorum. Eiusdē famis meminit
Tranquillus in Nerone. Nāq; catenarum nodos. Claudius
Lysias tribunus militum Paulum apprehendit: & duabus ca
thenis alligauit: ut est in actibus Apostolorum a Luca scriptū.
Longosq; per equora cursus. nauigationē Pauli designat: qua
a Syria Romam nauigauit in manu & potestate Iulij centurio
nis cohortis Augustę cum ad Cęsarem appellasset: ut est in ac
tibus Apostolorum.

Protogra
phus
Agabus

Vipereos morsus: Simoniacosq; volatus;
Insidiasq; suę gentis; bellumq; sub ipso
Et celebrem palmam venturaq; fata Nerone.

Vipereos morsus. Paulus Apostolus in ea nauigatione:
naufragium passus venerat in insulam Mytelenem: ut textus
Luę habent. At ego in insulam Meliten eum venisse æstimo:
naufragium enim istud factum est in mari Libyco: ut ex supe
rioribus litterę verbis capio. dicit enim Lucas. In insulā quan
H i

Mytilene
Melite.

PRIMAE

in honoris d
quibus sum
Set volatq; in

midine fori
reuerens
is eremi
ia vitz.

Virgil

uuenap.

Lucas:
Trāgillus

o nactin.
ut alen
silentes
irumq;
amorem
n peros/
oluto
ia paulo
ribus ad
vocatos
uit undis
dia genti
capra;

PARTHENICES PRIMAE

dam decurrentes quæ vocatur Cauda (Cego itidem Caulon legendum estimo) potuimus vix obtinere scapham. Quæ sub-
lata adiutorijs utebantur accingentes nauem: timētes ne in syr-
tim incidere. Est autē Syrtis in Aphrico pelago: in quo insu-
la Caulos Melita Cosyra Pomponio teste. Mitylene autem ci-
uitas est in Lesbo insula Strabone & Pomponio Ptolemeoq;
testibus. In istam insulā Paulus delatus cum Sarmentorū mul-
titudinem imposuisset super ignem: Vipera a calore cum pro-
cessisset inuasit manum eius: ille excuciens bestiam in ignē / ni-
hil mali passus est: quod videntes populi Insulares deum cre-
debant eū esse: ut scribit copiose Lucas ultimo capite. Simo-
niacoq; volatus Simonē Magum intelligit: quem in cœlum
volasse dicit ac diuino nutu cecidisse. Insidias sūt gentis id
est Iudeorū qui insidias plures Paulo tetenderunt. nam quidā
deuotione deuouerunt se nihil gustaturos / donec occiderent
Paulum: unde Lysias cum custodia militum misit eum ad Fel-
licem Syriæ presidem. bellūq; sub ipso Nerone: & celebrem pal-
mam id est victoriam martyrii. venturāq; fata. Sub Nerōe enī
interemptus fuit Paulus: superiora autem sub Claudio con-
tigere.

Simon

Pomponi-
us
Strabo
Ptoleme-
us

Lucas.

Sed Deus ælatus studium cui fallere mentes
Frigentem & casto solitum seruire pudori
Elegit de plebe Virum: cui cana senectus /
Cui caua sulcantes crispabant tempora rugæ.
Mane reuertuntur scrutatīq; ordine virgæ:
Vt videre Senis summum frondere cacumen
Illud Thraiciæ de Phillidis arbore tractum
Vimen erat: longæq; nuces in fronde virebant;
Inuidit: ceciditeq; animis fraudata iuuentus.
Vt quando in somnis aurum se credit auarus
Inuenisse dolos meditans exultat inani
Læticia: mox euigilans sua somnia mœstus
Voluit: & in tristes abeunt noua gaudia curas.

al' pudore

Sed deus ælatus studiū. Superbis Deus resistit: humilibus
dat gratiam. cui fallere. decipere superbas mentes. Frigentē id
est senem. & casto solitū seruire pudori id est pudicum. Elegit
de plebe id est populo. virum. Ioseph senem designat a Deo de-

Stum Marię coniugē. cui cana senectus. epitheton senectutis ca-
nitudo. Cui caua sulcantes crisp. tēpora ruge. Mane reuert. Vt
videre senis. Ioseph. Illud thraicię de phillidis arbore. quoniā
In Amygalo se suspendit Phyllis ob Demophoontis amorem
ipsa autem Thraicia fuit. Longeq; nuces in fronde vir. Amyg-
dala græca nux dicitur. Macrobio auctore. Iuudit: cecid. q. 2
fraudata. decepta iuuentus. Vt quando in somnis aurū: se cre-
per compacionem auari.

Ducitur in medium Senior: plausuq; sonoro
Susceptus iussuq; gradu discumbere summo
Obstupuit: nec enim senio iam fractus Ioseph
Ad tam insperatos animum tollebat honores:
Venerat ædicto cupidus parere / reliciam
Mens usq; ad incudem vel ad ærea signa vocabat.
Et tanta hæc fieri de se spectacula nunquam
Crediderat. Iuuenes post tam manifesta repulsã
Omina perpeffi demissis frontibus ibant:
Et rerum ignaris tam florida Virginis ora
Non bene coniungi gelidæ turpiq; senectæ
Murmur erat: tamē & virgæ noua signa virētis
Mœsta per ancipites ducebant pectora curas.
Discessere loco: virgisque abiire relictiis.
Interea Matrum longa comitante caterua
Adduxere Nurus insignem in templa Puellam:
Cuius ad aspectum qmquam transcenderet ore
Omne decus mortale / tamen suppressa libido
Omnis & extincto semper Venus igne quieuit.
Ac si feruentem gelidos in Donda rores
Palladiosq; super calcem diffuderis imbres.

Quintil: Ducitur in med. Senior. Senior & valde senem significat Senior
ut Quintilianus de Socrate loquens ait. Eo namque seniore
Octauum enim & nonagesimum compleuit annum: præci /
pere Aristotiles Pomeridianis scolis cœpit. ubi seniore p val-
de sene dictū est. Oui. li. Tristiū. Sospite ste te: sit natus quoq;
Hij.

PARTHENICES PRIMAE

sospes: & olim Imperiū regat hoc cum seniore senex. Signifi-
 cat & non satis senem: ut apud Virg. Iam senior se cruda Deo
 viridisq; senectus Plausuq; sonoro Suscepit. iuss. quæ ge. dist.
 summo eminentiori loco. Obstupuit. nec enim senio iam fra-
 ctus id est satis senex non sperauit tales nuptias. Ioseph quadri-
 syllaba dictio. Venerat ædicto. venit Ioseph ut ædicto pareret
 non ut libidini obtemperaret. Mens vel ad incudem relictam:
 aspirabat ad opus fabrile vel ad ærea signa. Et tanta hæc. f. d.
 se. spectacula nunq; Crediderat æstimauerat. Iuuenes post tam
 manifesta: aperta Omina virge frondentis perpassi repulsam.
 Qui in honoribus adipiscendis suffragijs destituuntur: repul-
 sam pati dicuntur. demissis front. ibant. humilibus miseradis
 frontibus. Virg. Aenei. iij. Decedit vultum: & demissa voce lo-
 cuta est. & rerū ignaris id est ignorantibus mysterium. tam flo-
 rida virg. ora. non. b. con. Improbabant matrimonium Senis
 & floride yginis: tamen noua signa virentis virge ducebant
 mœsta pectora per ancipites curas. Discessere loco vir. quæ ab-
 relictis. Interea Matrum Apparatum nuptiarum describit: q̄
 Nurus hoc est matrone duxere Parthenicen in templum. Cur-
 ius ad aspectū. Dicit pulchritudini ac venustati Parthenices i-
 signem pudiciam iustam fuisse: ut quamuis pulcherrima fo-
 ret: nemo tamen libidinose eam appetere valuit. quāquam trā-
 cenderet id est excelleret. ore. facie. omne decus mortale: tamen
 libido: omnis suppressa & Venus cupido semper quieuit ex-
 tincto igne id est fomite libidinis.

Ac si feruentem gelidos. Per compacionem: sicut si gelidos
 rores frigidam aquam diffuderis in feruentem id est calidam Do-
 rida: aquam: & si diff. Palladios imbres id est oleum super cal-
 cem. Oliua Palladii sacra est.

Ardua quadruplici surgebant ordine templa
 Porticuum: cōmunis erat pars extrema cunctis
 Fœmineis eciā turbis: quas menstruus humor
 Liquerat. Ingrediens igitur diffusa secundo est
 Tota cohors Circo: miti sacra Pronuba Nupte
 It comes: accedit iuncto Vir Auspice longum
 Agmen agēs: mediā volitās Hymeneus in Aedē
 lungite clamauit felici sidere dextras:
 Sanctaq; longæuæ connectite fœdera vitæ.

Virgilius.

Idem

LIBER II. FO. LI.

Iamq; pio cōiuncta Seni : celebrataq; longa
 Festa die : dictæ laudes & reddita summo
 Vota Patri : lætiq; omnes in tecta reuerſi .
 Lætiore aduentu Natae Generoq; sedebat
 Canicie compta nitido velatus amictu
 Inē utriq; Parens : manibusq; utrinq; tenebat
 Complexus Generum dextra Natamq; sinistra
 Multaq; connubio super atq; recentibus actis
 Cōmemorans toti grates ſoluebat Olympo :
 Interdūq; iocans : & debilis immemor æui
 Lucundos mouet ore ſales : riſuq; modoſto
 Soluitur : & vires animo præbente miniſtris
 Inſtat : & appoſitis ſterni cœnacula menſis
 Ornariq; iubet thalamos : & limina multa
 Fronde coronari : ſpargiq; per omnia flores
 Atria : purpureos hederis veſtire columnas :
 Virgineaq; fores lauro folijsq; Mineruæ
 Cędrinas velare trabes : ſpargiq; recentes
 Sub pedibus violas : & hiancia lilia ſummo
 Vertice / quæ in tales Mater nutriuerat uſus .

Ardua quadruplici id eſt alta templa ſurgebant quadruplici
 ordine Porticū . Per Porticus Atria intelligit quæ circū tē-
 plum Salomonis erant : erant autem quatuor . Primam erat
 Atrium Sacerdotum : & erat platea grandis ex omni parte cir-
 ca templum diſſuſa per quadrum : quæ pro foribus templi ad
 orientem plurimum extendebatur . Ibi enim erat altare cœreum
 & luteris : & ibi miniſtrabant Læuite & Sacerdotes pauimen-
 tū eius vario marmore ſtratū erat . hoc atrium appellabatur atrium
 interius ſeu ſacerdotū : & Aharonite q̄ imundi erāt : vel ppter
 maculā miniſtrare nō poterāt : illud nō audebāt introire . Poſt
 illud Atrium & infra iplum in decliuitate montis erat ſecundum
 Atrium : quod ſanctū dicebatur : Iosephus Aulā vocat . Erat autē
 diſſuſum p̄ circuitū circa Atrium interius longe : tamē maius eo
 Hiij .

atria tēpli

PARTHENICES PRIMAE

stratū quoq; vario marmore: circūseptumq; muro. Erat autē murus ad occidentalē plagam simplex & nullam habens partem. In latere meridiano erant quatuor portę: duplices valvas habent. quę laminis aureis argenteisq; miro opere decorabāt. Eiusdem stemmatis erant portę in latere septentrionali. In his sedebant ianitores: ut arcerent imundos ab ingressu huius Atrij. Porro in orientali fronte erat porta quę speciosa dicebatur habens valvas æris Corinthij: & ab hoc Atrio per quatuordecim gradus ascendebatur in Atrium sacerdotū. hoc Atrium in Evangelio sapius templū dicitur. Sub hoc Atrio tertium erat eiusdem cōpōsitionis cum secundo & si non tantę venustatis. In hoc mundę mulieres tantū orabant. Infra illud erat quartū in quo orabant viri imundi & mulieres: tum eciam Gentiles. Vnde Poeta noster dicit. cōmunis erat pars extrema cunctis. extrema id est ultima. Extimū ultimū seu extremum significat: ita ut intimo sit contrariū auctor Festus. Fœmineis eciam turbis quas mēstruus humor Liquerat. In Leuitico Moyses scribitur. capite xv. Mulier quę redeunte mense patitur fluxum sanguinis septē diebus separabitur. De menstruo Plin. Solum autē animal menstruale mulier est: subdit. Sed nihil facile reperitur mulierū profluuiū magis monstrificū. Acescunt superuentu musta. Sterilescunt tactę fruges: moriuntur insita. Exuruntur hortorū germina: & fructus arborū quibus insidere decidunt. Speculorū fulgor aspectu ipso hebetatur. Acies ferri præstringitur: eborisq; nitor. Aluei apum emoriuntur: Aes eciam ac ferum tubigo protinus corrumpit: & in rabiem aguntur gustato eo canes: atq; insanabili veneno morsus insigitur. Quin & bituminū sequax alioquin & lenta natura in lacu Iudę: quę vocatur Asphaltides certo tempore anni supernatans nequit aueli ad omnē contactum adherens: præter quā filo quod tale virus infecerit. Idem meminit. Solinus.

Extimū

Menstruū

Pronuba:

Ingrediens igitur diffusa secundo est: in Atrio seu Aula secūda. Tota cohors pro multitudine ponit Circo. Circū Atrij dicit: miti sacra Pronuba Nuprę id est Parthenices miti sponsę sacra Pronuba: non Iuno quę Gentiliū nupcijs præest: vnde pronuba dicitur. Festus pronubas adhiberi dicit nuptis: quę semel nupserunt: causa auspicij: ut singulare perseueret matrimonium. It comes id est sociā. Oui. Cetera per socias Clymenen Aetramq; loquamur: Quę mihi sunt comites consiliūq; duę accedit iunc. vir. Auspice id est Paranymphe & Pronubę. Iuue. venit cū signatoribus Auspex. Long. agmen. agens. med.

Festus.
Leuiticus

Cicero.
Galius

Plinius

Papinius
Plinius

Solinus

Papinius
Parchæus
Ovidius

Festus.

Ovidius.

Iuuenalis

LIBER II. FOL. LII.

volitans Hymeneus in Aed. Deus nuptiarum: & carmen nuptiale
 le ἐπιτολάμιον. Iungite. cla. foelici. sidere. i. prospero. dex
 tras. Sanctaq; long. foue. foed. vite. Periphraſis matrimonij.
 Iāq; pio. cōiuncta. Seni. Ioseph. celebrataq; long. Festa die: di
 cte laudes: & red. ſūmo vota Parri Deo ob fauſtū matrimonij
 reddite laudes cū votis Letiq; om. in teſta reuerſi. Lēcior. Ioa
 kinum Patrē Parthenices glorioſiſſimæ lætū ex aduentu Gene
 ri fuiſſe deſcribit. Lēcior aduen. Natē Parthenices. Generoq;
 i. Ioseph ſede. Canicē cōpra: niti vela. amiſtu. i. Veſte nuptia
 li. Inter vtr. que Parens manibuſque vtrin. t. Complex. Gen.
 d. N. queſi. Multaq; connubio ſuper. Super p̄poſicio. p̄ De.
 ponitur ut apud Virg. Multa ſuper Priamo rogitans. auctōr
 Diomedes Cōmemo. toti. grat. ſol. Olymp. omnibus coelico
 lis. Interdūq; iocans: & debilis imemor qui id eſt non habens
 ætatis rationem: minus enim ſenes ridiculi eſſe deberēt. Iucū
 dos mouet ore ſales id eſt ridicula Sales plurius ipſa ridicu
 la dicuntur: de quibus Cicero in libro de Oratore. Iucundus a
 iuuando id eſt delectando dicit: & neutiquā a ioco: auctōr Gel
 lius. riſuq; modoſto Soluitur. Epitheto leuat: qd perſonę mi
 nus videbatur congruere. & vires animo p̄bente miniſtris:
 id eſt ſeruis. Inſtar: & appoſitis ſterni cenacula menſis. i. men
 ſas in cœnaculo diſponere. Ornariq; iub. thalamos: & limina
 multa Fronde coro. ſpargiq; per om. flo. Atria purpureos id
 eſt rubicūdos. Papinius Qua p̄ciōſa Tyros rubeat qua pur
 pura ſucco. Hederis. veſtire columnas. Hedere duo genera Plī
 nius facit marem & ſceminam: & horum generum ſpecies tres
 Eſt enim candida & nigra hedera terciāq; quæ vocatur Helix.
 mirum dicit Plin. illam in honore ullo habitam: cum inimica
 ſit arbor ſatis omnibus. ſepulchraq; ac muros rumpens: tum
 ſerpencium frigori gratiſſima. Virgineaq; fores lauro. Daph
 ne filia Penei fluuij ſuit. Papinius in Thebaide ſcribit eam filiā
 Ladonis. Parthenius Amicleſi filiam ſcribit: quæ ne ab Appol
 line per vim ſupraretur: Iupiter eam in laurum arborem trāſ
 formauit: ut eſt apud Ouidium. Inde Pœta noſter: Laurum ap
 pellat virgineam quoniam in eam virgo transformata eſt Da
 phne.
 Folijſq; Minerę id eſt olea: eſt enī in tutela Minerę. i. Pal
 ladis olea. Cōſtat at̄ oliua Plī. reſte nucleo: oleo: carne: & amur
 ca. Cedrinus vela. tra. Cedrus i Creta Africa Syria laudatiſſi
 ma: Cedri oleo puncta materies nec tineā nec cariē ſentit Plini.
 libro. xvi. ſpargiq; recen. Sub. ped. Violas. Greç Ion viola

Virgilius
 Diomedes

Cicero
 Gellius

Papinius
 Plinius

Papinius
 Parthenius
 Ouidius.

Plinius

Super:

Sales:
 Iucundus

Hedera

Cedrus

PARTHENICES

PRIMAE

Viola.
Lilium

dicitur auctor Pli. vnde vestes ianthe dicuntur id est violacee Plinius non iacinthe. Earum plura genera: purpuree Lutee: albe platis omnes ut olus saty. & hiancia lilia summo Vertice. Nam lilia folia ut Pli. auctor est ab angustis in latitudinem paulatim se laxant effigie calathi resupinis per ambitum labris. Vnde apud hiancia dicit Poeta.

Serpilliq; comas semper virentis in orbem
Texebant Nymphæ: filocq; in sarta ligabant
Gramen odoriferum: Casias excisacq; cultris
Balsama marmoreis: Nardi fragrantis aristas.

Serpillus

Serpilliq; comas. Serpillus & serpillum dicimus. Virg. Georg. quarto. Serpilla & grauer spirantis copia tymbre: & est genus herbe: quo in coronamentis utuntur. Pli. libro. xxi. folio coronant. Iouis flos: Amaracus: Hermeroalles: Ambrotonum: Helenium: Silymbriū: Serpillū: & græce ἐρπιλλοῦ dicitur latini aspiracionem in s. litteram verterunt. semper virentis in orbem Vnde a serpendo deriuatum volunt: græce enim ἐρπω serpo latine dicitur. Tex. Nymphe id est virgines. filocq; in sarta lig. Sarta a serie dicuntur. Est autem series continua

Virgil
Plinius

Serta
Series.

ra quedam rerum progressio. Virg. ducteq; ab origine gentis Forcia facta Patrum: series longissima rege Gramen odorifera.

Virgil

Casia

Serpillum scilicet Casias. Casia frutex est iuxtaq; Cinnami cã pos nascitur: sed in montibus crassiore farmeto: tenui cute: virens quã cortice: quẽ conteri atq; in cinnamomo lauari: & exinaniri precium est. Amplitudo fruticis trium cubitorū. Colos triplex: cū primū emicat candidus pedali mensura. Deinde rubescit addito semipede. Ultra nigricans. Hæc pars maxime laudatur: ac deinde proxima: Damnatur vero candida Pli. lib. duodecimo. Strabo Casiam ex Aromatifera Arabia: tum ex India magnã partem afferri dicit. Excisacque cultris Balsama marmoreis. Omnibus odoribus præfertur Balsamū vni terrarum Iudee concessum. Quondã in duobus tñ hortis utroq; regio: altero xx. non amplius iugerū: altero paucior: Seufere in eandẽ Iudei sicut in vitam quoq; suã. Contra defendere Romani: dimicatū pro frutice est. Inciditur Vitro: lapide: ossis ve cultellis. Vnde apte Poeta n̄ dicit: cultris marmoreis. Ferro ledi Vitalia odit: emoritur prinus. Succus e plaga manat: quem Opobalsamū vocant eximie suauitatis: crassiori similis oleo: & in musto candida: rubescit deinde simulq; durefcit. Alexandro magno res ibi gerente tota die estiuo vnam conchã

Plinius
Strabo

Balsamū

Opobalsamum

quem Opobalsamū vocant eximie suauitatis: crassiori similis oleo: & in musto candida: rubescit deinde simulq; durefcit. Alexandro magno res ibi gerente tota die estiuo vnam conchã

Impleri iustum erat. Omni vero fecunditate e maiore orto cogios lenos: minore singulos: & cum duplo rependebatur argēto. Sarmenta quoque in precio sunt. Xylobalsamū vocatur & coquitur in vngentis Corticis etiam ad medicamenta: precium est. Præcipua autem gratia lachrymæ: secunda semini: tertia cortici: minima ligno.

Xylobalsamum

Nardus

Nardi fragrantis aristas. Cacumina Nardi in aristas se spargunt: ideo gemina dote nardi spicas ac folia celebrant. ideo dicitur aristas Nardi fragrantis. Nardus autem frutex est: graui & crassa radice: sed breui ac nigra fragiliq;: quauis pingui. Situm redolente ut Cupressi: aspero sapore: folio paruo densocq;. Plin. lib. xij. Adulteratur ex pseudo Nardo herba quæ ubiq; nascitur crassiore atq; laciore folio & colore languido in candidum vergente. Nascitur auctore Strabone & in Arabia. In nostro orbe laudatur Syriacum: mox Gallicum. Tercio loco Creticum Plin. Cinnamace & crines suauis spirantis Amomi: Teque Amarante locant: te moll' Amarace: & horti Quicquid alunt Cilices: quicquid Pachaia quicquid Idalijs saltus redolet domus, omnia plausu Læticiæq; sonant: hilaris labor omnia miscet.

Cinnamace. Cinnamomum idemq; Cinnamum nascitur in Aethiopia Troglodytis connubio permixta. Ipse frutex duorum cubitorum altitudine amplissimus: palmicq; minimus: quatuor digitorum crassitudinis. Gignitur quidem in planis: sed de sissimis in vepribus: rubicq; difficili collectu. Plin. auctor Coronas ex cinnamomo in terra sili auro inclusas primus omnium in templis Capitolij atq; Pacis dicauit Imp. Vespasianus Augustus. Plin. lib. xij. & crines sua spi. Amomi. Amomum una est Indica vite labrusca: ut alij existimauere frutice venoso palmi altitudine: carpiturq; cum radice manipulatum leniter componitur: protinus fragile. Laudatur quam maxime Punici mali folijs simile: colore rufo. Secunda bonitas pallido. Herbaceum peius: pessimumq; candidum quod & vetustate euenit Plin. auctor. Nascitur & in Armeniæ parte quæ vocatur Ocene: & in media Æthiopia ponto: crinibus expetitur. Papinius in siluis: nec pingui crine deducere Amomo Cessauit mea natæ manus. vnde & Poeta non ster dicit & crines su. sp. Amomum

Cinnamum
Cinnamomum

Amomum

Teque Amarante locant. Plin. post colores ex floribus mutatos in vestibus dicit Amaranto non dubie vincimur. Est autem

Amarantus.

PARTHENICES PRIMAE

Spica purpurea verius quā flos aliquis & ipse sine odore. Mirus
 q̄ in eo: gaudere decerpi & lecius renasci: puenit Augusto mē-
 se durat in Autumnū Alexandrino palma: qui decerptus asser-
 uatur. Mirūq; postq̄ defecere cūcti flores madefactus aqua re-
 uiuiscit: & Hybernas coronas facit. summa eius natura in no-
 mine est appellatio: quontā non marcessit. Plī. li. vicesimo pri-
 mo ἀμάρυτος imarcessibilis signat: unde sine aspirato .t.
 scribi debet Amarantus. Plinius

amaracus Te mollis Amarace. Amaracū Diocles medicus & Sícula gēs Diocles
 appellauere: & Syria quod Aegyptus Sanlucū. & ut est in fabu-
 lis Regius fuit puer: qui cū vngenta deferret & caderet in florē
 hūc trās formatur. & horti quic. a. Cilices. Multa odoramē-
 torū in Cilicia nascuntur ut ex Plī. discimus. quicqđ Panchaia Plinius
 Sabeæ regiūcula est quā pro Arabia ponit. quicqđ Idaliū sal-
 tus. Idaliū nemus Cypri dicatum Veneri: fuit & ciuitas in Cy-
 pro eiusdē nominis. auctōr Plī. redolet domus. omnia plausu. Idem
 Leti. que so. hila. la. om. mis.

Dumq; ita feruet opus Sponsi Deus ora sopore
 Pressit: & irati sub imagine nuncius oris
 Visus adesse tibi / vultu qui sancta seuro
 Hæc mandata dedit. teneros tibi iugimus annos
 Nō seram ut frustra in venerē tua læguida & tus
 Ardeat: amplexus gremiūq; in Virginis huius
 Ire caue: iussumq; Dei ne sperne monentis.
 Paruit & memori seruauit somnia mente:
 Atq; cupidineos sensit non amplius ignes.
 Iamq; dapes & vina ferunt paterasq; coronant.
 Discumbūt hilares circum longo ordine mēsas:
 Et fecunda animis celebrant conuiuia lætis.
 Postquam pressa fames & pectora mitis lacchus

Dumq; ita feruet opus: Sponsi. Designat in somnis spon-
 sum Ioseph monitū ne in complexū Virginis eat: sed custodē
 pudicitie eius se pbeat. spōsi. D. ora. sapore. i. somno. & Visus
 adesse nūcius. sub ima. ira. or. q̄ seuro. i. tristi uultū. Hæc māda-
 ta scā dedit. Nō ut tua læg virtus Ardeat. i. incēdatur. frustra i
 serā. i. intēpestiua & turpē Venerē. i. libidinē. iugimus. i. locia

mus tibi teneros. i. iuueniles annos Virginis. caue ire in aple-
 xus & gremiū huius Virginis & ne. sp. iustum i. mādarū. Ius-
 sus & iustum masculino & neutro genere declinatur singulatiē
 Pluratiue solū neutro usurpatur Vir. li. v. Impio leti parent ac
 iussa faceffunt. Paruit: & mem. ser. somnia mēte Atq; cupidi
 neos. i. libidinosos. nō sensit amp. ig. ardore: Iāq; dapes & vi-
 ua fer. apparāt cōuiuū: pate. q; coronāt. Vir. & vina coronāt.
 Discūbunt hilares. iucūdi. & declinatur secūda & terciā declina-
 tionibus Hilarus & Hilaris teste Capro. Gellius li. xv. Ceciliū
 induciē dicentē. Nā hi sunt inimici pessimi. frōte hilaro: corde
 tristi. Discumbūt circū hilares mētas lōgo ordine. Et secūda
 animis. c. cō. letis. Cōuiuia a conuiuēdo dicta sūt auctor Cice-
 ro in Catone. Postq; pressa sam. & pecto. mitis. Iacchus Bac-
 chi nomen α ποτοσ ισκχου hoc est a clamādo: qm̄ Bacchi
 des clamore in eius sacris utebantur.

Iustus.
Iustum
Iussa

Hilarus
Hilaris
Cōuiuia

Leniuit curas abigens: frontisq; seueræ
 Triste supercilium cithara præludere eburna
 Coepit & argutas aptare in carmina voces
 Lydius: hic tactis æquabat Ariona neruis
 Orpheaq; & clarū Dirceo Amphiona plectro.

Virgilius
 Leniuit: curas abig. frōtisq; seuerę. Triste superciliū citharę
 ludere. i. canere Vir. Ludere q̄ vellē calamo pmisit agreffi. Ly-
 dius ppriū cytharēdi nomē. Cēpit p̄ lu. eburna cithara & argu-
 tas sonoras voces aptare disponere i carmia Hic tac. equa Ari-
 ner. Orpheaq; & da. Amphi. Dirceo. i. Thebano plectro. Ple-
 strū q̄ corde intēdūtur & remittūtur. Dicit Lydiū equalē cātu
 Citharę Arioni Orpheo & Amphioi. Arion cytharedus ex
 Metimna Lesbī insulę cū i Sicilia et Italia sua arte diuicias acq-
 siuisset: nauigaretq; Corinthū: nautę insidias ei appararūt ad i-
 tercipiēdos eius q̄stus: peccit ut prius eū Cythara canere pmitt-
 terēt: q̄ cātu Delphines cōgregati nauī accesserunt: ipse in unū
 se deijciēs ad Tenarū Laconię a Delphine deductus incolumis
 euasit. Periāder Corinthi tyrānus pducto corā nautis Arione:
 q̄o ipsi i Italia manētē dixerāt eos supplicio affecit. Historia
 est apud Hero. Plī. Au. Gel. & Solinū. De orpheo dictū est sup-
 Is iter Argonauras cythara cecinit de Chao & exordio mundi
 ut est apud Apolloniū & Valerium Flaccum.
 Amphion saxa ad muros Thebanos in Boeciā traxisse
 suo cantu dicitur. Horacius in poetria Dicitus & Amphion

Lydius
Plectrum
Arion:

Herodo
Plinius
Gellius
Solinus
Apoloni
Flaccus
Horacius

PARTHENICES PRIMAE

Thebanę conditor urbis: Saxa mouere sono testudinis & prece blanda. nam ut est apud Pli. libro. vii. primus rationem musicam inuenit. de his tribus Papinius in Siluis. Iam Methymnei Vatis manus: & chel' una Thebais: & Getici cedat tibi gloria plectri: Et tu saxa moues: & te nemora alta sequuntur.

Plinius
Papinius

Carmen erat summe dorso fundata Sionis Regia: qua quondam Solymi moderamina sceptri Stirpis Iesseę Princeps exercuit armis Inclytus & pacis studijs præclarus. Ab illo Virginis atq; Viri genus antiquamq; trahebat Progeniē: & mixtę numerabat stemmata gentis. Addebat Noes fluctus: puppimq; natantem: Innocuasq; rubi flammis & limina nunquam A foribus seiuncta suis: plæbilq; patere Nescia & unius gressum admittencia Regis: Cælantemq; Deos ficto Labanida vultu.

Carmen erit. Poeta elegantissimus historias recenset quas eum cecinisse fingit. Primo quo pacto Regia in monte Sione fundata fuerit: qua inclytus Princeps stirpis Iesseę hoc est Dauid exercuit moderamina Solymi sceptri hoc est regni Hierosolymitani: inclytus armis & studijs præclarus. Vates eni fuit & Lyrico carmine insignis. Beda auctor est. Psalteriū Lyrici composuere pedes. nam Instar Pindari & Flacci multa apud Hebreos scripta sunt ut Hieronymus testatur. Metrico tamen artus peritum Hebreū nondum reperi: quamuis consonanciam ac syllabarū proporcionem facile conijcere possim.

Beda
Hieronymus

Stemma.

Ab illo Virg. genus Marię & Ioseph a Dauid. Antiq. q; trahere. Prog. & mixte numerabat. stemmata gentis. Insignia. Maiorum imagines in atrijs disponebantur: & ex his quædã lineis designabant pictis: eorum scilicet qui coronam in bello meruissent. Vnde stemmata id est coronę pro maiorum imaginibus accipimus Pli. Auctor. Addebat. Lydius. fl. Noes. hoc est diluuium quod sub Noe fuit. Fuerunt duo alia. unum sub Deucalione: alterum D. cc. annis antiquius sub Ogige Thebanorū Rege: de quibus apud Poetas crebra mencio est. Primum ex literis sacris discimus omnium vetustissimū. puppimq; natantem id est Archem. Innocuasq; rubi flamas. Moysen designat cui

Plinius

Diluuium duo.

Exodus
Szekel

in rubo ardenti Dominus apparuit ut est in Exodo scriptum:
& limina nuncq; A for. se. f. Portam dicit de qua in Ezekele scri-
ptum est capite. xliij. Et conuertit me ad viam porte sanctua-
rii exterioris quæ respiciebat ad orientē: & erat clausa: & dixit
Dominus ad me. Porta hæc clausa erit non aperietur: & vir nō
transiet per eam: quoniam Dominus deus Israel ingressus est
per eam: eritq; clausa Principi. ideo dicit Poeta noster. Plebiq;
patere Nescia: & v. g. admit: Regis Celantem. abscondentemq;
Deos Idola Laban: da. Rachel filia Laban: ficto uultu. Historia
est in genesi. Iacob fugiens socerum Laban consedit in monte
Galaad: ibi eum Laban comprehendit. furata autē erat Rachel
Idola patris ignaro atq; inscio Iacob: cumq; Laban ea quære-
ret consensiente Iacob veniens ad tentoriū Rachelis: illa festi-
mans abscondit ea subter stramenta cameli & sedit desup: serui-
tantiq; omne tentoriū & nihil inuenientiait. Ne irascatur Do-
minus meus: quod coram te assurgere nequeo: quia iuxta cō-
suetudinem sceminæ: nunc accidit mihi. Sic delusa sollicitu-
do quærentis est.

Rachel:

Genesis

Velleraq; & siccos magni Gedeonis imbres.
Atq; uti fiscellam placida gestauerat unda
Nilus: & Infantis miseratam fata Puellam,
Et conuulsa nouas virgulta ferencia frondes.

Iudicum.

Velleraque & siccos. Cum filij Israhel opprimerētur a Ma-
dianitis: ut est in libro Iudicum. dixit Dominus Gedeoni ut
liberaret Israhel. Dixitq; Gedeon ad Dominum: Si saluum fa-
cis per manum meam populū Israhel sicut locutus es: ponā hoc
vellus lanę in area. Si ros in solo vellere fuerit & in omni terra
siccitas: sciam quod per manum meam sicut locutus es libera-
bis Israhel. factiq; est ita. Deinde pecijt ut solum Vellus siccū
esset: & omnis terra rore madens. fecitq; Dominus nocte illa
ut postulauerat. & fuit siccitas in solo vellere: ros in omni ter-
ra. Atq; uti: quomodo. Nilus gestauerat placida unda fiscellā
De Moyse dicit qui expositus fuit in Nilo reconditus in fiscel-
la: quem filia Pharonis æducandum suscepit sororiq; Moyses
os lactandum tradidit. hist. est in Exodi libro. Fiscella dimi-
nuium est a fiscina. Est autem fiscina vāsis genus ex iunco. Ni-
lus Aegypti fl. cuius miracula Herodotus Diodorus Aristot-
eles: Lucanus Straboq; describūt. Et conuulsa nouas virg-
fer. fro Virgam Ahron intelligo quæ fronduit amygdalac; p-
duxit: cum de sacerdotio filij Israhel yndecim Tribuum cum

Gedcon.

Exodus

Fiscella
Fiscina
Nilus.

PARTHENICES PRIMAE

Tribu Levi contenderent: ut est in libro Numeri capite decimo Numeri
moseptimo.

Adiungebat uti peregrinas æquore cędros
Compositis ratibus cōdenda ad tēpla vehebant
Sidonij: ut multo paries effulserit auro.
Miratumq; gradus Hominē: qui clara petebāt
Sidera: & ingentem diuini fœderis archam.

Hiram.

Adiungebat uti, pereg. æquore cędros. Hiram Rex Tyri: li
gna cędrina & abiegna prebuit Salomoni ad edificium domui
Domini: seruisq; suis ea detulit usq; ad Ioppen ratibus p mare
Salomonea transtulit in Hierusalem ut est in Paralipomeno
scriptū Sidonij id est Tyri. Poetę a vicinitate epitheta pmu
rare gaudent. Virg. Didonem Sidoniā dixit cum a Tyro esset
Paarlipo/
menon
Virgil

Iacob

Miratūq; gradus hominē. Iacob dicit: qui scalā vidit a terra
usq; ad cœlum pertingentē angelosq; ascendētes & descendē
tes. Et ingentē. d. fœderis archam. Designat archā quā Moy
ses ad exemplar a Domino descriptū perfecit: in qua Māna. vir
ga Aaron & liber Legis recondita erant.

Et quam fatidico populis Balahamus Eois
Carmine prædixit flammam sidusq; futurum.
Sed iam præcipiti Phœbus sub tartara curru
Ibat: & occiduis Aries sua merserat undis
Vellera & ardentī surgebat Scorpius ore.

Balahāus

Et quā fatidico populis Balahamus. De Vaticinio Balaha
mi dicit qui cōductus a Balach Rege Moab ut malediceret po
pulo Israel. Is autem prædixit. Orietur stella ex Iacob & con
surgit virga ex Israel: & perciet Duces Moab: & vastabit om
nes filios Seth. ut est i libro Numeri. Sed iam pęcipiti Phœ
bus sub tar. curru Ibat. Solis currus quatuor equis duci fin
gitur. & occiduis aries sua mer: undis Vellera id est aries ad oc
calum sub terras tendebat. & ard. surg. Scorpius ore Ariete in
occasum lapso: incipit Scorpius succedere Librę in horoscopū
ut est apud Hyginum.

Hygin

Iamq; soporiferæ tēpus dare membra quieti.
Suaserat. at Virgo secreti sola cubilis
Clausu loco / curis aperit coelestibus alnum
Pectus; & in summū sensum leuat æthera mentē

Vnam ad se comitum vocat in penetralia tecti
 Præstantem egregio vultus animicq; decore,
 Mnemosine genitrix illi Pater Vfus ab ipsa
 Cœlesti genus arce trahit : nam conditor orbis
 Est auus : hanc Grai Sophiam dixere priores,
 Nare sagax: oculis penetrans caua tartara: & altū
 Aethera : nullius linguæ non ullius artis
 Inscia : labe carens : vicij infesta : pudore
 Circumfusa genas : & laspide pectus & auro
 Splendida contexto : causas & nomina rerum
 Per media ex imis gradiens ad sumā / Deumq;
 Et mundi metitur iter . hac indice Virgo
 Insomnis ducens taciturnæ tempora noctis /
 Contemplatur uti rerum longæua propago
 Texta sit : unde prior mundi descendit origo.
 Et chaos & siluam informē : discretacq; formis
 Corpora paulatim varias induta figuras
 Vi propria pecijs suis loca viribus apta .
 Vtq; grauem liquido suspenderit aere terram
 Omnipotens opifex duplici cum prolis honore:

Sophia me
 dia breui.

Virgil.

Iaq; soporiferæ. tēp. d. m. q. Suaserat. Vir. Suadēq; cadēcia
 sidera somnos. at Virgo. Parthenice sec. so cub. Clauis lo. Vir
 ginē btissimā Philosophiæ curā impēdisse designat. c. ap. c. al-
 mū Pectus: & in summū altū: leuat aethera cœlū. mentē. i. aīm.
 Vnā ad se co. vo. i pe. te. Mnemosine genitrix. Sophiā dicit fi-

Sophia
 Vfus

Salomon

liā Mnemosines. i. Memorię & Vsum patrē Sophie: nā usu &
 mēoria Sapiēcia & Philosophiā cōstat. ab ipsa Ce. ge. arce tra-

Festus.

hit. nā cond. orb. Est auus. Oīs sapiā a Dño Deo est Salomone
 auctore. hāc Grai. Grēci Sophiā. media breui. nā iota scribitur
 q̄ apud Grēcos sp̄ breuis enūciatur. Nare sagax. Foestus ait. Sa-
 gaces appellātur solertis acuminis: ut etiā canes indagatores
 sagaces sunt appellati. Saga quoq; dīr mulier perita sacros: &
 vir sapiens pducta prima syllaba: propter ambiguitatem vitā
 dam. nam in sagax primā corripitur. Papinius in Syluis

Sagaces,
 Saga

PARTHENICES PRIMAE

Sagum

jugulis te animi atq; sagacis Exitus euoluit. Hor. Somnia terrores magicos: miracula sagas. Sagum: vestimentum militare Virg. Virgatis lucet sagulis. Oculis penetr. caua tar. Philosophia infernis superisq; intrēdit. nullius lingue: n. ul. ar. Inscia Philosophiē hoc est perfectę sapiencię officia describit. labe ca. sine vicijs: non solum sine vicijs sed & vicijs infesta pudore Circumfusa genas. Secundū dogma Platonis qui ex bonis eximijs & primis: hoc est ex Deo & mente tanq; ex fonte: animi profluere bona dicit Prudenciā: Iusticiam: Pudiciam: & Fortitudinem: hisq; omnibus præstare Prudenciā: secundā numero aptate Continenciā esse: has iusticiā sequi: Fortitudinem quartā esse. & Iaspide pectus & auro. Spl. contexto. Iaspide plurimę ferunt gentes Smaragdo similē Indice, Ciprii dicunt glaucum pinguēq; Perse ari similem. Et Iaspis est cerulea apud Thermodoontem amnem. In Phrigia purpurea. In Cappodocia ex purpura cerulea atq; non refulgens. Thracia Indice similem mittit. Chalcidia turbidam Pl. lib. xxxvij.

Horacius

Virgil.

Plato

Iaspis

Causas & no. re. Per. med. ex imis gr. Dialecticē: Ethicē & Physicē dicit. Et mūdi meti. iter: Geometricē Arithmeticē & Astroq; scienciā designat. hac indice Virgo. Ducens tēpora taciturnę noctis insomnis. sine somno. Contēplatur utiq; longe. propago: principium mundi & originem inuestigando Et chaos Chaos appellat Hesiodus consulam quandam ab inicio vnitatem hiantem patentemq; in profundum: auctore Festo. & siluam informem ἡ ὕλη hoc est hyle. siluam & materiam designat. Vnde apte Siluam informem id est Hylē: quā nostri materiam dicunt. Plato omnino duo rerum ponit' principia: Deum atq; Materiam. Esse autem Materiam informem & infinitam: ex ea concreciones fieri: eam cum aliquando reme re & inordinate moueretur a Deo in locum vnum coactam. Porro huiusmodi essenciam in quatuor Elementa conuersam. Ignem: Aquam: Aerem: Terram. Ex his mundum & ea quæ in ipso sunt nasci. Auctor Laercius: Et alia inicia inueniri forsitan posse: aut quæ Deo nota sunt: vel ei qui sit Dijs amicus. Apuleius auctor: Materiamq; signari impressione formarum. Discretaq; for. Corpora pa. va. ind. fig. Vi propria. Vtq; grauiem liquido susp. Terra in liquido aere suspensa est: nam vndiq; aere cingitur. Omnipotens opifex & deus duplici cum pro: honore id est Pater cum Spiritu: qui est honor prolis id est Filij: & Patris.

Plinius

Hesiodus Festus.

Plato

Laercius Apuleius

Chaos

Hyle

Oceanumq; suis complexum fluctibus orbem

Fuderit: ætherijs incluserit ignibus auras.
 Vtq; feris terras: mare piscibus: aera cessit
 Alitibus varijs ornans animantibus orbem.

Homerus Oceanumque suis comple. flucti. orb. Fuderit. Oceanum pro
 aqua ponit Vnde & Homerus ex Oceano omnia procreata di
 cit. dicitur autē Oceanus, a velocitate. Aethe. indu. ig. auras

Plinius de Elementis quatuor: Ignitum summo: inde tot. stel
 larum collucencium illos oculos. Proximum spiritus: quem
 Graeci nostriq; eodem vocabulo aera appellat. Viralem hunc
 & per cuncta rerum meabilem totoq; consertum Cuius vi su
 spensam cum quarto aquarum Elemento: librari medio spacij
 tellurem: ita mutuo complexu diuersitatis effici nexum: & let
 uia ponderibus inhiberi quo minus euolent. Contraq; gra
 uia ne ruant suspendi: leuibus in sublime tendentibus. Sic par
 ri in diuersa nisu: vi sua queque consistere: irrequieto mundi
 ipsius constricta circuitu: quo semper in se currente imam atq;
 mediam in toto terram: eademq; vniuerso cardine stare pendē
 tem: librantem per quæ pendeat: ita solam immobilē: circa eā
 volubili vniuersitate: eademq; ex omnibus neā: eidēq; om
 nia inniti Hanc Plinianam mentem hic *ca. in libris Poeta nos*
 ter elegantissimus insinuat.

Vt vaga perlustrat Phoebe duodena quotannis
 Sidera fraternū fugiens iter: & modo tractus
 Erret ad Austrinos Helicē modo visat ad Arcū
 Vt procul a Phœbi Venus & Cyllenius igne
 Ne volitent verso referant vestigia gressu,
 Phœbus ut obliquo nunq; discedat ab orbe:

Georg. Purbachius
 Plinius
 Luna perlustrat duodena quotannis Sidera. fraternum fugiens
 iter. Solis videlicet. Sol semp mouetur sub linea quæ ab Astro
 nimis Aeliptica dicitur. Superficies autem eccentrici Lunę p
 pter declinationem polorum orbium: argem deferrenciū su
 perficiem ecliptice sup diametro mundi interfecat. Vnde una
 eius pars versus Aquilonem: Altera versus Austrum ab eclip
 tica declinabit. Illa igitur intersectio circa mferente eccentrici
 Lunę cum superficie ecliptice: in qua cum centrum epicidii Lu
 nę fuerit: versus Aquilonem ire incipit: caput Draconis nun
 cupatur: Cauda vero reliqua. Auctor Georg. Purbachius. Pli

PARTHENICES PRIMAE

Luna de Luna iam vero humilis & excelsa: & ne id quidem uno modo: sed alias admota caelo: alias contigua montibus: nunc in Aquilonem elata: nunc in Austros deiecta. Quae singula in ea deprehendit hominum primus Endymion: & ob id amore eius captus fama traditur. Vnde Poeta. frat. f. iter. & modo tractus. Erret ad Austrinos id est Australem versus plagam Helicen modo visat ad Arcton id est ad septentrionem. Vt pcul a Phœbi: Venus & Cyllenius id est Mercurius a monte Arcadię Cylleno in quo ex Maia & Ioue natus est: Plures fuere Mercurij de quibus alibi dicam. Dicit Poeta Venus & Mercurius ne volitent longe a Phœbo hoc est Sole referunt vestigia verso gressu id est motu retrogrado. Nam ita se habet Venus ad Solem: ut linea medijs motus Veneris in eo loco Zodiaci secundum longitudinem: in quo linea medijs motus Solis terminetur. Unde habito medio motu Solis habetur & medius Veneris. semper igitur est media eorum coniunctio. Id autem fit propter motum deferentis in longitudinem super axe eius imaginario: cuius poli accedunt & recedunt a poli Zodiaci in vtramque partem: propter motum alium circuli eccentrici in latitudinem. Habet autem se Mercurius in hoc ad solem ut Venus: Nam centrum epicycli Mercurij in eo tempore semel reuoluitur in quo linea medijs motus Solis vnam complet reuolutionem. Purbachius Auctor. Maioris egent hæc speculatione quam exposcit Poetę interpretacio. Phœbus ut obliquo. n. d. ab orbe. Orbem pro ecliptica intelligo: non pro Zodiaco: nam & reliqui Planetę nunquam a Zodiaco discedunt. Zodiacus circulus est quartus in Sphaera: in quo duodecim signa locantur a Vere incipiendo. Aries. Taurus Gemini: in his tribus tempus Vernalis demonstratur. Cancer Leo Virgo. In his signis maxime Aestas conficitur. A Virgine Sol transit ad equinoctium Autumnale. Chele id est Libra. Scorpius Sagittarius in his tribus Autumnus & equinoctium Autumnale. Capricornus Aquarius Pisces Hyemem conficiunt. Habet Zodiacus latitudinem duodecim graduum quae per eclipticam lineam diuiditur: in quae Sol semper meat. Hygi.

Zodiacus

Purbach:

Hygi

Atque viam retro gradiens obseruet eandem:
 Claraque nocturnis splendoribus imbuat astra.
 Et rubicunda feri quae lex incendia Martis
 Voluat: & egregium iubar & Iouis ora benigni.

Atq; Senem pigrum curuata falce minantem.

Atq; viam retro gradiens id est cum a nobis recedit ad signa Hyemalia. Claraq; nocturnis splen. imbuat astra. omnia astra a Sole lumē participant. Et rubicunda feri id est crudelis Contemplatur quæ lex voluat incendia rubicunda feri Martis Stella martis Pyrois appellatur a Πυρόωσι id est ignefco.

Mars Pyrois

Hygin.

Hæc autem non magnò est corpore: sed figura solis & flammæ. Hyginus: Mars calidus & siccus malivolus: in motu suo proprio medio gr̄is: nec multum velox nec multum tardus. & est Planeta rixancium: furiosorum: caluorum & crispum & superbor. & egregium iubar: & ora id est aspectus Iouis benigni. Iouis stella nomine Phaethon. corpore est magnus: ideo dicit egregium iubar. Tū Planeta est calidus & humidus: sanguineus. beniuolus. & est planeta illorum qui sunt benigni: religiosi reuerendiq;. Atq; senem pigrum. c. f. minantē. Saturnus designat frigidum & siccum: & vitæ cōtrarium: nature inimicum: cum falce pingitur ex fabula: quoniã patri Cœlo pendenda abscidit. tardus est in motu: triginta enim annis Zodiaca cum permeat. auctore Ptolomeo ceterisq;.

Iupiter

Sarurnus

Ptolomeus

Vt super octauæ radiancia sidera cœli

Certa lege meant & scintillare videntur.

Alcius extollens mentem / curuamina noni

Orbis: & æterno splendentem lumine mundū.

Et tenues miratur aquas glacialis Olympi:

Vltimaq; immensæ formata volumina molis.

Vt super. Vt id est qualiter meant Planetæ super radiancia sidera octauæ cœli. Certa lege meant: & scintillare videntur. Mouentur enim Planetæ subter duodecim signa: quorum sidera sunt in octaua sphaera. Aptè autem dicit Planetas videri scintillare: nam reuera non scintillant: quia prope sunt. Auctori Aristoteles. Alcius extollens mentem curuamina noni Orbis id est Sphaerae primi mobilis. & æterno splendentem lumine mundū. Et tenues miratur aquas glacialis Olympi. cœli Christallini

Aristotif.

PARTHENICES PRIMAE

Ultimaq; imense for. volu. molis. nonus enim orbis a Philo/ sophis ultimus ponitur. Vel intelligo ultimū orbē cœlū. Em pyrreū hoc est igneū. a splēdore nō a calore. Chrystallinū autē aqueū est nature ut glacies solidata. uti scribunt Doctores san/ cū in secundo Sentenciary.

Lanigeri sublimē decus : Taurumq; nitentem : Et geminos Helenæ fratres : auersaq; Cancri Sidera quæ Aethiopes urunt Indosq; Arabesq;.

Aries
Taurus
Gemini

Lanigeri sublimē decus. Arietē designat: q Phryxū & Hellē duxit p Hellepontū: Thaurūq; nitentē. hic dicitur iter astra cōstitutus quod Europā incolumem trāsirexit Cretā ut Euripides dicit teste Hyginio. Et geminos Helenę fr. Castorē & Polucē: quos dicit oim fratrū inter se amantissimos fuisse: quod neq; de principatu cōtenderunt neq; ullā rem sine cōmuni cō/ filio gesserunt. Pro quibus officijs eorū: Iupiter inter notissi/ ma sidera eos cōstituisse existimatur Hyginius. Helenę fratres qm Tyndari est Ledę filij fuerunt. Leda autē Thestij Pleuronij fuit filia. Strabone auctore. Auersaq; Cancri Sydera. Ad ani/ malis motū respexit quoniā auersus incedit. Hic dicitur Iuno/ nis beneficio inter astra collocatus: quod cum Hercules cōtra Hydram Lerneā constitisset: ex palude pedem eius mordicus arripisset: qua de re Hercule per motū eum interfecisse: Iuno/ nem autē inter sydera cōstituisse: ut esset cū duodecim signis. quæ Aethiopes urūt Indosq; Arabesq;. Populis Indię: Ara/ bis & Aethiopiibus supra capita seu vertices Cancer Solem de/ ferre constat auctore Ptolomeo: aliquibus semel alijs bis in an/ no: ideo uri eos dicit Sole in Cancro.

Hygin.

Idem

Strabo

Cancer

Atq; Molorchium stellata fronte Leonem : Et iubar Erigones : æquataq; brachia Libræ : Virosamq; Nepam videt : Aemoniasq; sagittas

Molorchius

Atq; Molorchium stellata fron. Leon. Molorchus pastor fuit in silua Nemea: qui Hercule hospicio suscepit euntē ad Leonem interimendum. Inde appellat Leonem Molorchium stellata fr. habet enim tres in capite stellas Hyginio Teste. Papi/ nius. Dat Nemea comites: & quas in prælia vires: Sacra Cleo/ nei cogunt vinea Molorchii. Leo quoniam oim ferarū prin/ ceps est: in celo figuratur: vel ut fabulę volunt quod Leo Her/ culis fuerit prima certatio.

Ptholomeus

Papinius

Leo

LIBER II. FO. LIX.

Et iubar Erigones id est Virginis. Erigonem filiam Icarī: Virgō
 translata in cœlum dicunt: cum diucius Patrem quæsiuisset: Icarus
 ab Atticis interemptum: cumq; per canis ductum ad patris ca-
 daver peruenisset: laqueo se suspendit. Iupiter & patris casum
 & filie miseratus utrunq; in astris collocauit. Icarū iuxta plau-
 strum: Virginem prope Leonem. Hesiodus Virginem Iouis
 & Themidis filiam dicit. Aratus Astrei & Aurorę filiam existi-
 mat. Alij hanc Fortunā alij Cererem dixerunt. Alij Apollinis
 filiam dixerunt. Aequataq; brachia Librę. Chele Scorpionis
 pro libra ponuntur. Ideo dicit Brachia: nam Chele proprie sūt
 cancroꝝ scorpionūq; brachia. Virosaq; Nepam hoc est Scor-
 piū. Scorpūs pp̄ magnitudinē mēbroꝝ in duo signa diuidi-
 tur: eius enim brachia nostri Libram dixerunt. Torum autē
 signum hac de causa constitutum dicunt. Orion cum se in Ve-
 nando præstantissimū dixisset: etiam Dianę & Latōę: seq; om-
 nia quę ex terra oriuntur interficere valere. Vnde terra pmo-
 ta Scorpionem eduxit qui eū interfecit. Iuppiter utriusq; ani-
 mū admiratus: Scorpionem inter astra collocauit: ut species eius
 hominibus esset documento: ne quis eorum aliqua re sibi cō-
 fideret. Dianam autem propter studium Orionis percussit a Io-
 ue: ut idem beneficiū traderet Orioni. Itaq; Orion constitutus
 est in astris: ut cum Scorpion oriatur: Orion occidat.

Virgō
 Icarus
 Chele?
 Scorpūs?
 Orion;

Aemoniaq; sag. id est Thessalicas sagittas. Sagittarium de
 signat: quem Chironem volunt iustissimū Centaurorum Ho-
 mero teste Centauri autem Thessali sunt. Thessalia autem Ae-
 monia dicta fuit ab Aemone Deucalionis filio Strabōe teste.
 Cornuaq; Aegoceri gelidis humencia nymbis;
 Et liquidos Vrnas rores ventosq; cientem:

Sagittari-
 us
 Capricor-
 nus.

Cornuaq; Aegoceri id est Capricorni. Huius effigies simi-
 est Aegipani: quem Iupiter: quod cum eo erat nutritus: cū eo
 esse voluit ut caprā nutricem. auctor Hyginus. Aegyptij Sa-
 cerdotes: & nonnulli Poetę dicunt cum plures Dii in Aegyp-
 tum conuenissent: repente venisse eodem Typhoa acerrimū
 Giganta: & maximum Deorum inimicum: quo timore pmo-
 tos in aliam figuram se conuertisse. Mercuriū factū esse Ibim.
 Apollinē Gruē. Pana autē dicūt in flumē se deiecisse & postero
 rem ptem corporis effigiē Piscis alterā vero Hirci fecisse: & ita
 a Typhone profugisse: cuius cogitatū Iupitrē admiratū: effigi-
 em eius inter sidera fixisse. Hyginus auctor. gelidis humē.
 nymbis. Ad tēpus anni respexit. hiemale enī signū est: nā sua

Typhon;
 Pan;

Hesiodus
 Aratus

Homerus
 Strabo

Hyginus

PARTHENICES PRIMAE

natura frigidū est & siccū terreūq;. Et liquidos Vnā id est Aquariū. Hunc cōplures Ganymedē dixerunt ereptū a Patre propter pulchritudinē: factūq; pincernam Deorum. Alij Deucalionem dicunt sub quo Cataclysinū. Alij Cecropem Regem Atheniē: qui Dīs aquā in sacrificijs libauit: ante Vini usum. Hyginus auctor.

Atq; Dioneos lucenti tergores Pisces.

Hygin.

Atq; Dioneos &c. Venus cū quodam tēpora cum Cupidiē filio in Syriam ad Eufratē fluuium venisset & eodē loco repente Typhōna apparuisset: Venerem cū Filio in flumen se proiecisse dicunt: & forma Piscium assumpta latuere: ac periculo liberati sunt. Ideo Syri in hysce locis habitantes Piscibus abstinent: ne p̄sēdia Deorum impugnare videantur. Hyginus.

Idem.

Hinc dextra leuaq; faces ardore coruscas

Suspicit: & cœli claros examinat ignes.

Hinc dextra leuaq; id est ad Ortum & Occasum: quæ enim ad ortū dextra: quæ ad occasum leua sunt. factard. coruscas id est stellas splendētes ac coruscantes. Suspicit. Dicit Poeta Parthenicē: & reliq; astra cōtēplādo lustrasse. & cœ. cl. examinat ignes.

Pleiades septem: quarum minor una latere

Dicitur: & pluuias Hyades pavidamq; capellā.

Pleiades

Merope
Sisyphus

Pleiades septem &c. Pleiades dicuntur stellę ante faciē Tauri: quod ex Pleione Oceani & Atlante sint natę. Hę numero septem dicuntur sed nemo amplius quā sex videre potest. Cuius causa proditur: quod sex Dīs nupsere: Merope autē Sisypho nupsit mortali: cui Glaucum genuit Bellerophontis Patrem: quare propter reliquas sorores inter sidera constituta: sed q̄a homini nupsit stella eius obscurata est. Alij Electram dicūt nō apparere: ideo quod Pleiades existimentur Choreā ducere stellas: sed postquā Troia fuit capta: dolore permota ab his se remouit. Hyginus auctor & dicuntur latine Vergilię: eorū ex ortu Ver incipit.

Vergilię

Idem

Hyades

Et pluuias Hyades. Virg. Arctur; pluuias Hyades. g. q. tri. Hyades stellę in fronte Tauri: has Pherecydes Liberi nutrices dicit: ante Nymphas Dodonidas appellatas. Hyades autē appellatę sunt ut ait Musęus quod ex Atlante & Hya Oceani filia sint quindecim filię p̄create: harū quinq; Hyam fratrem in venacione a Leone interemptū lamētate: interierūt cōtinuis fletibus. Reliquę decē sororū mortē deliberātes: septē ex his se inter

Virgil.

Musęus

Hygin. fecere: quare quod plures idē sēserūt Pleiades dīctas. Hygini/
us Auctor. Latini Hyades Suculas dīcūt: impericia noīs dece
Plinius pti. ppter sues nomē ipositū arbitratēs ut est apud Plī. li. xvij.
nā ab ēō quod est pluo deducitur nomē Hyadū: & est sidus
tēpestuosū. Pavidā capellā. Respicit ad fabulā de Capra quae
Iouem nutriuit. Fuit autē Aega Phœbi filia: cādore corpis prae
stātissima pulcherrimaq;: cui ecīā pulchritudini cōtrarius hor
ribilis aspectus inerat: quo Tytanes pterriti pecierunt a terrar:
ut eius corpus obscuraret: quā terra specu quodā celasse dicit
in insula Cretae: quae post Iouis nutritrix fuit. Sed cū Iupiter bel
lum contra Tytanas appareret: mīsum est ei si vincere vellet: ut
Aege pelle tectus: & capite Gorgonis bellū administraret: quā
Græci Aegida appellauerūt: quo factō Iupiter Tytanas supera
uit. tum reliqua ossa Aegos caprina pelle cōtecta aīa donauit:
& stellis figuratā memorię cōmendauit: & postea quibus vice
rat tectus: Minerię concessit. Hygi. Vnde Pœra noster apte pa
uidam dicit ab effectu.

Aega

Aegis

Hygin. Post rapidū Leporē: Iugulas: & Procyon uftū:
Morbofamq; Canem: & Coruū cratera tenētē.

Post rap. lep. Lepus hic dicitur Orionis canē fugere venan/
tis. Nam venator fuisse fingitur. Dicunt autē Leporē a Mercurio
constitūtū: eiq; datum præter cætera genera qua drupedū:
ut alios pareret: alios hñet in vētre. Aucto. Hygini. Iugulas
Stella Orion dicitur Iugula eo quod amplior sit cœre: qua
si nux iuglandis auctore Pompeio Plautus Neq; Iugula: neq;
Vesperugo. neq; Vergilię occidunt

Lepus.

Iugula
Orion.

Idem Et Procyon uft. hoc est Antecanis. Hic ante maiore Canem
oriri videtur: & habet vnā stellā in capite: & aliam in pectore:
& in lumbo unā. oritur cū Leone vnde uftum dicit ad tempus
Aestatis respiciens.

Procyon.

Morbofamq; Canē. Canis maior Europe custos fuisse dī: &
ad Minoa puenisse: tū mīeri datus Prochri Cephalī uxori. alij
Orionis Canē dīcūt: alij Icarī. habet at Canis ī lingua stellā unā
q̄ ipsa Canis appellatur. In capite alterā quā Isis statuisse existi
matur & Syriōna appellasse: ppter flāmē candorē: quod eius/
modi sit: quod magi. lucere videatur. Hyg. Vir. li. ij. tū steri
les exurere Sirius agros. Lucanus rapidus q̄ Sirius ignes Ex
erit. Est at Sirius morbosum sidus Syllius. Primū lethiferos
repressit Syrius ætus. eius enī exortu accēdi Solis vapores
qs ignorat: cuius sideris effectus aplissimi ī terra senciunt. Fer/
Hygin
Virgil
Lucanus:
Syllius

Canis.

Sirius.

Hygin
Virgil
Lucanus:
Syllius

PARTHENICES

PRIMAE

trent maria ex Oriente eo fluctuant in coelis Vina: Mouentur stagna. Origem appellat Aegyptus feram: quam in exortu eius contritari & contueri tradunt: ac velut adorare cum sternuerit. Canes quidem toto eo spacio maxime in rabiem agi non est dubium Plin. libro secundo.

Hydra

Coruus
Crater.

Et Coruum erat tenentem Hydra Sidus est in qua Coruus in sidere: & crater positus existimatur: de qua hanc habemus memorie proditam causam. Coruus Apollinis tutela usus: eo sacrificante missus ad fontem: aquam puram petitum: vidit arbores complures Ficorum immaturas: eas expectans dum maturerent: in arbore earum quadam confedit. post aliquot dies coctis Ficibus: & a Coruo pluribus comestis: expectans Apollo Coruum vidit cum cratere pleno volare festinantem: Pro quo admissus eius quod diuicius Apollinem moratus sit: qui eius mora coactus alia usus aqua: hac ignominia Coruum affecit: ut quamdiu Ficus coquantur: bibere non possit: ideo quod guttur habeat pertusum illis diebus. id cum vellet significare Apollo inter sidera constituit crateram & supposuit Hydram quae Coruum sicientem moraretur. Videtur enim rostro caudam eius extremam verberare: tanquam non sinat se ad crateram transire. Poeta nominat Coruum cratera tenere dicit respiciens ad primam fabule partem quae est ex Hygino.

Plinius

Inde coronata rutilans Minoidis astrum
Et non longa situm post interualla Sagittae
Sidus: & aetherijs errantem tractibus hedum
Orpheamque Lyram & flammis lucetibus Aram.

Ariadne

Sagitta

Hedochus

Hedi

Lyra

Ara:

Inde coronata ut Min. est &c. Coronam dicit Ariadnes Minois filie: quam ei Venus in Dia insula cum Libero nuberet dono dedisse traditur. Et non longa. si. p. int. sag. Sidus Sagittae sidus. unam ex Herculis sagittis fuisse dicunt: qua Aquilam dicitur interfecisse: quae Iecinora Promethei fertur exedisse. oritur cum Scorpione: quo exoriente & Corona exoriri videtur Hyginus auctor. Vnde Poeta dicit hoc sidus non esse situm post longa interualla Coronae & aetherijs ere. tractibus Hedum. Hedochus hoc est auriga habet in manu sinistra stellas duas qui Hedi appellatur. Orpheamque Lyram. Lyra inter astra constituta est: hac uti (Eratosthenes ait) de causa quod in iucio a Mercurio facta de testudine Orpheo est tradita: qui Caliope & Oeagri filius: eius rei maxime studiosus fuit. Hyg. & flammis lucetibus Aram. Dij cum Tyranas oppugnare conarentur coniurationem &

Hygini

Idem

Eratosthe
ues
Hygin.

facta in Ara fecerunt: eamq; inter astra locarunt. ab ea consue-
tudine homines dicuntur instituisse sibi: ut cum aliquam rem
efficere cogitarent prius sacrificarent: quam agere cœpissent.

Hyginius auctor.

Suspiciens cœli æternos meditatur honores:

Cursum alternis mundum ferri atq; referri

Ex Austro in Boream ex Borea miratur in Austrum

Suspiciens cœli æter. medi. hono. Meditatur Siderum con-
dicionem: quibus cœlum honoratur. Cursum alternis: mun-
dum ferri. atq; referri. alternis cur. id est motibus reciprocis.

Ex austro in Boream: ex Borea mir. in Austrum. Causa huius
reciproci motus est Zodiaci circuli declinatio: ita enim Zodia-
cus formatus est: ut una parte contingat Aestiuum circulum:

alia vero Hiemalem. Aequinoctialem autem medium diuidit.
Itaq; sol per Zodiacum currens neq; extra eum transiēs: in decli-
nacione quæ est versus Boream a principio Arietis usq; ad finem
Virginis a Borea in Austrum dicitur ferri. Rursus a signis Li-
bræ usq; in finem Piscium referri in Boream dicit. De circulis spheræ
dicam latius alibi.

Et fieri ut gelidam tellus coniecta sub Arcton

Dum bibit ætherios admoto Sole calores:

Mitis & humanę reddatur idonea vitæ.

Et fieri ut. qualiter. g. tellus subie. sub arcton. Dū bibit. eth.
adm S. c. Miratur Parthenice quo pacto fiat ut habitabilis sit
ea pars terræ quæ Boreali Zone subiecitur: hoc est quæ sita est in-
ter tropicū circulū Cancrī: & circulū Arctici. Dū bibit eth.
causa est motus Solis qui sua vicinitate tempat eā. Zonā ideo
bibere dicitur a Poeta ætherios calores ab Sole. Mitis & huma-
næ red. id. vite. Vnūquodq; hemispheriū in triginta ptes diui-
ditur: ita ut dimensio totius Sphere ex sexaginta constet parti-
bus. Sūpto igitur inicio a principio Boreali capiantur sex par-
tes ab utraq; finicione: ductoq; circulo cuius centrū sit Polus:
hic circulus Arcticus dicitur: eo quod inter eum Arcturi simula-
tura ut inclusa pspiciuntur. Quæ signa a nostris Visarū spe-
cie ficta Septentriones appellatur. Ab hoc circulo de reliquis p-
tibus quinq; sumptis eodē centro ducitur circulus qui Tro-
picus Aestiuus appellatur. Ideo quod sol cū ad eum circulū per-
uenerit Aestate efficit eis qui in Aquilone habitant: Hiemem
autem eis qui statibus Austrī opponuntur. Præterea quod ul-

Hemispe-
rium

Arcticus.
Septentrio-
nes
Tropicus
æstiuus

K

PARTHENICES PRIMAE

Aequinoctialis tra eum circulū Sol nō transit: sed statim reuertitur Tropicus est appellatus. Ab hac circuli finicione: quatuor de reliquis partibus sup̄is: ducitur circulus Aequinoctialis: sic dictus quod Sol cum ad eū orbem peruenit: Aequinoctiū conficit. Hoc circulo facto dimidia pars Spherę constituta perspicitur. Deinde e contrario a Polo Australi sumptis sex partibus: ut supra dictū antarticus circulus ductus Antarticus appellatur quod contrarius est ei quem arcticum diximus. Hac diffinitione Spherę centroq; Poli qui notus dicitur: quinque partibus sumptis circulus Hiemalis **Tropicus Hyemalis** Tropicus instituitur. Hiemalis dictus ideo quod sol cum ad eum peruenit Hiemem efficit his qui ad Aquilonē spectant. Ab hoc circulo ad Aequinoctialē circulum reliquę sunt partes quatuor. Hyginus auctor His cingulis seu Zonis terre partēs quinque subiiciuntur. Septentrionalis extremitas & Australis perpetuo frigori subiectę habitacionis impacientē sunt. Medius cingulus æterno afflatu continui caloris ustus: terram partem subiectā habet pariter inhabitabilem. Inter extremos autem & mediū circuli duo ex utriusq; hac frigide & torride: intemperie temperantur. Vnde terre his subiectę habitabiles sunt. Hyginus auctor.

Hygin.

Mens calefacta Deo : sanctisq; exercita curis :
 Atq; laborando vires & robur adepta
 Alcius it : semperq; magis terrena relinquit :
 Iam Superis admixta domos explorat & arcem
 Et solium sublime Patris : quod plurima circū
 Turba leues animi volitant : decimoq; sedenti
 Orbe Deo astant vigiles : & cuncta fideli
 Iussa ministerio peragunt : versantq; rotatu
 Sidera perpetuo quidam : mortalia quidam
 Facta regunt : pressasq; graui sub mole tuentur
 Corporis humanas mentes : & regna gubernāt.
 Omne per hos exercet opus. Pater ipse quieto
 Tranquillus sceptro sedet & complectitur orbē.

Mens calefacta Deo. Parthenices mens alcius it calefacta a deo: sanctisq; exercita curis. Atq; lab. opando vires & r. adep. Semp; mag. terrena. relinquit. Iam Superis .i. celestibus admixta: do exp. & ar. Ostendit Parthenicen: nō solū astris intēdit.

se: sed & Dei sedem Patrisq; solio animū contēplando adhibuit
 se. Et soliu subli. Patris: qu. p. circa Turba leues animi volu-
 tant. i. agiles Angeli. decimoq; sed. Orbe. d. assistunt iug. & cū-
 sta fid. Iussa. mini. p. Versantq; ro: sid. ppetuo. q. Aristoteles
 singulis orbibus motores singulos adhibet: quos Intelligen-
 cias nostri dicunt. Plato Deos dicit. Ponit autem triplicē Deo-
 rum speciē. Quorum est unus summus: primus & solus: Ille
 ultramundanus: incorporeus: aperimetros: genitor rerū om-
 nium. beatus & beatificus: optimus nihil indigens ipse conse-
 lens cuncta: indictus & innominabilis. Aliud genus q̄le astra
 habent: & hi Celites dicuntur & semper eodem statu mentis æter-
 naq; equabilitate foelices. Terciuū genus Medioximos appellat
 inter summū aethera & infimas terras in isto interstite aeris spa-
 cio: per quos & desideria nostra & merita ad Deos permeant.
 hos græco nomine Demones nomiant. Ex his Plato autumat
 singulis hominibus in vita agēda: testes & custodes singulos
 additos qui nemini cōspicui/ semp allint: oīm nō modo acto-
 rum testes verū eciam cogitatorū: hunc Genium latini appel-
 lant: Theologi Christiani ad Angelos referunt. Vnde Poeta
 noster elegantissimus: mort. quid. F. r. press. q. g. sub mo. tuen-
 tur custodiunt. & regna guber. Om. per. h. ex. opp. ipse. q. Trā
 quillus: quietus. scep. f. & complectitur orbem. Vetus opinio
 est: atq; in cogitaciones omnium hominum penitus incidit:
 Deum esse: originis non habere auctorem. Deumq; esse salu-
 tem: & perseveranciam earum quas effecerit rerum. Neq; ulla
 res est tam præstātib; viribus/ quæ viduata Dei auxilio: sui
 natura contenta sit. Vnde Virgi. Iouis omnia plena. Deus enī
 quadam infatigabili prouidencia: & procul posita cuncta con-
 tingit: & maximis interuallis disiuncta complectitur. Nec ama-
 bigitur eum præstantem atq; sublimē sedem tenere Apuleius
 auctor.

Celites
 Medioximi

Demones

Genius

Deus

Aristotil.

Plato

Virgil.

Apuleius

Virginis hæ curæ: seseq; oblita Virumq;
 Miscetur Diuis coelicq; palacia lustrat.
 Atq; thoro recubās summo spaciatur Olympo.

Virginis he cure. Parthenicē Philolophiē curā impedisse de
 signat spretis mūdānis rebus. seseq; oblita. Vir. q̄ Miscet. Di-
 uis. i. celestibus. Atq; th. r. l. sp. olimpo. Plato. n. (si quis dilige-
 ter eius tractatus inspiciat) bonū nostrū posuit in scia: specula-
 cioneq; summi boni: quod & Deū & mentē primā nominat.

Interea Virgo thalami dum sola recessu

K ij

PAR THENICES PRIMAE

Excubat occulto per longa silencia noctis :
 Fatidici Vatis : quem ferrea turba gementem
 In geminas secuit dentato robore partes :
 Codice versato primum locus ille legenti
 Obuius occurrit grauidam qui Virginis aluum
 præcinit & magni prolem mortale Tonantis
 Corpus & humanæ subituram incōmoda sortis
 O felix nimium dixit quæcumq; futura es
 Et Matres longe ante alias dignissima Virgo :
 Quæ paritura Deum fruituracq; coelibe lecto :
 Magna senescenti renouas miracula mundo .
 Non ego cōmuni Patrum te labe volutam
 Crediderim talem cui dant oracula palmam .

Fatum
 Prouiden
 cia

Interea virgo. Pro œconomia id est dispositione carmi-
 nis: ut ad Saluatoris conceptum procedat: Poeta inducit Par-
 thenicen Esaię prophetę vaticinium dum Codicē eius versat
 ret inuenisse quod scriptū habet Ecce Virgo concipiet. mira-
 tamq; Virginis eiusdem felicitatē. Interea tpe medio. V. th.
 dū sol. recessu. Excubat occulto. Periphraſis thalami: p. l. si. n.
 Fatidici Vatis: dicentis fata. Plato diuinam legē dicit esse Fa-
 tum per quod inuitabiles cogitationes Dei: atq; incepta cō-
 plentur. Vnde si quid Prouidēcia agitur: id agitur etiā fato:
 & quod fato terminatur: Prouidēcia debet susceptum videri:
 quē ferrea turba. hoc est dura gementē In ge. sec. dentato robo-
 re partes. Esaias propheta serra p. medium lectus fuisse memo-
 rat. . Codice versato. hic ordo incipit. Versato cod. f. u. pri.
 lo. il. leg. Obui. occur. g. g. V. al: Præcinit. & mag. pro. Filium
 Dei summi. Subiturā corpus assumpturū carnē & in cō. h. sor-
 tris. fragilitatē hūanę naturę O felix ni. dix. quæcūq; futura es.
 Et Mat. lo. ante alias dig. Vir. Quæ parit. Deū fr. q. coelibe le-
 cto. i. casto thoro Magna senescenti ren. mi. mūdo. Nō ego cō.
 Pa. te lab. volutā. Nō credo te originalis culpę habere maculā:
 quā a Patribus contrahimus. Ta. cui. d. or. palmā.

Plato

Tu vetus extingues viciū : sceleriq; reclusa
 Limina concludes : tu Protoplastis acerbam
 Ingluuiem delebis : ages noua sacra nouumq;

Fœdus & humanū supra genus omne fereris,
 Te tua: te ventura omnis mirabitur aetas.
 Et tibi perpetuis ardebunt ignibus aræ.
 O mihi: si tantum non est audere superbum:
 Conconceptus liceatq; tuos vultusq; tueri
 Dicite Carmeli: qui sancta silencia montis
 Incolitis Vates Vatumq; æterna propago:
 Quos imitans tædas sum dedignata iugales?
 Dicite quæ regio iubar hoc? quæ proferet aetas?
 Credimus e terris venturam an ab æthere sumo
 Lapsuram? tali ne hoiū debetur origo?
 Dumq; ita cœlesti mentem succensa calore
 In laudes ignara suas prorumpit: Olympo
 Labitur & veniens fulgentes explicat alas
 Nuncius: & celeri penetrat secreta volatu
 Limina, ad ingressum subitæ perterrita lucis
 Extulit attonito titubancia lumina vultu:
 Et formam mirata Viri tabescere castum
 Pectus, & insidias metuens pallefcere cœpit.

Tu verus exting. vi id ē primos Parentū delictū: s. q. re. Li.
 cōdu. finies: tu Protoplastis. Prothoplastis hoc est Adæ. Dici-
 tur enī Adā Prothoplastes. i. primo formatus: nec est hic dati Prothop/
 uis pluralis huius noīs Protoplastis: sed genitiuus huius no lastes
 minis Prothoplastes: veluti carminis racio requirit: is enī bre
 uis est in gō: i plurali vero pducta. ac Ing. gulā. de. ages id ē
 geres. noua se no. q; Fœdus. testamentū nouū designat: & hu.
 l. g. o. fe. Te tua te ven. oīs etas te mirabitur. Et tibi ppe. ar. ig.
 aræ. O mihi (ū. t. non est au. sup) Con. lic. i. uultus. Vultus est
 volūtas q; p motu animi i facie oñditur. Facies est oris species. Vultus?
 Salustius i Catilina. Prorsus in facie vultusq; vecordia inerat. Facies,
 Dicite Carmeli. q. s. silencia mōtis Inco. v. vatūq; æter. propa.
 Quos imitās ego Maria. sum de. tædas iugales id est nupcias.
 Dicite q. r. Iubar hoc? q; pfe. etas? Credimus e terris ven. a. ab
 eth. summo Lap; ta. ne ho. hoc est nunqd tali Virgini debetur
 origo hūana. Dūq; ita cœlest. Dū hæc cogitat: Nuncius e coelo

PARTHENICES PRIMAE

labitur: & ve. ful. ex. al. & cel. pe. se. vo. Limina Parthenice p̄ter
rita ad ingressum subite lucis. Extu. titu. Lumina p̄ timore: at
tonito: stupido vultu. Et for. mir. viri castū pectus coepit t̄be
scere: & met. insi. coepit pallefcere p̄pter timorē metumq̄.

Aliger arguta referans noua nuncia voce/
Pone metus inquit Superis gratissima Virgo:
Lætus ab ætheria venio tibi nuncius arce
Aeterni iucunda ferens mandata Tonantis.
Conceptura nouos ullo sine semine foetus
Et prolem paritura Dei: Materq̄ futura es
Stirpis Olympiacæ tactus non passa viriles:
Et Deus ipse tuam veniens labetur in aluum
Gressibus occultis: tuaq̄ intra viscera corpus
Ipse sibi formans post nonæ tempora Phœbes
Exiit humanæ velatus imagine formæ
Arma ferens pacis venit: atq̄ saluifer orbi.
Propterea sanctam dabis attestata salutem
Nomina: in imensum crescet: venturaq̄ magno
Secula consensu templis congesta superbis
Dona ferent illi: rutilo qua surgit ab ortu
Lucifer: hesperias & qua declinat in undas:
Qua micat Arctophylax: latū qua sustinet orbē
Axis inocciduus: resonans qua nascitur Auster,
Imperio premet omne genus telluris & undę:
Possessurus opes cœlicę habiturus honorem
Perpetuū: & mundū æquatis rectorus habens
Sed neque fulgentes auro radiante coronas:
Nec Tyrios Regum feret ornamenta colores.

Argutū

Nuncia

Aliger arguta id est sonora Vir. i. Buco. Forte sub arguta cō
federat Illice Daphnis. Aeneidos septio Arguto tenuis percur
res pectine telas. Hic sonos stridulūq̄ signat: Alias breue Vir
gi. Geor. iij. Argutūq̄ caput: breuis aluus obesaq̄ terga. ref.
noua nun. Neutro genere ptulit: noua nuncia cōtra Valleopi

Virgita

Idem

Catullus: nionē: Catullus. Geminas Deorū ad aures: noua nuncia referēs
 Tibullus: Tibullus. Diui vera monēt venturę nuncia sortis.

Pone p̄depone: me. inq. o. Su. g. Vir. Let. ab aethe. ve. ti. n.
 ar. Aeter. iu. f. m. Tonā. Cōce. no. mirādos. sine ullo se. hūano
 Et pl. filiū p. D. m̄q. f. es. Stirpis Ol. i. celestis. rac. nō. p. vir. si/
 ne cōsorcio virili. Et D. ip. t. ve. la. in al. Gressibus oc. incog/
 nitis: tuacq; post none tēp. Phoebes: hoc est post nouē menses.
 Exiet hu. Arma. f. p. ve. atq; Saluifer orbi. p̄pterea dabis No
 mina pli attestācia salutē: hoc est vocabis eū Iesum: quod salua
 torē apud Hebreos notat: in imensum crescet: & vētura sēcula
 ferent illi cōsensu magno cōgesta dona. rutilo q̄ sur. ab or. Lu
 cifer: hoc est Oriētis populi. Hesperias & qua decli. in und. id ē

Iesus

Virgiliis:

Hispanicas hoc est Occidētis Hesperus stella ea dī que alijs no
 minibus: Vesp̄us: vesper: vesperugoq; vocatur Virg. Ite do
 mum saturę vēit Hesp̄us ite capellę Et ab Hespero Italia cog
 noiatur: Tū Hispania occidētis puincia ab Hespero Atlantis
 fratrē dicta Quā mi. Arctophy. ea parte q̄ sustinet orbē Axis

Hesperus

Idem

Polus is q̄ Boreus appellatur puideri pōt semp Virg. Hic ver
 tex nobis temp̄ sublimis: at illū Styx atra tenet Manelq; pfun
 di. rsonās q̄ ea p̄te ubi nascitur Auster hoc est Meridiei pars:
 Imperio: p̄tate premet o. g. r. & unde id est terre & aquar: Pos
 sellurus opes cō. habi. hō. Perpetuū & rect. gubernaturus mū
 dum eq̄tis habenis iusta lance: Sed neq; fulg. Humilē Regē de
 signat: auro radiañ co. Nec Tyrios Re. f. or. co. id est purpure/
 os vestitus Tyrus Phoenicie ciuitas quondā insula p̄ alto
 mari septingētis passibus diuisa: nunc vero Alexādri oppug
 nantis opibus continēs: Olīm partu clara genitis urbibus Le
 pti: Vtica & illa Romani Imperij emula terrarum orbis auida
 Carthagine: etiā Gadibus extra orbē cōditis: Nunc omīs eius
 nobilitas conchylio atq; purpura constat: Plinius libro quin
 to Tyrius igitur color pro purpura ponitur.

Arctophy

lax:

Bootes

Tyrus.

Plinius

Non illi sublimē domus dabit ardua culmen;
 Marmora nec tollet subeuntibus alta columnis
 Viuenti; non Martis opus; non ærea tela
 Tractabit; rigido non oppida milite cinget;
 Nec ruet aerias arces; non æquora grandi
 Classe premet; non hinnitus laudabit equorū.

K iij

PARTHENICES

PRIMAE

Nec quę bella mouent horrenti classica cantu:
Ferreā nec mittet captos in vincula Reges:

Classis Non illi sublimē &c. Dicit Iesum dñm nostrū in vita nō habiturū altas domos: subeuntibus colū alta Marmora: nō Martis opus: hoc est bella non aera tela arma bellica. rigido non opp. milite cing. Nec ruet. diruet aerias. altas. arces. nō equora maria grandi id est copiosa Classe premet. **Classis** collecta nauuium dicitur multitudo: & aliquando pro una tm naui ponitur. **Virgil** Lycię ductorem classis Orōtē. **Idem** Classes eciam turmę instructę dicuntur exercitus pedestris siue equestris. **Virgi.** Scio me Danais e classibus unū Aeneidos secūdo. **Classici** hic locus est **Classici** item Gellio auctorea classe dicti: qui centum & viginti quinq; eris censi erant: primę classis dicebantur Infra classē autem secūde classis: ceterarūq; oim classium dicebantur: qui minore summa eris: q̄ supra dixi censebantur. **Classicum** item cornu vel tuba conuocandi causa facta: dicitur. **Virg.** libro septimo. Classica nāq; sonāt. nō hinnitus laudi: q̄q; Necq; bella mouent horrenti classica cantu. Ferrea nec mittet. & reliqua. **Virgil**

Nec populo illustres ducet spectante triūphos.
Scilicet hæc homines curant: nos alta tenentes
Qui regiūs totū damus hæc nō querimus orbē.
Non illi humana bellum est cū gente: supbum
Spirituū genus atq; procax: atroxq; quod ausu
Diuinum ingenti iam vulgo usurpat honorem
Impetit: huc belli vires: huc dirigit omne
Robur: & hæc agitur non ferro pugna: sed astu.

Triūphus Nec populo illust. du. spec. tri. Triūphus a Thriambo Liberi Patris cognomēto dici videtur auctore Varrone. Hæc autem erant ornamēta triūphalia. Aurea corona: quā a tergo triūphantis feruus sustinebat ut scribit Pli. Sella curulis eburnea. Scipio eburneus extrante aquila in capite. Toga picta & palmata tunica. Auctor Liuius. Ducebatur autē Impator in curru aureo: albis equis currū trahentibus. Lauri ramū in dextera gerens: ferebant & Laurū milites currū triūphantis secundū legiones cohortes & manipulos subsequentes: partim carmina patricia salibus permixta & risu: partim laudes Impatoris canentes. Sicq; Impator in capitolium ascendit Ioui optimo maximo **Varrō**
Plinius
Liuius

LIBER II. FO. LXV.

Plutarch. **¶** Imolaturus tauros qui currū precedebant cornibus aureis vittis fertisq; ornatos. Auctor Plutarchus in Aemilio. Eodē auctore triumphus albis equis actus est a M. Furio Camillo. Spectabat autē triumphū populus Romanus nitidis vestibus ornatus in equestribus Theatris: quos Arcus appellant: & in locis circa forū ad hoc ipsum ex ligno fabricatis. Omnia urbis templa erant aperta: fertis vaporibusq; repleta suauissimis: multitudo ministroꝝ baculos manibus gestancium ex medio dimouebat turbas: & vias puras apertasq; prestabant.

Scilicet hec ho. cu. nos alt. te. Qui regimus. nā ministerio Angelorum infera reguntur. totū. omnia. damus hæc. nō. queri. orb. mundū. Non illi Deo bellum est: cum humana gēte. superbum Spirituū genus. hoc est Demonū. qui ob superbiam celo pulsi sunt. Procax: importunum. atroxq; crudele. quod ausurienti. magno. diuinum iam uulgo id est passim. usurp. ho. Idololatriā. Impetit. hos spiritus & demones. huc bel vir. huc dirig. om. Robur fortitudinem. & hec agitur. n. f. pugna. armis sicut. sed astu id est astucia. Astus quarta declinatione declinari potest: & etiam Astu indeclinabiliter. Phoca teste: & Astu deducitur ab ἄστυ quod græce urbem designat: eo quod i urbibus habitates astuciores sint Auctor Pedianus Festus Donatusq;.

Phoca:

Pedianus

Festus:

Donatus:

Astus:

Astu

Quid fieri maius poterit: **¶** trudere Diuos
Sedibus antiquis & auito pellere regno?
Sed grauis humanas premit ignorantia mentes
Nam quod promittit venturo oracula Christo
Imperium mortale putant: Vatemq; futurum
Terrena tantum ducunt a stirpe: Deumq;
Esse negant: hinc errorum descendit origo.
His delusa dolis & eisdem ambagibus olim
Perfida posteritas longum sperabit in æuū:
Speratamq; videns non apparere salutem,
Exiliq; moras longi mirata nec audens
Vera sequi. nugis & spe pascetur inani.

Quid fieri maius po. q. t. D. Sedibus ant. & aui. p. r. vere auito: nā Gētiliū Dij hoies Parētes habuere auosq;. Sed gi. h. p. ig. m. Nā quod p. vent. o Christo. Imperiū mor. pu. V. q. f

PARTHENICES PRIMAE

Credunt Christū solū ex humanis parentibus nasciturū: cum Dei filius sit: De. q. e. n. hinc err. d. or. His delu. do. & eis. amb. olim in futuro. Perfida poster. gens Iudeorū. l. sp. in guum. Sp. que vi. & reliqua.

Fœlices annos: & quæ tua protulit ætas
Aurea non Cæsar renouauit sæcula: verum
Tuq; Puerq; tuus: nam primi dulcia mundi
Tempora conuerso cœperunt currere gressu.
Læta quies oritur: niueis pax aurea pennis
Descensurā leues humeris circumligat alas:
Iamq; mei nocuos ignes infestaq; terris
Sidera compescunt comites: Oriona sæuum:

Fœlices annos: & quæ tua o Christe protulit ætas Aurea Sub Octauio Augusto aurea sæcula fuisse canit Virgi. Poeta noster hoc sæculū non Cæsari Aug. sed Christi natiuitati assignat. v. Tuq; P. t. nam pri. dulc. mundi Tpa conuer. coop. c. g. Læta qui. oritur niueis Pax aur. pennis. Descen. l. h. circumligat alas. Iamq; mei noc. ign. Angelus socios & comites suos compescere dicit. infestaq; sidera terris Oriona seuū. Hyrrhæus cum Iouem & Mercuriū hospicio recepisset: peijt ab eis ut si bi liberorū aliquid nasceretur. Dij iussere ut coriū bouis quē eis imolauerat ac p epulo apposuit / pduceret: q̄ pducto vri nam Dij corio infudere: & iusserunt ut sub terra poneret: ex q̄ postea puer nascitur: quē e facto Hirrhæus Vriana nomiauit: sed vetustate & cōsuetudine factū est ut Orion vocaretur Auctore Hyginio: hic Pleiadibus vim inferre voluit: quas Iupiter miseratus eas in cœlū transtulit: ubi eos adhuc Orion infers qui videtur: ideoq; Poeta seuum dicit Vel quia tēpestuosum ē Sidus. Vir. Quom subito affurgēs fluctu nimbofus Orion. Hesiodus Neptuni filiū ex Euriale Minois filia hūc dicit. Ouid. lib. v. Fastorū priorē opinionē sequitur. Strabo loci meminit ubi hæc acta dicuntur dicens. Tanagra Argos e Thebis descendenti: a leua sita est. Hyrrhia vero a dextra. At Hyrrhia ipa hoc tpe agri Tanagrei est: q̄ prius Thebani soli fuit. Vbi de Hyrrhæo fabulæ cōficiuntur: & de Orionis pcreacione. Hic a nōnullis Aorion vocatur: eo quod ferat ensē. nā Aor græce latine enlis trāsfertur: Lucanus Enliferi nimiū fulget latus Orionis. Catullus pximus Hydrochoi fulgurat Aorion. Strabo item

hyrrhæus

Orion.

Aorion

Virgilius

Hygin

Virgil:
Hesiodus
Ouidius:
Strabo

Lucanus:
Catullus:
Strabo

LIBER II. FOL. LXVI.

Orionē ab Orea ciuitate Euboiaē in qua nutritus fuit : nomen
accepisse testari videtur.

Icarijq; Canis rabiem : pedibusq; rapinam
Stringentē curuis Aquilam:teretemq; Sagittā
Ceteraq; ingratos hoīm meditata dolores
Astra premūt:flāmasq; iubent regnare fauentes.
Nuncius hæc. humilis firmato pectore Virgo
Imperio dixit magni parere Tonantis
Cogimur : & miti curuans caput annuit ore.
Candida virginitas : simplex prudentia : velox
Et matura fides : humiliscq; modestia totos
Læticia impleuit ccelos & sidera cantu.
Tum diuina grauem subitis conceptibus aluum
Extulit : atq; linus soboles extendit onustos,
Sicut in adductos penetrat cum lubrica folles
Aura:cauernofum surgens tumor exit in orbem

Icarijq; Ca. ra. ad aīal respexit. pedi rap. String. cur. Aqlam.
Aqla hæc dī Ganimedē rapuisse: & amāti Ioui tradidisse: hanc
eciā Iupit primus ex auitū geñre delegisse sibi existimat: q̄ sola
tradita sit mēorie: cōtra Solis Oriētis radios contēdere valere.

Hygin.

Hyg. De Cane Icarī dixiūs. teretēq; Sagittā. hāc Hercuī fir
ille dicūt: q̄ Aquilā interfecisse dī q̄ Promethei iecinora exedif
se fertur. Ceteraq; & alia astra premūt: meditata ingratos dolo
res hoīm. Hippallage est. i. astra meditata dolores ingratorum
hoīm: q̄ superis graciā nō referūt. Nūcius hæc hu. fir. pectore
Virgo. Nā castitatis ppositū mutare nō voluit. Imp. d. m. p.
T. Cogimur: & mi. cur. c. an. ore. Cādida vir. Dotes virginis.
sim p. ve. & ma. si. credidit enī Angelo statim ut vocē salutātis
audiuit. huq; mo. t. Læti. imp. cce. & sid. can. Tū diui. gra. subī.
cō. al. Extulit diuino semnie uterq; impleuit: atq; si. so. ex. on. p.
sistudinē. Si. i. add. p. cū lu. fol. Aura cauer. sur. t. ex. in orbē.

Mirata est creuisse uterum natura : suumq;
Esse negauit opus trepidas ut Virginis aures
Aliger afflauit cœlesti Nuncius ore.
Diuulgata Polo res est : mysteria norunt
Aetherij ciues ; Mariæ tunc æthere toto

Aquila

PARTHENICES PRIMAE

Nomen honoratum: coeli cantata Theatris
 Virginitas fecunda fuit nōdum agnita nigris
 Manibus: infernoue Ioui: sub hypostasin unā.
 Naturæ coiere duæ: quæ copula Diuos
 Gentis in immensum nostræ conuertit amorem
 Nec graue Coelitibus fuit ipse relinquere sumi
 Tecta Patris: nostræq; dies cū Virgine longos
 Ducere & occulti referare negocia coeli:
 Ipse puellari forma mentisq; decore
 Letior accito Diuū Pater agmine: sanctos
 Alloquitur ciues: circumstantemq; coronam
 Spirituū: alloquio Patris exultauit Olympus.

Mysteriū

Aether

Manes

hypostasis

Mirata est creuisse ut natura. l. q; Esse neg. op. trep. ut postq;
 Virg. au. Aliger aff. ce. N. o: Diuulg. p. r. Mysteria norunt id ē
 arcana. Mysteriū a μῦσθ quod est claudio deduci videtur: Vn
 de græcum est vocabulū. Ministerium autē a ministrando lati
 num est. Aetherij ciues: coelestes Angeli ab aethere. Aether autē
 vocatur: non ut quidā putant quod igneus sit & intensus: sed
 quod cursibus rapidis semper rotetur vt Apuleius uult: idem
 Aristoteli videtur. Marię tunc aethere to. Nomen hono. coe.
 can. Thea. Dicit coelestibus virginis Marie conceptū notū fuis
 se: Inferos autē latuisse. nond. ag. nig. Manibus id est inferis
 Manes pluraliter tantū primam indifferentem habet syllabam
 Virg. stant Manibus arę Ceruleis moeste vittis Lucretius li/
 bro terciō Et nigras maectant pecudes Manibusq; Deisq;. In
 ferno ve Ioui id est Plutoni. sub hypostasin unā. Naturæ coi
 ere duæ. diuina & humana in unam substantiam cōmixtę sunt
 ὑπόστασις substācia dicitur q̄ verbo crebro theologi utū
 tur Christiani. quæ copula unio Diuos. coelestes conuertit
 amorem nostrę gentis: id est naturę humane. Nec gra. Coelitia
 bus. . Dicit Angelos occulta coeli Virgini reuelasse. Ipse pu
 ellari for. men. q; d. . Læciōr. Patrē coelestem dicit letum fuisse
 ob decorē virginis: cōuocatoq; cōcilio Superum: referasse eis
 causam cur Coelites diuersa domicilia sortiti sint: & quō ppter
 Luciferi supbiā sedes eius vacua māsit. q̄ fuit cōtermina Rega
 li thronō Dei: sceproq; Tonātis. accito Diuū Pa. agmi. f. All.
 ci. circūst: q̄ cor. Spi. Angelos spiritus appellat. all. Pa. ex. Oly.

Apuleius
 Aristotel

Virgilius
 Lucretius

LIBER II. FO. LXVII.

Vtq; prius multa sublimē laude Puellam
 Extulit illustres atavos & nomina clara
 Gentis Iesseæ referens delataq; cœlo
 Sacra: pioſq; animos antiquæ stirpis inanem
 Luciferi ostendit sedem: contermina semper
 Regali fuit illa throno: sceproq; Tonantis.
 Tum memorans veteres rixas primæuacq; bellat:
 Cur non una omnes habeant habitacula Diui:
 Discretiq; locis habitent: quare alcior illos
 Orbis habet: cur Lunam alij: cur Cyprida qdam
 Mercuriumq; colant: cur sic partitur Olympum
 Lex æterna docet: cur eant in sidera mentes
 Terrigenæ: quæ nam ratio persuaserit illis
 Deberi ætherios cœlestia tecta per orbes

Vtq; prius. Primo originē Virginis ex Iesseæ stirpe extulit
 laudibus. Extulit illust. at. & no. d. Gentis. stirpis Iesseæ & de
 lataq; cœlo Sacra. Hęc enim gens vni Deo sacra fecit pioſq; a
 antiq; stir. inanem. vacuā. Luciferi ost. sed. Hic p Principe De
 moniorū sumitur Lucifer ut Christiani Theologi volūt. con.
 sp Reg. f. illa throno: sc. q; To. Tum memo. vete. ri. p. q; bel.
 Cur nō & c. q. al. illos. Angelos or. ha. cur Lunā. alij: cur Cypri
 da. i. Veneris orbē. Merc. q; colant: cur sic partitur Olympum
 Lex aeter docet: cur eant in sydera mētes Terrigenę. Animarū
 originem manare de cœlo iter recte philosophātes indubitate
 constat esse sentēcię: & animę dū corpe utitur: hæc est pfecta sa
 piencia: ut unde orta sit: de quo fonte venerit recognoscat. Ma
 crobio auctore: Vnde Cicero. hoies enī sunt hac lege generati:
 qui tuerētur illū globū: quē in hoc tēplo mediū vides: quę ter
 ra dicitur: hisq; animus datus est: ex illis sempiternis ignibus
 q̄ sidera & stellas vocatis. quæ nā ra. psua. illis Deberi cœle
 stia tecta p æthereos orbes.

Lucifer

Macrobi/
 us.

Cicero.

Monstrat: & hæc dictis posuit sententia finem.
 Sicut Luciferi locus hic sublimior inter
 Eminent æterni numerosa sedilia regni:
 Sic Virgo: quā parua domus angustia claudit:

PARTHENICES PRIMAE

Et Mariam pressæ monstraui acumine virgæ:
 Humanis animis longe est præstancior; illi
 Non fati ratio non cœli mobilis ardor
 Destinat hoc solium / sed lege coercita mentis
 Libertas & noster amor, sic fatus. At omne
 Læticia fremuit cœlum: diffusa voluptas
 Cœlestes animos rapuit: sonuere Theatra
 Plausibus: assensu Superum vulgata per omnis
 Elysij campos: magni est sententia Patris.

Monstrat. i. ostēdit. Nā Cicerone auctore hinc profecti huc Cicero
 reuertentur. & hæc dictis. p. sent. f. Sentētia hæc quæ sequitur:
 scilicet Sicut luciferi locus hic sublimior alior eminet. inter
 mi. sedilia æterni regni: Sic Virgo: præstancior est longe hūa-
 nis animis. Quā mariam claudit angustia puę domus: & mō
 strauit Mariā acumine pressę virgę hoc est depressę. illi Virgi-
 ni: non ratio fati: nō ardor mobilis cœli Destinat hoc solium.
 Marię. Sed libertas coercita lege mentis. hoc est liberū arbitriū
 Marię rationi obediens. & noster amor. hoc est gracię diuinę.
 sic fatus. locutus. at omne Læticia fre. cœlū diff. volup. Cœlest.
 ani. rap. so. The. Pla. Assensu. Sup. uulg. p omnes cāpos Elisij
 ma. est se. P. Platonici ut auctor est Macrobius. Mundū i Ele
 menta terquaterna diuidūt: in primo ordine Terrā: Aquā: Ae
 rem: Ignem: numerantes: qui Ignis pars liquidior est Aeris:
 vicina Lunę. Supra hæc rursus totidē numero: sed naturę pu-
 rioris elementa ponunt secundū ordinē: ut sit Luna pro terra
 quam Aethereā Terram Physici dicunt: tum Aqua spera Mer-
 curij Aer Veneris. Ignis in sole. Terciū vero Elementorū ordi-
 nem ita conuertunt ut Tedam ultimā faciant: & ceteris in me-
 dium redactis in Terram ordo desinat tam una quam summa
 postremitas: secundū hunc conuersum ordinem spera Martis
 Ignis habetur: Aer Iouis: Saturni Aqua: Terra vero Aplanes
 Elysium. in qua Elysios cāpos esse puris animis deputatos antiquitas
 credidit. Poeta igitur noster Elysios cāpos intelligit sedes bea-
 torum quos supra in cœlo Empyrio demonstraui.
 Temporeq; ex illo semper toto æthere virgo est
 Angelicis prælata choris: & dignior omni
 Agmine Spirituū rutilo: Cyllenia quantum
 Marte minor flamma est / vel quantū Delia tristi

LIBER II. FOL. LXVIII.

Cædit Auo: Tellusq; Ioui: venus aurea Phœbo

Temporeq; ex illo. f. t. eth. Virg. est An. pre. ch. & dig. omi
 Agmine spirituu ruti. Cyllenia. quantu. Mercurij stella mi/
 nor est stella Martis. Stella Mercurij nomine Scilbon totus a/
 cuto lumine: sed in aspecta non magnus. Hic autē a Sole non
 abest longius signo uno Qui semper eisdem cursus efficiens
 modo nocte prima: modo ad Solis ortus icipit apparere. Mar/
 tis stella quæ & Pyrois appellatur: hæc autē non magno est cor/
 pore: sed figura similis flâmę: auctor Hygi. Poeta noster ad or/
 bes respexisse videtur. Vel quantu Delia. i. Luna. tristi cædit
 Auo Saturno tristi ab effectu. Iupiter ex Latona Apollinem
 & Dianam genuit: Saturnus igitur auus. Tellusq; Ioui: Ve/
 nus aurea. Epitheton Veneris perpetuū.

Mercuri /
us Scilbō

Hygin

Iunctus erat Soli trepidæ non imemor Helles
 Corniger: Orion non exurgebat: & Argo
 Palluerat. gelidã vergens Auriga sub Arcton
 Præcipiti curru nitido sub Appolline tectus
 Ibat: & occiderant Hiades: Hædicq; Parentesq;
 Tollere fulgentem medio nox humida cursu
 Coeperat Egoceron: primisq; emissus ab undis
 Spectabat Geminos erecta fronte cadentes.

Iunctus erat Soli. Tēpus Veris describit: & Solē in Ariete
 designat: cū Parthenice nunciata est: Dei cōceptio. Dicit ergo
 Iunctus erat Corniger Soli: nō imemor trepide Helles. Aries
 hic est q; Phrixū & Hellen trāstulit p; Hellepontū: Helle timida
 decidit in mare: cōpressa deinde a Neptuno Peona procreavit:
 Hyg. & Orion nō exurgebat Oritur enī cum Cæcro: gariete
 horoscopate i medio terrę collocatur. & Argo, Palluerat. Ar/
 go hæc nōnulli ppter celeritatē argo dixerunt ὄργωσ̄ velox
 dicitur. Alij quod Argus eius fuerit inuentor. Hanc autē pri/
 mā in mari fuisse cōplures dixerūt: ideoq; inter stellas figura/
 tā. Chelis exoriēribus tota nauis apparet Argo. Sole ergo in
 opposito exāte signo: ipsa Libra in occasu detinetur. Vñ stelle
 cū ea orientes videri nō possunt. Solū enī sex signa videri pos/
 sunt supra orizōta nostrū. gelidã verg. Auriga. f. Arct. Erich/
 thonius primus inter homines: equos & quadrigas iunxit.

Hygin.

Argo

Iupiter ingenium hominis admiratus: ad Solis inuenta ac/
 cessisse quod is Princeps inter Deos quadrigis est usus: Erich/
 thonius.

Erichtho /
nius.

PARTHENICES PRIMAE

Vertice Carmelus caput inclinavit apricum.
 Coniferas Pinos: & odoriferas Cyparissos
 Blandior alternis flectebat nutibus aura:
 Aura laborantis tenui spiramine circum
 Colla sinusq; volans & candida Virginis ora.

Apricus
 Aphrica.
 Conus

Cypissus

Ops

Pyrois
 Erous.
 Aethon
 Phlegon

Assyrii col. Pro Syrii nā Syria oli Assiria dicta fuit ut est a
 pud Hero. Taboris mon. se iuga. i. cacumina flexerūt. Montes
 honorē virgini detulisse dicit. Do. sp. ab al Ver. Car. c. incli. a
 priciū Apricus ab a & phrike frigus q̄si sine frigore auctor Fe-
 stus. Vñ & Aphricā dictā vult ab a quod est sine & φρικη fri-
 gus & pōt dici solanus quasi sole gaudēs Apricus Vir. Mitis
 in apricis coquitur vindemia faxis. Coniferas Pinos. Conus
 p̄ summitate galeę ponitur: sed & nucleus interpretatur ut hic &
 li. Aeneid. ij. Aereę Quercus & coniferę Cyparissi. & odo.
 Cypa. hæc arbor & Cypressus appellatur: tum eciā Cupressus
 Vir. Geor. i. Et tenerā a radice ferēs Siluane Cupressum. Blā.
 alt. Aura blandior flectebat alternis nutibus coni. Pi. & odori.
 Cyp Aura laborantis Parthenices circū colla sinusq; volans &
 spir. & candida Vir. or.

Herodot.

Festus:

Virgil.

Idem

Idem

Terra suas monstrabat opes: & lucidus æther
 Nubibus expulsis vultu ridebat aperto.
 Crinibus auratis solitocq; decencior acres
 Sol urgebat equos terfoq; ardebat Olympo.

Terra su. mon. op. Ops soror & cōiunx Saturni d̄r. p̄ quā vo-
 luerūt terrā significare: q̄a oēs opes hūano generi terra tribuit
 Vñ & opulētī terrestribus rebus copiosi: & hostię opimę præci-
 pue pingues & opima & magnifica spolia. auctor Festus. & lu-
 ci. aeth. Nubi. ex. vult. ri. ap. Cri. aur. so. decen ac. Sol ur. equi.
 Eq Solis quatuor ab Ovi. li. ij. Methamorphoseon noīantur.
 Interea volucres Pyrois Erous & Aethon Solis equi quartus
 q; Phlegon hinnitibus auras.

Festus.

Ovidius:

Qualis erat prima Genitor qua condidit illum
 Luce Deus: quom clara nouis splendoribus astra
 Alta per insuetos ferrent vestigia gressus.

Qualis erat & e Lu. d. quom Astra clara nouis splendoribus
 ferrēt alta vestigia p̄ insuetos gradus: nō dū enī mota erant sed
 primū incoeperunt moueri. ideo gradus insueti fuere.

Attulerat sextum gravidæ iam Delia mensem:
Et pleni languebat Anus sub pondere ventris.
Hæc erat Hismeræ claro sata sanguine: magni

Aristotel: Attulerat. f. g. iā. d. mē. Delia Diana dī ab insula Delo: q̄ iō Delia
vocata ē Delos: quod repēte apparuit ut scribit Arist. Et pleni
lang An. sub pō. ven. Hæc erat his. cla. f. san. m. Hismeria mater Hismeria.
Elizabeth: & Anna Marię mater sorores fuere: Vñ infra Eliza
beth. Annā appellat materteram.

Zacharię coniunx: cui nomen Elisabet: annis
Iam grauis: hæc longo sterilem se fleuerat quo.
Oranti tandem Diuina data munere proles
Indice porrecto demonstratura Tonantem:
Et lotura sacro venientem flumine turbam.

Zacharię cōiunx cui no. Elizabeth an. Iā gra. hæc lon. ste. se
fle. æuo. Lōgo tēpore sterilitatē deplorauit. Oranti deprecanti
tandē. Di. dara mu. pro. Filius. demōstratura. ples Tonantē In
dice digito. Pollici pximior digitus Index vocatur. Et lot. sa.
flu. venientē turbā. Is primū ad Iordanis fluenta populū ad
poenitentiā vocans in flumine baptizauit.

Vt consanguineas iunxerunt oscula Matres
Mutua: & iniecti strinxerunt colla lacerti:
Grandior afflatu vicini numinis Infans
Gestit: & subito Dominum confessus honore
Maternam insolitis concussit motibus aluū.

Vt consang. iunx. of. Ma. Mutua reciproca: & iniecti. strin.
col. la. in amplexus stricte. Grandior afflatu. v. numinis infans
Gestit id est exultauit præ gaudio: & subito do. con. ho. Ma. in
solitis: incōsuetis. cōcussit tremefecit aluum. Aluus pprie foz. Aluus.
mine vëter est & ab alendo dicitur auctore Pompeio.

Pōpeius

Tunc Anus aduentu charæ lætata Puellæ:
Et succensa Deo dixit. Tu ne illa propago
Expectata diu nobis promissaq; nostris
Patribus: & sacro Vatum celeberrima cantu:
Quam mea iam sero genuit Matertera partu:
Odecoro summo facies dignissima cœlo:

L ij

PARthenICES

PRIMAE

Te tandem terris Superi ostendere : quid ultra
 Tristia primæuæ flemus conuiuia Matris ?
 O veterum spes longa Patrum spectabilis almã
 Quæ reparas Aurora diem : quæ distulit ortus
 Nox tã longa tuos ; quæ causa ignota sub ùbris
 Hoc illustre iubar tenuit : nec protulit ante
 Lumen olympiacum radios ? o cõpta sepultos
 Cura tui Proauos tenuit . panduntur ab alto
 Aethere foelices anni : noua nascitur ætas.
 Sidera tu mundo referas : tu Tartara claudis :

Materia
 Amita.

Tunc Anus. Elizabeth: chareleta Puellę. Parthenices. Et sue
 ce. D. d. Tu ne illa propago Expec. diu no: p. &c. Quã mea iã
 sero. g. Matertera soror matris sicuti Amita soror patris. O de
 cor o sum. fa. d. coelo Te. t. t. f. o. quid ultra flemus tristia con
 uiuia id est gulã ac esum pomi vetiti primeuę matris: cheue sci
 licet Cheua hebraice dicitur. O veterũ sp. l. Pa. spectabilis. Au
 rora: quæ & almã. d. Quę nox. t. l. distulit. t. ortus quæ cau
 sa ig. sub. v. Hoc illustre insigne iubar te. Olym. celeste: o cõp
 ta sepultos: mortuos. Cura tui Proauos: ab alt. eth. no. nas. æ /
 tas: Sidera id est coelũ tu. m. referas: tu Tartara claudis. Tarta
 rus a τάρταρος qd est turbo dicitur: quoniã illico iã turbata
 sunt: & est in numero singulari masculini: plurali vero neutri.
 Testibus Diomede & Phoca: Pro fece y o vini declinatur hoc
 tartarum.

Tartarus

Tartarę

Diomedes
 Phoca:

Tu genus instauras hoim̃ : profugamq; paterno
 Soluis ab exilio gentem : fortissima certe
 Delbora : bellatrixq; potens : animosa virago:
 Quæ ducis Assyrię caput atq; fluencia tabo
 Colla secans pavidos hostes dare terga coegit.

Debora

Sifara
 Iabin

Tu genus instaur. ho. profugã propter peccata procul fuga
 ram pa. Soluis liberas ab ex. gen. Fortissima delbora. Hebreus
 scribit Debora sine. l. Erat autem Debora prophetes uxor La
 pidoch: qui iudicabat populũ Israel: huius consilio Barach si
 lius Abinoem de cedes Neptalim in fugam vertit cum decem
 milibus: Sifarã Ducem exercitus Iabin regis Canaan: ad inter
 nicionẽq; deleuit. Iael autem vxor Cheber: clauo per tempora

Iudicum: Sisare cū malleo percussio Sisarā interfecit: ut est in lib. Iudicū quarto capite. fortissima certe Debora. bellatrixq; po. ani. vi. rago Q uē du. Assiriꝝ ca. Holofernīs. atq; flu. ta. Colla. se. coeg. pa. i. timidos hostes dare terga Iudith Viduā designat: q̄ Ho-

Iudith
Holofer
nes

Iudith loferni Duci Assyrioz in obsidione Bethulie pugione caput abscidit: idq; in Bethuliā cū canopeo detulit: sup mutos q̄ suspenso: Diluculo eruptionē faciē obfessi: hostes in fugā vertunt. Scribūt nostri Holofernē Cambise Ducē fuisse quē secū dum Nabocodonosorū dicūt ut est in historia libri Iudith.

Ipsaq; Persarum quondam gratissima Regi:
Quæ genus ultra suū sumō dedit oscula scepro

Ipsaq; persarū. q. gr. Re. Assuero/ quē Artoxerxē alio nomīne dicunt. Dicit autē Poeta noster Parthenicē per Esther figuratam: quæ populo Israelitico in Susis per Haman dānato salutem obtinuit: cū ad conspectum Regis introisset: sceproq; eius osculato: graciā in oculis eius inuenisset: scēcitq; suspendi Haman in patibulo: quod Mardoceo prępauerat Haman. Artoxerxes ille secūdus est Darei & Parisatidis filius: cognomen to Αρτοξερξ hoc est Mnemon: quod memorem signat: huius frater fuit Cyrus Iunior: ad quē Xenophon Κυρου πρεσβυτου hoc est Cyri institutionem scripsit Plu. auctor.

Artoxer/
xes
Esther
Haman
Dareus
Cyrus.

Plutarch: Quæ genus Esther genus ultra suū. f. d. of. scepro. Decretum fuerat ut nemo ingrederetur ad Regem non vocatus: qui autem accederet moreretur: ni Rex extento scepro veniam accedēti pręstaret. Esther nō vocata accedēs obrinuit retocari edictū Regis: q̄ Haman edixerat: ut oēs Iudei i regno iſſicerētur.

Clara fuit multoq; nitens resplenduit ostro.
Hæ summū meruere decus laudēq; superbam:
Tu tamē has omnis superas: tu sæcula portans
Aurea feminei tollis conuicia sexus.

Virgil: Clara fuit m̄. que nī. resple. ostro id est purpura Vir. Inſtra tos ostro alipedes pictisq; tapetis. Hæ sum. m. decus. Debora: Iudith: Esther. l. que superbam humanā. Tu tamen has omnis sū. tu sæcula por. Aur. scē. tol. con. sexus. Conuicium a vicis in

Conuicia

Festus: quibus primum habitatū est videtur dictū Festo auctore. Cōuicia autē sexus feminei ppter peccatū primæ Parentis dicit. Iam Deus antiquæ commissa piacula fraudis
Ponatur: & irasci terris iam desinet aether.

PARTHENICES PRIMAE

Fortunata Parens felixq; viscere sancto
 Progenies : sanctaq; Puer qui clauditur aluo:
 Nō erit hęc tua vana fides : nec muneris huius
 Latorem frustra credendū est æthere missum.
 Ipse Pater / qui cœpit opus formabit ad unguē:
 Irrita nec tantæ fient exordia laudis :

O me foelicem tua quod licet ora tueri :

Viscus Iam. d. an. cō. pi. fr. Ponat id est deponat dimittat & tra. it. d. aeth. Fortunata. p. fœ. q̄. yif. f. Viscus quicqd sub corio est. Lucrecius cre. lib. i. Visceribus viscus gigni sanguenq; creari.

Cœpio Sanct. puer. q. d. aluo. Nō erit vana hęc tua fides: nec muneris huius diuini Latore nunciū credendū est frustra missum æthere p ab æthere. Ipse pater. Deus qui Cœpit inchoauit. Cœpio cœpis cū. æ. diphthōgo totā declinationē habuit. Plautus in Menechinis: nec; pugnas velitis cœpio. Terē. in Adelphis. lex totis mēsis olfecissem quā ille quicq; cœperet. Festus Cœpiā futurę rēpus ab eo quod est Cœpi allegat Catonē. Cœpiā sediciosa & ba. l. o. q. opus for. ad unguē. i. p̄ficiet p̄fectūq; formabit. Trāslacio est: a iūcturis lapidū: cū ita p̄fecte iuncti sunt: ut unguē nō admittāt Persius. seueros excluderet ūgues. Irrita nec. t. fi. ex. la. Nec exordia tāte laudis fiēt irrita. O me foel. q. l. datū est tueri cernere. t. o. Tueor & tuor hoc distant: q̄ tueor significat defende: e: & est secūde cōiugacionis. Tuor aut videre: & est tercię. Et teste Priscia. Tueor & Tuor vnico gaudent infinito: quod est tueri. Veg. apud antiquos ut auctor ē: Marcellus Tuor habuit infinitū Tui. Vnde Pompo. dixit in cœpi contui. Et Turpilius ut idē refert ait. Tñ oculis lōga in/ter capedine appetunt cupide intui.

Tueor
Tuor:

Sicq; tuos olim liceat mihi cernere partus :
 Atq; meo gestare sinu : q̄ læta futura est /
 Quā iucunda dies / cum nostra tuebimur ambę
 Pignora versari simul : atq; incedere iunctis
 Gressibus : & læta fari & colludere fronte.
 Vna ætas ambobus erit : par cura / par æui
 Terminus : & viuent una duo pectora mente.
 Quā bene mortali Superę clemencia morbo

Lucrecius

Plautus
Terēcius
Festus:

Persius

Priscia
Marcellus
Pōponius
Turpilius

Consuluit: vulnus Virgo medicamina Virgo
 Contulit: illa necis / dedit hæc primordia vitæ.
 Illa tulit belli causas: hæc semina pacis:
 Illa venenose Stygijs lactata Megeræ
 Vberibus gelido conceptum pectore virus
 Expuit in natos: nigroq; afflata colubro
 In genus omne suum spumã eructauit Auerni:
 Cuius odor postq; coelos & tecta Tonantis
 Attigit: extemplo valuas offensa patentes
 Numina clausurunt: totusq; excanduit æther:

- Papinius Sicæ tuos olim in futuro .li. mi. cer. par. Atq; m. g. si q; lae. f. est Quã iu. d. q. n. tu. am. Pig. i. natos: filios appellat pignora Papinius in Siluis. Interius noua sepe adscitac; serpit Pignora. atq; incedere iuc. Gressi. & fari & colludere læta frõte. V. et. am. e. par. c. pa. eui. Terminus: & viuẽt una mête duo pe. Quã bene con. de. sup. mortali morbo. hoc est morbo mortalium. Vulnus Vir. Cheua medic. Virgo. Diua Maria. Con. illa nec. delicti mortifq; d. h. p. vitę. liberationis & regni. Illa tu. bel. c. hæc se. p. illa Eua lactata Vberibus ve. stygijs. Megerę furie. Tres a Poetis furie nominantur Tisiphone Alecto & Megera.
- Hesiodus has Hesiodus Noctis & Acherõtis filias dixit Megara vero cū
- Homerus a in media: filia fuit Creontis: ut est apud Ho. in euocaciõe Maniũ lib. xi. Odysseę hæc fuit uxor Herculis quã in furore interfecit ut est apud Sene. i. Hercule furẽte. g. frigido pest. vir cõ.
- Seneca Expuit i natos. i. in sobolē: nigroq; aff. co. eructauit spumã auerni in omẽ scilicet genus: Cuius spume: hoc ẽ pcti. odor post q. attigit cœ. & tecta Tonantis: Dei. extemplo statim: numina offensa clausurunt valuas patentes. Lucrinus sinus cõtiguus ẽ Ba-
- Strabo ijs. Strabone teste Intra quẽ sinũ Auernus est: q. cõphensam usq; Misenu tellurẽ: Chersonesum. i. mãualẽ efficit iulã a maris spacio iter ipm atq; Cumas: In Auerno at maiores nri Homerica defunctor; vaticinia (hoc est euocacionẽ Maniũ) fuisse fabulẽ didere: ibiq; cū oraculũ extitisse traditũ sit: Vlixẽ eo nauigasse. Est at Auer. mōs & lacus Capanię: vñ Stra. ait. Superalia quẽdã ardua Auernũ vndiq; circũcludit: pter Ostiũ: hoc q. dẽ i tpe amoenis culta mōis: oli at agrestibus referta nẽoribus & pceris arboribus i via q. suspiciõẽ qdã ũbris obscuro sinũ

Megera
Megara

Lucrinus
Auernus,
Chersonesum.

PARTHENICES PRIMAE

reddebāt. Rūor erat indigenaꝝ sup̄ volātes aues: quas teter ex
halans odor exanīaret in ipsas aquas decidere: idē nomē loco.
Lucrecius. Principio quod auerna vocantur nomine id ab re

Lucrecius

Impositū est: q̄a sunt auibus cōtraria cūctis: Summus p̄ infe-
ris Auernū Totusq; excan. in irā inflāmatur: aether
Ista salutarī totam se prōluit imbre
Nectarei fontis: vitalia pocula dulces
Ambrosiæ succos plenis crateribus hausit:

Nectar
ambrosia

Ista salutarī Parthenice nostra pluit se totam salutarī imbre:
fontis Nectarei hausit dulces succos Ambrosiæ plenis crateri-
bus: vitalia pocula appositū: Nectar signat Deorū pocionē:
Ambrosia cibū: Nectar græcum est vocabulum & non deduci
tura necto nectis ut stulti somniant.

Mellifluosq; bibēs latices: q̄s magnus ab hortis
Helias Eois mittit, se in flumina vertit

Lactea: quæ semper plenis currencia ripis
Omne solum lustrant: hæc ad spectacula versus
Ipse Pater clausi limen referauit Olympi:

Vnde igitur mihi tantus honos: unde ista repēte
Gaudia prorumpunt? ut semine plena Tonantis
Fœmina sacros ferat ad mea limina gressus.

Latex

Mellifluosq; bibens latices Latex feminini generis tū mas-
culini fuit ut Caper & Probus testātur: & a lacu profluēs aqua
dicitur: utuntur ramen hoc vocabulo & in vino Virg. Aenei-
dos primo regalis inter mēfas laticēq; Lyeum Idē Sparserat &
latices simulatas fontis Auerni. quos mag. ab hortis: Helias
Eois mittit. i. a paradiso: se in flumina vertit Lactea: quæ flumi-
na currencia semp plenis ripis. Omne solū. i. omnem terram lu-
strant: Hæc ad spectacula versus id est conuersus. Ipse. P. Deus
referauit limen clausi Olympi. Vnde igitur mihi. Elizabeth.
tantus honos. Honor & honos in recto dicimus: & multa de-
tinet significata ut est apud Marcellū. i hoc loco pro cultura &
obseruancia sumitur. Virgi. Semper honore meo semper cele-
brare donis. Vnde ista repente Gaudia prorumpūt? ut fœmi-
na plena semine Tonantis id est altissimi Dei ferat gressus sa-
cratos ad mea limina.

Caper
Probus

Honor
Honos

Marcellus
Virgilius

Hæc Anus, At Senior vocis cui clauserat usum

Imbecilla fides / cano venerabilis ore
 Signa dabat : flexaq; Dei ceruice Parentem
 Hospicio suscepit ouans : oculisq; manuq;
 Aethera mōstrabat prius : & mox Hospitis aluū

Hæc anus Elizabeth que supra dicta sunt. At Senior Zacharias cū future prolis nuncio nō crederet: mutus pmanit: usq; in diē octauū natalis Pueri ut est in Euāgelio. Dicit Poeta no/ster: signis cū honorē & reuerenciā p̄stitisse virgini Mariæ: At Se. vō. cri. d. usum Imbecilla fides ve. da. sig. c. or. fl. q; d. c. P. Genitricē: Hosp. sus. ouās: gaudēs. Ouacio est minor triūphus Ouacio Euan
 & ut Plutarchus scribit Græci Euan vocant: Eā vero nō in curru lanceatus: nec circūclangētibus tubis: at pedes Patricijs in calceis: modulātibus tibijs: Myrtē gestans coronā ducit Nulla belli facies: quæ iucundū magis quā terribilē parit aspectū. Tibia enim pacis est: Veneris quoq; arbuscula Myrtus: quæ vim maxime bellūq; perosa est: Ceterū hoc triūphi genus non ab ouacione: hoc est clamore Bacchico appellatur ouacio: tam & si illam ouantes canentesq; transmittant: at quoniam milites in magno triumpho bouē in hoc imolare ouē consueuerunt: huic triumpho nomē extat ouacio: Plura Plutarchus in Mar/ cello oc. q; m. Aethera monstrabat prius: & m. hol. al.

Regia Parthenice diuino afflata calore
 Iucundum cecinit Carmen: non Lesbica tale
 Fœmina: facundi non Teia musa Poetæ:
 Nō fatus Eumolpho: nō ipse ceagrius Orpheus
 Non sonuit Dircea Chelis: qua docta supbit
 Græcia: qua sese iactat Cadmea propago.

Regia Parthenice diuini afflata calore: numine: Iucundū cecinit carmen: non Lesbica tale Fœmina id est Sappho. Lesbos in Lesbos
 sula est Asiæ in Aegeo pelago: contra oram a Lecto usq; Canas Eolicarum urbium metropolis. Ciuitates insignes habet Mytilenen: quæ viros claros habuit antiquitus Pittacum: unum ex septem sapientibus: & Alceum Poetam: & Antimenidē fratrem eius: cum his Sappho claruit: admiranda res: nam nullā Sappho
 fœminam scimus hoc memorabili tempore huic similē visam nec in minima parte Poetice cum illa comparandā: Drophanes orator multo tēpore posterior fuit: Ex hoc fuit & Teophanes rerum Pompei scriptor. In Lesbo etiam ciuitas est Erethus: ex

PARTHENICES PRIMAE

qua futere Teophrastus: & Phanius philosophi Peripatetici & Aristoteli familiares. Est & in lesbo Methymna: Vnde Arion fuit is quē Herodotus i Tenarū seruatū fabulatur cum a p̄donibus i mari obrutus fuisset. Terpandrū musicū ex insula fuisse dicunt. Itē Hellenicus res: cōscriptor. & Callias q̄ Alceū Sapphonq; exposuit. Strabo auctor. Lesbos dicta a Lesbo Lapiti filio: q̄ secundū quoddā oraculū n̄sum cū suis domesticis nauigans in hāc insulā sumpta in uxore Macharei filia Mathina noie una cū ea in insula pm̄sit: fuerūt & Macareo Methymna & Mitylene filia: a q̄bus noīa ciuitatibus. Auctor Diodorus: Plī. li. v. Insulā prius Hermeten: Iasiā: Pelasgiā: Egiṛā: Aethiōpiās: tū Macariā appellatā fuisse dicit. Strabo in octauo. & Macaris urbē Lesbon dicit ab Ho. vocari. Facūdi non Teia musa Poetę. Teus ciuitas est Ionię ex duodecim p̄cipuis in Asia minore: in peninsula quadā sita: & portū habet. hinc est Anacreō Poeta Lyricus. Cuius tpe Teij relicta urbe Abderam Thraci urbē migrauerūt: cū Persarū cōtumelias ferre nō possent. ex ea dē urbe fuit Hecateus historicus: tū Apelicon. auctor Strabo. Dicit itaq; Poeta noster Parthenicē cecinisse iucundū carmen: cui simile nec Sappho Lesbīa nec Teia musa facūdi Poetę Anacreontis sonuit Non satus i. genitus. Eumolpo. i. Muscus. Hūc Eumolpi filiū asserūt: primū Deorū generacionē tradidisse: Spherāq; inuenisse: & ex uno fieri oīa atq; in idipsum resoluisse dixisse. Hūc Phaleris obiisse diē ibiq; sepultū esse: in scriptū q; ipsius tumulo Epigrāma. Eumolpi exanimē Muscū terra Phaleg. Cōtinet hoc tumulo pignora cara Patris. Porro pater Musci Eumolpidis apud Atheniēn̄ nomē dedit. Laercius auctor. Strabo Eumolpū Thracē fuisse scribit Sicuti Thamyri orpheū & Muscū. Alij Apollinis filiū dicūt. Nō ipse Oeagrius Orpheus: Oeagri fluij & Calliopes Musci filius. Non sonuit Dircea chelys. i. Cithara Amphionis. Chelys gr̄ce signat Cytharā: hāc inuenit Amphion: ut aliq; Orpheus: ut aliq; Linus septem cordis additis Terpāder. Octauā Simonides addidit. Non nam Timotheus auctor Plī.

Strabo

Diodor.
Plinius
Strabo

Idena

Laercius
Strabo

Plinius

Diodor.
Strabo

Macaris
Teus

Eumolph
us
Muscus

Cadmus

Id quāq; nostro minus est tractabile versu:

Subijciam tamen & sensum: non verba reponā.

Magnifice Regem mea mens extollit Olympi:

Et Deus exhilarat sancto mea viscera plausu.

Vidit enim pectus supplex humilēq; Ministā:

Ingentiq; meos vestiuit numine sensus:

Propterea ventura canent me cuncta beatam

Sæcula: nāq; modis in me surgencia miris

Omnipotens rerum miracula suscitāt auctor,

Ipsius æterno clemencia flumine torrens

In genus omne fluit: sicut de Doridis aluo

Perpetui voluūt plenis vada cursibus amnes.

Id q̄q; n. Dicit Poeta se carmē Euāgelicū dicturū & si nō ver-

bis: attamē sēlu. Su. t. & f. n. y. re. Repōnere ē reparare & resarcire

qd̄ fuit detractū Iuue. Meliora aq; plura repōit Persicus arborū

lautissimus Vir. Hęc rapta p̄ ȳginitate repōit Papi. Qui dāna

dolēs aliena repono Infelix lachrymas. Ma. r. m. m. ext. Ol.

Dñm. Et. D. ex. f. m. vil. p. vi. & c. Ing. q̄. m. ve. n. f. grā. Ip. æ. d.

īpius torrēs q̄no flumie: fluit: deriuat se ī oē genus hūanū. f. si

de. d. a. Perpetui ānes voluūt vada ple. cur. Doris Oceani filia

ex Thyti vxore: q̄ ex Nereo. l. filias pepit: q̄q; solū duq; mortali

bus nupsit: Plamate Aeaco: Thetis Peleo. sed hic Doris p̄ ma-

ri sumit: ut apd̄ vir. Doris amara suā n̄ itermisceat undā. Vult

īgit̄ Poeta oēm grām diuinā a Parthe. fluere: sicuti flūia a mari.

Explicuit forti vires: animumq; lacerto

Atq; suo ælatas dispargens robore gentes.

Eruit excelsos: humilesq; in scepra vocauit.

Esuriem saturans inopum: dimisit inanes

Qui terræ rimantur opes. diuina videntes

Suscepit miserans Pueri genus: atq; fidele

Semen: ut antiquis responsa Parentibus olim

Habraamo natiq; dedit: proliq; nepotum.

Ex. i. exercuit. a. i. & vires forti lacerto p̄ brachio. Explicat̄ ē

exercere. Tul. de off. li. iij. Explicat̄ atq; excute itelligēciā tuā ut

videas q̄ sit ī eas spēs nocio viri bōi. ē itē explanare oñdere. Idē

M ij

Magnificat
car carmē
Parthēicel

Reponere

Doris.

Explicare.

Iuuenat
Virgil
Papinius

Virgil

Tullius
Idem

PARTHENICES

PRIMAE

eo .li. Vt quaedam sibi cōcedantur: quo facilius quæ volūt ex-
plicent. Item emittere: extendere. Auctor Marcellus. Pro fini-
ri nusq; lectum est: quāuis imperiti stulte usurpent. Marcellus

Luna ter umbrosum radijs impleuerat orbem;
Iunctaq; fraternos tociens ammiserat ignes:
Quom coetu comitata graui Dauidica Virgo
In patriam reduci flexit vestigia gressu.

Luna ter umbrosum ra. impleu. or. i. ter. plena fuit. Iuncta
q; soli iam tociens fraternos ignes: id est splendorē Phœbi.
Quom coetu comitata graui. uteri scilicet. Dauidica Virgo
In Pa. re. fle. Ostendit Parthenicen tribus mensibus in officio
fuisse Elizabeth: tum in Patriam rediisse.

Humida littoreus iam brachia tollere Cancer
Cœperat: & claros Procyon abscondere vultus
Et iam flaua Ceres campis albebat apricis.
Fronde coronatus matura per hordea messor
Ibat: & incuruis spoliabat falcibus agros:
Iam longo sudore madens: grauibuscq; flagellis
Robustas armata manus: tritura per omnes
Assyriæ campos: & dulcia rura Coaspis
Sternebat fragiles calamos: paleasq; volantes:

Procyon

Humida litro. iam bra. tollere: eleuare brachia Cancer Cœpe-
rat. & cla. Procyon. i. puus canis. Auctore Hyginio. Procyon
in lacteo circulo de fixis pedibus æquinoctialē circulum tãgit
Spectat ad occasum: ut inter geminos & Cancrū constitutus:
qui quod ante maiorē Canem exoritur Procyon est appella-
tus. Poeta noster solem in Cancro tum fuisse designat: cū Ma-
ria redijt in Patriã: ideo ppter solis vicinitatē cœperat abscon-
dere claros vultus. Est autē Canis hic in decima septima pte Cæ-
cri denatura Martis & Mercurij. Et iam fl. Ceres. i. frumentū
Ceres a creando: frumētū Dea auctore Festo: & ponitur pro ip-
so frumētō Teren. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Hyginus

Ceres

Fronde caro mat. per hordea. m. lb. & incur. sp. fal. ag. Iã lō
go. s. mad. gra. que. f. Rob. ar. m. tritura armata robustas ma-
nus grauibuscq; flagellis Sternebat fr. calamos. p. q. v. p. omnes
Assyriæ cāpos: & dulcia rura Coaspis. Messis ipsa alibi tribu-
lis in area: alibi equorū gressibus exteritur: alibi p̄cis flagel-

Festus.
Terentius;

Plinius la. Pl. au. Persę ac Sufianę iūcti sunt Assyrię & Babilonię: re-
gio Hordeū fert q̄tū nulla alia. nā modius tricētenos affert: ut
Strabo dī. Strabone auctore Prolo. Assyriā a Babilonia disti-
guat. Coaspen
Prolomé. aspes fluiuius ē Sufiane auctore Strabonē. Solinus aq̄s eius ita
Strabo dulces esse phibet: ut p̄fici Reges: q̄d iū iter ripas p̄fidis fluat so-
Solinus li sibi ex eo pocula v̄dicent: & cū eundū ē pegre aq̄s eius secū
vectit̄. iō dulcia rura. Vel q̄a Susa frumēto adeo habūdāt: ut
& hordeū & triticū in planicie cētuplū ferat nō nunq̄: ducentu
plū. Auctore Strabone. Prior sententia magis placet.

Strabo Atq̄ sub ardenti sonitum dabat area Phœbo.
Pallida conceptum facies prodebat: & aluus
Maiori suspensa sinu: pectusq̄ leuatum:
Exili vox clausa sono manifesta latentis
Signa dabant foetus: nam nec celare tumorem
Cura fuit: nunq̄ fœcundi pondera ventris
Diffimulauit agens tenues ad pectora vittas.
Sicut enī trepidare facit mens conscia culpæ/
Sic animi simplex probitas: & cognita virtus:
Efficit impavidum pectus. fugit impius ultro:
Iudiciumq̄ pauet: frontem pius audet apertam

Virgil
Plinius Atq̄ sub ardē. soni. hab. area Phœbo. i. Sole. Nā i his re-
gionibus tritura fit statim i agris post messem. Pal. c. f. p. i. fere
bat. Vir. Prodere voce sua quęq̄ aut oppōere morti. & al. Ma.
su. f. i. gremio. pe. q̄ le. Exili vox. c. fo. m. l. i. d. f. Pl. dicit dolo-
res capitis decimo die a cōceptu: oculos: & rigines tenebręq̄:
fastidiū in cibis: redūdacio stomachi indices sunt hoīs inchoa-
ti. Poeta n̄ manifestiora tradit: qm̄ nō fuit cura: ut partū cēla-
ret. nā. n. c. c. Cu. fuit. n. f. pon. v. Dif. a. ad pe. te. vi. ut solēt vir-
guncule tumidā aluū tegētes. Si. enī. m. con. c. i. delicti. f. trepi-
timere. Sic simplex. p̄bitas aī: & cog. virtus. Efficit impavidū
pectus: fug. impius ultro spōte. Iudiciūq̄. p. fron. a. aptam.

Valgius
Rufus Tollere: non Regis vultum: non ludicis ora:
Non rigidos lictorum enses formidat: ut acres
Non metuit flāmas aurum: nō verbera ferri
Dura potēs Adamas: nec onustæ pōdera palmæ
Tol. nō Re. vul. nō Iud. o. Nō ri. li. Valgius Rufus scripsit.

PARTHENICES PRIMAE

Lictor

Lictorē a ligādo appellatū esse q̄ cum Mḡatus ppli Romani
 v̄gis quēpiā v̄berari iussissent ciura eius & manus ligari vin
 ciriq; a viatorē solita sint. Isq; q̄ ex collegio viatorū officium li
 gādi h̄ret Lictor sit appellatus. Tyro Tul. M. Cicer. libertus a
 lino vel a licio dictū vult. Licio enī trāuerso quod liniū appel
 latur: q̄ mḡatibus p̄ministrabāt cincti erāt. Plutarchus a ligā
 do lictorē dīci vult. scribit enī de Romulo. astabāt iuuenes cir

Tyro
 Tullius
 Plutarchi:

Celeres

cum eū q̄s a ministrādi p̄mptitudine Celeres appellauit. p̄bāt
 ēt nōnulli vestibus succinctis ad coerhendā cū virgis multi
 tudinē expediti ut etiā q̄s iussisset v̄culis colligarēt. Quos Li
 tores appellauit a ligādīs hoībus. nunc vero iterposito c Lio
 tores appellāt. Ut ac nō. m. fl. au. Quinimo q̄ sepius arsit p̄si
 cir ad bonitatē Auctor Pli. xxxiij. nō ver. f. Dura. po. Adamas
 nō metuit dura ver. ferri. Siquidē illa iuicta vis duarū violen
 tissimo naturē res; ferri ignisq; cōtētrix hircino rūpitur san
 guine Pli. de Adamāte. Itē paulo supra Incudibus hi deprehē
 duntur. ita respueñ ictū ut ferrū utrinq; dissulter: incudescq; ip
 se dissiliāt. Quippe duricia inenarrabilis ē simulq; igniū vic
 trix natura. & nunq; incallescēs. Pli li. xxxvñ. Natu h̄f. nec. o

Plinius
 Idem

Palma.

pon. pal. i. nec oneratę palmę metuunt pōdera. Plutar. scribit
 palmā ī certamibus signū placuisse victorię qm̄ ingeniū eiuf
 modi ligni est: ut urgētibus p̄mētibusq; nō cedat Testis ē Ari
 stoteles ī septio p̄bleumatū. mēinit Gellius. Strabo palmace
 as trabes peculiare quiddā pati scribit. Nā cū solidę sint cū iue
 terascunt nō cedunt ī partē inferiorē sed in supiorē pāduntur
 ppter onus. vñ melius rectum sustinent Strabo libro xv

Plutarchi:
 Aristotel
 Gellius
 Strabo

Arx est ipsa sibi virtus : ipsa eruit arces :
 Ipsa feras / hominēq; domat : nō horret inermis
 Ire per hostiles cuneos : inimicāq; castra.
 Hoc externa docent : & nostræ plurima gentis
 Quæ facerent exempla fidē. cur Sceuola dextrā
 Misit in ardentes prunas ? & brachia flammis
 Exurenda dedit : p̄uor est tot milibus unus :
 Quem proprijs virtus gladijs armavit & hasta.

exina hoc
 Egentilia

Arx

Arx est ip. si. Tutissima urbiū arces vocātur ab Arcadibus
 qm̄ ī excelsā pte mōtis habitassent eo in loco ubi nunc Roma
 est Solinus auctor. Ipsa eruit arces Ip. fe. ho: q̄ do. nō hor. in

Solinus

Tullius

er Tre. p. h. c. i. cohortes. ini. ca. &c. Tullius i officijs externa exē
plaa Græcis siue a Barbaris sumit: dōestica a Romanis. & no'
pl. g. Quæ. f. si. cur Sceuola dextrā. Targnius ultimus Roma
nos Rex ab urbe pulsus ad Regē Elusinoꝝ. Porfenā se cōtulit
is ubi Romā oblidione p̄mens: sedendoq̄ se urbē expugnatu
rū spem hēbat. Erat Romę adolefcens nobilis oī ʒtute p̄ditus
clarusq̄ bellicis rebus. Hic cū statuisset Porfenā occidere Thu
sco habitu indutu s: Thuscoq̄ sermone fretus penetrauit (peti
ta tñ a Cōsulis licencia) i hostiū castra ac p̄pe Regis tunc se
dentis tribunal cōstitit: Sed cū Regē haud bñ nosset scribā pro
Rege obruncat: ut Liuius refert: tum cōp̄rehensus ad Regē du
citur: petiit ab eo facti causa. Hic icensa ad futurę sacrificiū focu
la dextra manū inicit: quā cū torreret truci & horrido ore atq̄
vultu Porfenā ituebatur: q̄ ad Rex attonitus miraculo ab alta
tribus ituenē amoueri iussit: cunq̄ a sede sua illi ensē redde
ret ille leuā intendēs manū (ob hoc dñ Sceuolę cognomētum
traxisse σκωσop eim græce leuū sinistrūq̄ designat) se tunc in
gt Porfenā añ vicisse quod i metū eū cōiecerat ab eo Porfenā:
nunc ʒtute supari: ea q̄ se illi p̄ graciā indicare velle: q̄ necessi
tate aut suplicio qdem nō ullo idicasset. Trecenti ingt Roma
ni i tuis castris errāt: q̄ hos i te alios gerunt occasione t̄pis ob
seruātes: mihi at̄ forte euenit ut rē primus aggrededer. His ver
bis Porfenā fidē habuit. & ad pacē vehementē cōepit spectare: pa
cis cōdicionibus ultro Rōanis oblati. Plutarchus i Publico
la. T. Li. Patres. C. Mucio ʒtutis cā trās Tyberī aggr̄ dono de
dere: q̄ postea sunt Mucia prata appellata. Dicit ergo Poeta n̄.
cur Sceuola dextrā misit i ardētes prunas: & b. f. exurēda dedit
pauor. i. tremor ē tot milibus obsidētibz urbē: quē Sceuolā
ʒtus ipsa ultro ornauit pprijs gl. & hasta. per hoc enī q̄ manū
flāmis iniecit: ostendit se nequaquā tormentis posse adigi: ut
quid contra Roma. po. libertatem ediceret.

Targnius
Porfena

Liuius

Plutarch.
Liuius

Cur tranauit aquas: Tyberinaq̄ flumina Virgo
Cui pp̄lus statuam posuit Romanus equestre?
Cloelia quo clypeo Tuscū: qbus ensibus hostē
Vicit: ei Lorica fuit catapultraq̄ virtus.

Mucius
Muciapra

Plutarch

Cur tra. aquas Ty. q̄ f. Virgo. Bello inter Porfenam Clusi
norum Regem Romanosq̄ composito decem Prætextati: ro
tidemq̄ Virgines ex Patricio genere obsides dati. Plutarcho

M iij

PARTHENICES PRIMAE

- Cloelia.** auctore. Cloelia virgo una ex obsidibus: cū castra Hetruscōꝝ forte haud pcul ripa Tyberis locata eēt: frustrata custodes dux agmīs yginū: iter tela hostiū Tyberī tranauit: sospitesq; oēs Romā ad ppinq̄s restituit. Porfena Rex eā sibi restitui postulauit p Oratores: q̄ si nō dedat p rupto se foedus habiturū: Rōani pignus ex foedere restituerūt. Rex laudata ygine: p̄tē ob fidū se donare dixit: ipsa q̄s vellet legeret: pductis oibus legis se ipuberes dī. Pace reintegrata nouā in femina virtutē: nouo genere honoris statua equestri donauere in sūma sacra via fuit posita ygo infidēs eq̄. iōq; Poeta dicit Cui po. sta. p. R. eq Clo. q. dy. T. q. e. Vicit Thulcū hostē. Hetruria ab āne Macra usq; ad Tybrim extēditur: sepe nomē mutauit. Umbros inde exegere Pelasgi. Hos Lydi: a quorū Rege Tyrheni mox a sacrificio ritu lingua Grēcorū sunt Tusci appellati auctor Plin. li. iij. Romani Etruscos appellāt atq; Tuscos: Tyrrenos. Grāci vero hoc eos noīe noiarunt a Tyrreno Atys filio q̄ ex Lydia colophales unus cū sterilitate ac fame pplm̄ emittere cogeret & omibus filijs sorte iacta Lydū quidē regni successorē tenuit. Tyrreno at maiorē applicās pplm̄ foras emisit. Hāc ille tandē ingressus regionē de suo vocauit noīe Tyrheniā. Strabo auctor regio est Italię notissima. ei Loricā f. c. vir Loricā. Varr. teste dicta est quod e loris de corio nudo pectoralia siebant postea succiderūt Galli e ferro sub id vocabulū ex ānulis ferreā tunica.
- Lorica** Catapulta cā. Catapulta grēce Καταπέλτης & est maior Balista tenditur at balista funibus neruis chordisq; q̄ quā plixiora brachiola habuerit: hoc ē q̄to maior fuerit tāto spicula lōgius emittit. auctore Vegetio Balistā inuenere Fēnices auctore Plin.
- Forciōr una viris Ducibus prāstancior una:**
Caucior una fuit Mulier: cui prouida virtus
Prāstitit ingentes animos & ferrea corda:
Quom Ducis ausa fuit correpto guttura cultro
Stringere: & in peram caput insertare Tyranni.
- Stringere** Forciōr una viris De Iudith loqtur. D. prā. Caucior prouidencior. c. prouida vir. p̄st. ing. ani. & ferrea: dura forcia. Quō Du. a. f. cor. gutt. cultro Stringere id est uulnerare. Vir. Hunc primo leuis hasta Themille Strinxerat. & in perā cap. inserta re id est imponere Tyranni Olofernis.
- Regulus ad Lybicas iterum freta nauigat arces**

Plinius

Strabo
Varrō

Vegetius
Plinius

Virgil

Impavidūq; ultro caput ad tormenta reportat.
 Prætereo Christi passos immania testes
 Funera: Laurentiq; ignes: Pauliq; cathenas:
 Atq; reuertentem sua per vestigia Petrum:
 Aspice ridentem Siculi mandata tyranni
 Zenonem: & regis versos in vulnera ciues:

Regulus ad lybicas. M. Atilius Regulus bis cōsul fuit: i pri
 mo Consulatu domuit Salētinis & alios Latinos populos de
 quibus triumphauit. In secundo Consulatu cū L. Manlio col
 lega Hannone & Amilcarē nauali plio supauit & fractę sūt ho
 stiu naues. xxx. captę vero. lxxiij. tū in Africā traiecere: reuoca
 roq; Manlio a Senatu multa p̄clare fortitudinis opera in Poe
 nos Regulus gessit: tandē insidijs captus a Xarippo Lacedemo
 nio q Carthaginēsis Impator fuit Carthaginē cupiētes p/
 mutare captiuos suos q Romę erāt cū Regulo ipsū iuramen
 to astrictū Romā miserūt: ut de p̄murandis captiuis ageret re/
 q; infecta rediret ille: cū Romā venisset p̄mutacionē in Senatu
 tanq; p̄niciosam rei pub. diffusit aīoq; forti ad certū supplicii
 reuersus est. quod Tubero i historijs A Gellio teste li. vi. huius
 modi fuisse scribit In atras & pfundissimas tenebras eū claude
 bāt: ac diu post ubi erat visus sol ardētissimus rep̄te educebāt
 & aduersus ictus solis oppositū cōtinebant atq; intēdere in coe
 lū oculos cogebant: palpebras q; eius ne cōniere posset sur
 sum ac deorsum deductas insuebāt. Syllius Poeta lib. vi. descri
 bit eū in armario mucronibus ac stimulis acutis circumfixo ut
 neq; iacere neq; stare neq; adherere sine molestia posset crucia
 tū. Tuditanus somno phibitū atq; ita vita priuatū scribit. Di
 cit Poeta noster Regulus nauigat ite; freta ad Lybicas arces
 Carthaginē designat. Impavidūq; ultro: sp̄ote. potuit etenī in
 Patria remāsisse nisi honestū prae oculis habuisset: ut est apud
 Ciceronē in Officijs. Prætereo testes id est Martyres MORTU
 enī testis d̄. p. imania: crudelia: Funera. Laurentiq; ignes Pau
 liq; cath. Atq; r. f. per vest. Petrū Aspice rid. Sicu. mā. Ty
 ran Zeno Eleates vir & in philosophia & in re p. nobilissimus
 is cū Nerachū Tyrannū siue Diomedontē deicere ac p̄figare
 voluisset comprehēsus est. ut in satyri epitome ait Heracides
 cūq; Tyrānus de cōscijs & armis quæ in Liparis habuit ingre
 ret: volēs Zeno Tyrannū desertū destitūtūq; oñdere: oēs illi
 us amicos cōiuraciōis esse cōscios dixit. Vñ Poeta noster di

Regulus

Tubero
Gellius

Syllius

Tudita
nis.

Cicero

heracides

Zeno Ele
tes

PARTHENICES PRIMAE

cit. eū ridere mā. i. q̄stionē de cōsc̄ijs cōiuraciōis. Cūq; amicos
nunciasset rogat a Tyrāno: esset ne alius quispiā; r̄ndit Zeno:
tu ciuitatis p̄nicies. atq; ast̄ibus dixit. admiror equidem ve
strā vecordiā: si horū gr̄a: q̄ nunc ego tolero: Tyranno seruire
decernitis. Demū p̄sc̄isam linguā: in ora Tyranni cōspuisset:
ciuesq; cōtinuo facto impetu lapidibus Tyrannū obruisse scri
bit Laercius. Iō Poeta noster dicit: ciues versos ī uulnera Re
gis. Sane Elea ī Lucania est Italię: Phocēsiū colonia: ab his Hy
ela noiara: cū quidā eā Helā a fonte quodā noiariūt. N̄a vero
gras Eleā dicit: e q̄ Parmenides atq; Zeno ducunt originem Py
thagoricę sectę viri auctor Strabo Eleam Pli. libro tercio. Ve
liam nunc dicit appellari idem Ptolomeus.

Elea

Laercius

Strabo
Plinius
Ptolomeus

Sed quid rem minime dubiā fulcire probando
Prosequimur? nihil est virtute potencius. ergo
Parthenices moniti exēplis: q̄ scimus Olympo
Grata sequi studioq; opus est seruare tenaci:
Quod Superi laudant. quid si mortalia linguis
Ora venenatis carpant? sub iudice cœlo
Viuentum: demens quisquis mutabile vulgi
Viuit ad arbitrium: nobis concordia Diuum
Sola sat est: si quando meos Deus arbiter actus
Approbat indoctę quid me contraria turbæ
Flectit ab incepto vitę sententia cursu?

Sed qd. r. m. d. Quæ certa sunt argumētis mīme egēt. f. pr.
Prof. m. ē vir. po. Sylius de v̄tute. Mecū honor & laudes & lē
to gloria uultu. Er decus: & niueis victoria cōcolor al. Mecū
ctus Lauro pducit ad astra triūphus. Er. Parthe. mo. ex q̄sci.
Olym. i. cœlo Gra o. est se. & ser. te ft. Q. lau. S. sancti & boni
viri q. si. m. ora car. rephendāt. vene. ling. sub iu. cœ. Vi. de. q.
mur. vul. Vi. ad a. n. c. D. S. fat. est. si qñ. i. aliqñ. De ar. i. iudex
approbat meos actus qd me flectit ab incepto cursu snia cōtra
ria indoctę turbę. Doctis equidē virtus & Honestū: Indoctis
Imperitūq; voluptas p̄posita est. Altū quiddā est virtus Sene
ca teste: Excelsum & regale: inuictū infatigabile. Voluptas hu
mile seruire: imbecillū: caducū: cuius stacio & domiciliū forni
ces & popine sunt. Virtutē in tēplo iuenies: ī foro: ī curia: pro
muris stantē: puluerulentā: callosas habentem manus. Volup

Virtus
Voluptas

Syllius

Seneca

rat in latentem: sepius ac tenebras captantem circa balnea ac sudatoria: ac loca edilium metuentia.

**Non erat hæc Semele Bacchi: non Ilia mater
Romuleæ gentis: nec magna Atlantias Hermis
Maia parens: Danaæ ve auri delusa nitore.**

Nō. e. h. Se. Dicit Parthenicen mīme his silem q̄s enumerat: q̄ quia illicito ac ipudico onere graues erāt: uterq̄ celabāt: Virgo at sacratissima sibi cōscia: nil celādū cogitabat Semele Cadmi filia ex Ioue Bacchi mater. Nō il. m. Ro. g. Inter Albanorum Reges: q̄ ab Aenea stirpis primordia deduxerāt: totius ciuitatis ipseū duobus relictis fratribus Numitori & Amulio p̄ successionis ordinē deuenit. Amulius pro cū res Albanas bisariā p̄tineret: regnū. s. & thesauro: quē ex Troia maiores deuxerāt: ut verā partē velit alter deligeret. Tyrānidē sibi Numitor elegit. Amulius auro potēciōr fratrē regno priuauit. Veritusq̄ ne ex filia liberi p̄crearent eā Vestē sacerdotē fecit. Hęc nōnulli Iliā: Alī Rheā: quidā ēt Syluiā appellāt: Hęc postea ī adulterio dephēsa: p̄ter Vestaliū cōdicionē paulatim porrigere aluū cepit. Edidit demū gēinos īfantes Romulū & Remū. Auctor Plutar. Vir. ex Marte grauidā Iliā dixit. Nec. m. At. Maia Atlātis filia maior ex Ioue Mercuriū genuit: multaq̄ res apud homines rectorē Diodo. auctor. Da. ve. au. de. ni. Acrisius Abantis Argiuorū regis filius oraculū accepit: eam mortis sibi futurā q̄ ex filia nasceret. Sep̄sit igit̄ Danaen filia turri imēsa: Iupit̄ in auro cōuersus uiciāuit Danaen: ex q̄ coitu Perseus natus dicitur. auctor Lactancius in primo Thebaidis.

Semele

Numitor
AmuliusIliā
Rheā
Siluiā

Maia

Abas
Acrisius

Perseus

**Non erat Alcīdæ genitrix: nec Agenore nata
Filia: nec Cæi: nec se mirata iuuenecam
Inachis illicitos falso quæ nomine partus
Admissumq̄ scelus titulo vestiret Olympi.**

Nō. e. Al. ge. Ex Ioue & Danae Acrisij filia natū Persea ferūt ex eo Andromeda q̄ Cephei Electrionē. Is dei ceps supra Eurydice Pelopis Alcīnēā p̄creauit. hęc dolo Iupiter cū cognouisset Herculeū genuit. Auctor Diodo. Siculus. Nec. A. n. i. Europa Cadmi soror: quā ī forma Tauri Iupit̄ rapuit: & ī Cretā de ferēs: ex ea genuit Minoē Rodomanthū & Sarpedonē. Diodo. teste. Fi. n. C. Latōnā dicit: q̄ Cei filia fuit: Ceus at Titanī. Ouidius. ui. li. metha. vi. Quodq̄ mō audetis genitā Titanida Ceo Latōnā p̄ferre militi. Vir. Georg. i. Cęusq̄ Iapetūq̄ creat: seuq̄ Ti.

Electrion
Alcīnēā
Hercules
EuropaDiodor.
Idem
Ouidius.
Virgil.

PARTHENICES PRIMAE

Inachus: Nec se. m. iu. Inachus Argiuor: Rex filiã Ionẽ habuit: quã Iu-
piter cū cognouisset: Iunone supueniẽ in vaccã mutauit: Iu-
noni dono data Argo custodiẽda traditur: tandẽ Oestro agita-
ta i Aegiptũ puenit Iusticq; dicta: nupsit Ostridi Iouis filio. **Ouidius**
uid. li. meta. i. Illi. fal. q̄ no. hoc est Parthenice nõ erat talis ut
supradcẽ: q̄ Parthenice vestiret illicitos ptus falso noie. i. fabu-
lolo: & admissum scelus titulo Olympi. i. cœli. sicuti falso fin-
zere superiores.

Hæc erat alma Parens vericq; insigne Tonantis
Hospicium: Regis Superum immortale sacellũ
Et quoniam Diuũ tenuit consortia semper
Plusq; hoĩm Superis fidens / neglexit inane
Iudicium nugascq; hominũ: miracula ventris
Esse Dei si norat opus / cur debuit ullis
Occultare dolis? ipso quas auspice cœlo
Debit iusfidias hominũ & bella vereri?
Quas trepidare manus? igitur securã tumentẽ
Ipsa sub ora Viri sine fraudibus attulit aluum.

Sacellum: Hæc erat al. Parens. v. q; insigne. i. nobile. To. Hosp. Regis
su. i. celoz & sanctorz. imor. sa. a sacro diminutio. Et qm te. sp
con. Di. i. Deoz. plusq; hoĩm sup. si. ne. inane Iudi. nu. q; ho-
mi. ven. alui si norat esse opus dei cur debuit occult. ullis dol-
q. d. minime oculuit: quod diuinũ nouit. quas in. ho. q; i. &
bella debuit vereri. ipso cœlo auspice. i. pnubo. cū enĩ e cœlo
se cõcepisse cognosceret nil humanũ vereri debuit: cum cœle-
sti nuncio diuinoc; auspicio tuta foret. Quas tre. ma. q. d. nul-
las. igitur se. tu. Ipsa sub ora Viri. i. ad conspectum: att. aluum
sine fraudibus;

Vir tamen occurrens ut Virginis ora reuerfa
Pallida conspexit: tumidũq; exurgere ventrẽ:
Saucius / ut nigro qui nescius obuiat angui
Obrigit: gelidũ tremuit sine sanguine pectus.
Dislimulat tamen: & ficto tegit ore dolorem:
Quid faciat: quo se vertat: quid denicq; capret
Consulij nescit: ceu quando ignota viator

Compita defixæ incumbens examinat hastæ.

Martheus.

Vir tamē occurrēs. Alludit ad id Matthei euāgeliste Iosephi aut vir eius cū esset iustus. & nollet eā traducere: voluit occulte dimittere eā. Vt postq; Virginis ora re. Pallida cōspexit: tum q; exurgere. v. Saucius ut qui obuiat nigro angui nescius Obrigit geli. tr. sine. f. p. Dissimulat tñ. Maritus. & ficto. t. o. do. Quid. f. q. se. u. quid. d. c. Cōsilij nescit. ceu qñ viator incūbens hastæ defixe in terrā scilicet. exāinat. i. inuestigat. Examen est iudicij inuestigatio. auctore Festo. est & equamentū: & apium congregatio.

Examen

Festus:

Vt iactata salo varios secat æquore cursus

Nauis: & arbitrio venti bacchatur & undę:

Vt iactata salo. mari & dī Salū mare a σαλεύω quod est coagito: quacio: fluctuo: cōmoueo. & nō ab eo quod est sal salis: ut Imperiti somniant. Varios sectatur eq. cur. Nauis & arb. ven. bacchatur & un. Quicquid vehemēcius cōmouetur veteres bacchari dixerunt. tum etiā locis adaptarūt Virg. Georgi. ij. O vbi campi Sperchiulq; & virginibus bacchata laceris Taygera. Nonius auctor.

Salum.

Virgil

Nonius

Bacchari.

Nunc surgente freto pressa salit ardua puppi:

Nunc ruit in proram: fundoq; illis carina

Dat gemitum: resonāt borea insultate rudētes.

Sic incerta Viri secum luctatur: & cestro

Mens agitata graui curarum fluctuat æstu.

Nunc surgēte freto pressa: salit ardua. eleuata puppi. Nūc ruit. cadit in prorā. reciproca agitaciōe. fundoq; illis carina: dat gemitū. funes nauis resonāt insultate Borea. Sic incerta: dubia mens. Viri. Ioseph. lucta. f. & cestro agitata: cōpuncta. fluctuat graui æstu: Aestus tā maris: quā solis ac æstiuū tpsis flammis: grācia dicitur: & secūda & quarta declinaciōibus effertur. Marcellus teste. Vir. fundoq; exēstuat imo. Itē Georgiconū primo Aestibus ac medijs umbrosam exquirere vallem.

Aestus.

Marcellus

Virgil

Idem

Oestrus.

Oestrus græce: latine Asilus seu Tabanus. Vir. in Geor. cui nomē Asylo Romanū est. oestrū Graij vertere vocantes.

Dumq; ita concutitur nigris nox humida bigis

Induxit somnos & inercia presserat alius

Membra sopor: celeri cum nūcius æthere lapsu

PARTHENICES PRIMAE

Venit: & has mira simulavit imagine voces.

Dumq; ita cōcutitur nig. nox. hu. bl. Cronographia tēpo-
ris descriptio. dūq; ita cō. i. dubitat trepidus. ni n. hu. epithetō
noctis. Stractus. Cēpat humētī Phoebū subtexere palla nox. In
du. f. & iner. p. al. p̄fundus. sopor memb. celeri. q. nuncius. an-
gelus Ve. & ha. m. f. ima. vo.

Stacius

Sancte Senex quæ tanta tuam vesania mentem
Impulit: ut tantū credas in Virgine crimen?
Pone leues animos: claudiq; sub illius aluo
Disce Deum: sicut virides produxit Ahronis.
Virga carens humore comas: floremq; coruscū
Sic ignara Viri diuinum regia Virgo
Semen, & ætherios accepit viscere partus.
Cœleste est qd cernis opus: tuq; ipse minister
Et custos utriq; datus Nato atq; Parenti.
Sic maternus honor: sanctæq; illefa manebit
Fama pudiciæ: neu quis temerarius ausit
In caput illius quicq; crudele minari.
Adde q; a Stygijs nesciri Manibus istos
Vult Deus ingressus: occulto tartara Marte
Venit & ardentem debellaturus Auernum.
His igitur curis liber: ne despice sanctum
Virginis os: & dulce decus moresq; venustos.
Incipe mentis inops placidi cognoscere cœli
Munus: & hospicio magni lætare Tonantis:
Hinc decus æternū referes: hoc munere nomen
Immortale paras; partemq; acquiris Olympi.

Sācte senex. i. Ioseph q̄ t. r. v. m. Impulit. ut credas tantū tā
magnū crimē in Virgine. Pone. l. aios: clau. f. il. a. Di. D. f. vir.
pd. A. Virga Ahron frōduit amygdalac; produxit. Vir. c. h
c. fl. q. c. Sic ig. vi. re. Vir. ac. di. se. & eth. p. vif. p. Cēles. ē. q. c. o.
tu. ip. m. Et. c. ut. d. N. at. P. Sic mat. h. f. q. il. m. fama pu.
Adde quod a sty. Dicit Inferos latere yginis gloriosissime
partū. occulto tar. Mar. i. bello venit debellaturus ardētē auer

num. His igitur cu. li. ne. d. f. Vir. os & d. d. m. que. v. Inci-
pe men. in. cog. mu. pl. coe. & hosp. m. le. Ton. Hinc d. & r. h. m
n. Immortale paras: per q; aq. Olympi id est cœli.

Crede: Fides est grata Deo, quia credidit ultro
Semini est nri princeps Habraamus & auctor;
Nil magis auertit cœlum a telluris amore
Quã scelus ingratę mentis: quę corde maligno
Muneris auctorem nullo dignatur honore.
Propterea Solymis fatum graue finibus instat:
Nam neq; Numinibus pro donis vota futuris
Vlla dabunt: sed dira leues incuria turbas,
Et stupor obtusę mentis / cõmentã / dolosq;
Texere compellet: fraudęq; mouere nephãdam

Syllius Crede si. est gra. D. Syllius. añ Iouẽ generata decus Diuũq;
hoimq;: Quã sine nõ tellus pacẽ: nõ æquora norũt Hęc est fi-
des q̄ etate aurea cũ iusticia viguit. Sed falsa est ratio nre fidei:
Genes quã religionẽ veteres dicerẽt. Poeta alludit ad illud Geneleos.
credidit Abrahamus Deo: & reputatũ est ei ad iusticiã. q̄ cre-
ul. spõte Abrahamus ẽ princeps nri semis & auctor. Nil mag-
coe. q. t. a. Q. sc. ingr. m. Ingratitudo turpissimũ vicũ Seneca
auctore. Quę cor. ma. Mu. auct. id ẽ Deũ. n. d. n. Pro. So fini-
bus id ẽ terre Iudeę: inst. g. f. Cladẽ designat p Vespasianum &
Titũ filiũ Romanos principes illatã Nã neq; Nu. pro futuris
donis id ẽ ptu Parthenices & filij Dei: sed dira icuria i negligẽ-
cia: & stupor obtusę mētis cõpeller leues turbas. Leuitas ẽ ppe
Leuitas tuũ epithetõ turbe: & apud historicos Gallorũ texere cõpone-
re: cõmentã q; id ẽ & dolos: & mouere nephandã fraudẽ: qua/
fraude: dolis: cõmentisq; diuum Iesum Saluatorem nostrum
in crucem nepharij egere.

Tu cœlum Superosq; petes: multo ante beatã
Virgineos inter cœtus ubi vidimus Aedem.
Infelix quicumq; dies producit in illud
Exicium: Patrię tantas cui cernere clades
Fata dabunt: Phrygię celebrata incendia Troiæ
Atq; Numantini strepitus / Libyæq; ruine /
Et pulchrę casus Ephyres / Thebanaq; bella /

PARTHENICES PRIMAE

Tu caelum superosq; petes. Ostēdit Ioseph prius moriturus nos vidimus id est prouidimus multo ante prius b Aedem i virg. coetus. Infelix; infaustus dies quicūq; producit in illud Exiciū id est in illā cladem patrię tantas c. ceru. da. Fata dabūt Celebrata incendia Troie Poeta dicit excidiū Troie: Numācij Carthaginis: Corinthi: Thebana bella: Atq; Syracusarum: & quicquid crudelitatis Martis ira exercuit: si Hierosolymarum excidio comparetur caret horrore: & putatur mite: adeo seua

- Phrygia Tempestas Hierosolyma obruet. Phrygia prouincia ē Asiae minoris Strabone teste cuius fines terminare difficile sicut & Myforū. Est autē triplex Phrygia Maior scilicet: & Epictetus hoc est supaddita: Et minor Phrygia: hanc Ptolomeus Troa/ dem dicit in qua Ilium fuit: a Grecis Agamēnone Impatore di rutum. Phrygie celebrata incendia: Ab Hom. in Iliade & Vir. in Eneide. Atq; Numantini: Celtiberi q̄drifariā partiti sunt: Fortissimi ad ortū ac meridiē sunt Vraci ad Carpentanos per tineñ fonteq; Tagi. Eorū nobilissima ciuitas est Numācia: q̄ in bello Celtiberico: quod aduersus po. Ro gestum est virtutē propriā ostentauit: quod vicesimū perdurauit ad annū. Com plures enim exercitus cū Impatoribus ad internicionē detra/ cti Auctor Strabo Florus lib. ij. Numancia quantū Carthagi nis: Capne: Corinthi opibus inferior: ita virtutis noīe & ho/ nore par omnibus: summūq; si viros extimes Hispanie decus: Numanti ni Q. Pompeiū consulē aggressi: foedus tum maluerunt: cum de belare potuissent M. Popilius a Numantijs cū quibus pacē/ factam senatus irritā censuerat: cum exercitu fusus fugatusq; Deinde C. Hostiliū Mancinum: assiduis caedibus ita subege runt ut ne oculos quidē & vocem Numantini viri quisquam sustineret: cum hoc quoq; foedus maluere contenti armorum manubijs: cum ad internicionem seuire potuissent. Victus ete nim a Numantinis & castris exutus cum spes nulla seruādi ex ercitus esset: pacem cum his fecit: quam ratam esse senatus ve/ tuit: decusq; dedicione Mancini expiauit. Tandē P. Scipio A/fricanus iunior obsedit Numanciam. Numantini fame coacti ipsi se per vices trucidauerunt. Captam urbem Scipio Africa/ nus deleuit: & de ea triumphauit quartodec. mo anno post Car/ thaginem deletam Auctor. L. Florus: Triumphus fuit tm de nomine. Vnus enim vir Numantinus non fuit: qui in caethe/ nis duceret ur. Præda ut de pauperibus nulla: arma enim crema uerant. Poeta ergo noster aptissime bellum Numantinū stre/ pitus dicit.

Strabo

Idem

Florus

- Apianus** Libycæq; ruine Carthaginis excidium dicit: quam Scipio de-
 leuit: cuius excidium illachrymassè fertur Auctore Apiano.
Strabo Et puichre casus Ephyres. Corinthus Achaie ciuitas Ephyra:
 ra dicta fuit Auctore Strabone in Istimo Peloponnesiaco sita
 Sane Corinthū locupletissimam aiunt: cum Istimo imineat Corinthus
 Emporium: locus negotiatoribus frequentatus: & duorū do-
 minus portuum existat. Quorū alter quidem Asiæ: Alter a utē
 propinquus est Italie. Cenchreo quidem ex Asia nauigantes Cenchreū
 utuntur Lecheo autem qui ex Italia proficiscuntur. Corinthij
 in pretereuntes eorū tecta Romanorum legatos sordes infude-
 runt. Pro hisce autem rebus alijsq; delictis: euestigio pœnas lu-
 erunt. Eo enim misso ingenti exercitu Corinthus a L. Mum-
 mio solo equata est: diucius vero deserta manens ab Diuo Ce-
 sare est restituta. propter bonum terre ipsius ingenium: missis
 eo colonis frequentibus generis libertinorū. Pl. li. iij. Colo-
Plinius nia Corinthus antea Ephyra dicta: ideo Poeta noster dicit ca-
 sus id est aduersitates pulchre Ephyres. i. splēdidi Corinthi ab
 Ephyra Nympha. Thebanaq; bella. Thebas Boecie intell-
Papinius go. Bellū inter Argiuos & Thebanos gestū canit Papinius in
Strabo Thebaide. Strabo Thebanos plurimorū Boeciorū imperium
 tenuisse scribit: quoad Epigoni exercitum induxerunt. Ho-
 rum grate puo deficiē. tpe: rursus Thebas reperierunt: ismi-
 liter a Thracibus & Pelagis eiecti. Posterioribus annis bellū
 iuxta Plateas gestum (cū Mardonio Persa: Xerxis pedestriū co-
 piarū duce) agrorū eorū magna vastitate afflixit. Suis inde rebus
 reparatis: iterum co potencie conscenderunt ut de Græcie prin-
 cipatu Thebana ciuitas decertaret: dyobus prelijs Lacedæmo-
 ne superata: In ipsa vero pugna cadente Epaminunda: ea de spe
 falli deciderunt. Tamen pro Græcis contra Phocenses commu-
 nis templi (delphici Apollinis) spoliatores bellū susceperē. Ve-
 rum hoc ex bello cōtracta calamitate inuadentibus Græciam
 Macedonibus ipsi Persæ: urbem funditus deletam amiserē. In-
 de refectam moenibus recuperarunt. Ex eo tempore rebus in
 peiora sublapsis ad hæc usq; tempora: ne mediocris quidem pa-
 gi formam retinet. Strabo auctor.

Atq; Siracusij planctus: & quicquid acerbi
 Hactenus ardenti Mauros exercuit ira
 Excidijs collatum istis: tam sæua futura est
 Tempestas: horrore caret & mite putatur.

Ni

PARTHENCES PRIMAE

Syracusæ Atq; Syracusij planctus Syracusas Archias e Corintho nauigans condidit. ciuitas est Siciliae insulae: ea ad tantū diuiciarum cumulum euasit: ut prouerbio diffeminetur ad locuples & sumptuosos Vobis ne decima Syracusanorū adest: auctor Strabo. Tyrannos habuit Dionysium seniore & Dionysium filium qui a Dione detectus fuit. auctore Plutarcho Bello punico secundo Syracusæ ad Carthagineñ. defecerunt. Romani per. M. Claudium Marcellum Syracusarum per obfidionem potiti sunt. Sextus Pompeius cum hanc & reliquas ciuitates Siciliae vastasset. Cæsar augustus eo missa colonia: magnam vetusti oppidi partem restituit. Nam quinq; constabat urbibus olim. Moenia stad. c. & lxxx. continens. Archimedē ciuem habuit Mathematicum insignem: qui in capcione urbis a Marcello editæ occubuit. Auctores Strabo Plutarchusque.

Strabo Plutarchi

Strabo Plutarchi

Romanas acies Solymā Deus armat in arcem:
 Ingenticq; parat genus hoc abolere tumultu.
 Ille ego qui vetui quondam tibi Virginis huius
 Concubitus ista e cælo noua nuncia porto.

tumultus
 Bellum

Romanas acies Solymam Deua ar. in arcem. per Vespasianum & Titum filium. Ingentique parat genus hoc: id est generacionem istam nequam: ut est in Euangelio. abdole. tumultu: id est bello. Quid est enim tumultus: nisi perturbacio tanta ut maior timor oriatur. Vnde etiam nomen ductum est tumultus: potest enim bellum esse sine tumultu. Tumultus esse sine bello non potest. Auctor. Mar. Tul. Cicero: philippica octaua. Differunt enim ut genus & species: ut animal & homo. nam homo omnis animal est: sed nō omne animal homo. Sic: omnis tumultus bellum: non tamen omne bellum tumultus solum enim vicina bella Ro. tumultus vocauere: ut bellū Itali cum Gallicumq;.

Tullius:

Ille ego. q. vetui. q. t. v. h. Concubitus. Ego sum ille Angelus: ista noua nuncia: mandata porto e cælo. Nuncia in neutro g. contra Lauren. Vall. sic Catullis sic Tibullis usi sunt.
 His abiit dictis: & iam lux prima rubentes
 Leucotheæ thalamos lustrans pallencia noctis
 Nubila siccabat: Venerisq; emerferat astrum:
 Astrum: quo gelidi veniunt in gramina rores.

His abijt dictis. & prima lux: lustrans thalamos rubentes
 Leucotheæ id est auroræ. sic. pallencia nub. noctis. Primo eni
 Aurora cum Luciferi candore pallefcit: deinde fulgore rosei so
 lis rubescit: & siccat pallencia nubila: quoniam ortu diei humi
 dum noctis deficcatur. Venerisq; emerferat astrum. Hesperū
 stellam dicit: qui & phosphoros dicitur tum Lucifer. uñ Sta
 cius Alienumq; æthera tardo Lucifer exit equo. Leucothea ab
 Plinius quo ge. v. i. g. rores id est pruine. Pli. Grandinem conglaciato
 imbre gigni: & niuem eodem humore mollius coacto: pruinā
 autem ex rore gelido.

leucothoe

Stracius

Homerus

Plinius

Grando
Nix
Pruina;

Quodq; reuertentē prædicens lumine Phœbū
 Porrigit exiles umbras: quæ gloria solum
 Est concessa tribus: Veneri Phœbo atq; Sorori.
 Talibus admonitus discusso membra sopore
 Explicat: & largo Senior conuiuia luxu
 Accelerans cogit ciues & gaudia totis
 Læta ciet turbis: splendet domus: atria multa
 Fronde virent: agiles cursant per tecta ministri.

Quodq; reuertentem prædi. lumi. Phœbum. Porrigit exi
 les: modicas: umbras: quæ gloria scilicet porrigendi umbras.
 solum est concessa tribus: Veneri id est Lucifero: Phœbo &
 forori id est Lunæ. Talibus admonitus ab Angelo. discu. mēb.
 sop. Explicat extendit. & larg. sen. Ioseph. Accelerans. preparās
 cogit ciues & gaud. Læta ciet totis turbis. Apparatum nupcia
 lis conuiuij describit. spl. do. atria virent: multa fronde ag. cur
 sant per tecta ministri.

Dumq; aulæ trahunt & versicoloria tectis
 Vela ligant pueri simplex & garrula turba
 Apparere procul pendencia brachia tanq;
 A torace cadant varios sine pectore vultus
 Et quasi trunca virum mirantur corpora tolli.

Dūq; aulæ: Aulæum velamen picturis intextum. Vir. pur
 pura intexti tollant aulæ Britanni. & versicoloria Vela: vario
 rū colorum ligant tectis pueri: simplex & garrula. Ordo est.

Aulæum.

N ij

PARTHENICES

PRIMAE

Simplex & garrula turba mirantur apparere procul pendencia brachia: tamq̄ cadant a thorace id est a pectore: & mirantur tolli varios uultus quasi trunca corpora: virum pro virorum Designat Poeta id quod factu euenit dum panni varijs imaginibus depicti eleuantur: nam cū pars apparere incipit: pars reliqua tanq̄ truncata ab apparente videtur.

Ecce puellaris chorus: & venerabile matrum Agmē adest: vehiturq; Seni noua nupta marito. Non tuba nō citharæ dēerant caua tibia cantus: Nūc Phrygios nūc Meonios nūc Dorica versat Carmina: iucundo resonat vicinia plausu.

Discūbūt: dapibusq; fames ubi pulsa: ministri Reliquias & crusta legunt: crystallina tollunt Myrrhinacq; albētes maculas ubi purpura cingit

Ecce puellaris. Monitus ab Angelo Ioseph ne Parthenicen sibi desponsatam relinqueret: nunc Poeta introducitur: noue nuptæ suscipiens chorum: cum apparatu conuiuij. Dicit ergo chorum puellarem adeste: & venerabile matrum agmen adest: vehiturq; seni. no. Nup. marito.

Tuba.
Cithara

Non tuba: non citharę deerant caua tibia cātus. Tubam æneā Piseus Tyrrhēus iuenit Cytharā Amphio ut alijs Orpheus ut alijs Linus. septē chordis additis Terpander. Octauā Simōides addidit. Nonna Timotheus: Obliquam Tibiam Mydas in Phrygia: geminas tibias Marsias in eadem gente. Auctore Plinio libro septimo.

Plinius

Phrygia

Nunc Phrygios: nunc Meonios: nunc Dorica versat Carmina id est modos Phrygios: Meonios id est Lydios & Dorica Carmina id est modos Doricos. Lydios modulus Amphion. Doricos Thamiras Thrax. Phrygios Marsias Phryx ut Plinius est auctor inuenere. Sunt autem Phryges Bithynis finitimi sicut & Mysi qui circa Olympum habitant. utraq; gens duplex est. Nam Phrygia altera dicitur Maior. cui Myda Impera uit. & partem Galate habuerunt. Altera minor circa Olympū in Hellesponto quæ Epictetus appellatur Strabo auctor idem auctor est Mysos: ac Phrygum fines diuersos esse: sed eos definire operosum. Lydi & Meonesq; Homerus Maones uocat: cum his & inter se confusi sunt. Hos alijs eisdem. alijs diuersos putant. ideoq; apud Poetas Phryges pro Meonibus & Ly

Strabo

di pro eisdem ponuntur: sunt autem hij omnes Minoris Asiae populi. Iucundo resonat vicinia plausu Discumbunt dapi- busq; fa. u. pulsa ministr. Reliquias: & crusta. Crustum neutro & crusta foeminino declinatur: & est rei commestibilis: metal- li: ligni & glaciei sub utroq; genere. Nam crustulum diminuti- uum: ut est apud Varonem de lingua latina a crusta pultis: eo quod ut corium exuritur: crusta dicta: licet differre velit A- cron crustum: & crustam.

Varro.

Acron
Iuuenalis

Plinius

Idem

Crystallina tollunt. Iuuenalis. Grandia tolluntur crysalli- na: maxima rursus Myrrhina. Crystallum ex glacie concreari scribit Plinius nam Κρύσσην gelu significat. Nec aliubi reperi- tur quam ubi maxime Hyberne niues rigent: glacieq; esse cer- tum est. Oriens & hanc mittit: sed Indice nulla praefertur. Myr- rhina item oriens mittit. Inueniuntur enim ibi in pluribus lo- cis nec insignibus Parthici regni praecipue tum in Carmania. Humorem putant sub terra calore densari: Amplitudine nun- quam excedunt paruas abacas. Crassitudine rara quanta dicta est vasi potario. Splendor his sine viribus: nitorque neruis quam splendor. Sed in precio varietas colorum: subinde cir- cumagentibus se maculis in purpuram candoremq; & terciu ex utroq; ignescente: veluti per transitum coloris: purpura ru- bescente: aut lacte candescente Plinius Auctor. etiam in odore commendacio est. Dicit itaq; Poeta noster Myrrhinaque ubi purpura id est color purpureus cingit. albentes. maculas. Pom- peius primum id poculorum genus attulit. T. Petronius con- sularis moriturus inuidia Neronis principis: ut mensam eius exheredaret trullam Murrhinam. ccc. festerijs emptam fregit. Sed Nero ut par erat principem vicit omnes quadringentis se- fterijs capedinem vnam parando Memoranda res: tanti Impe- ratorem: patreque patriae bibisse. Pli. lib. ultimo.

Crustum

Crusta

Crustula

crystallus

Myrrhina

Nero

Vasa Corinthiacis crateribus aemula: mensas
Sublatis spoliant mantilibus: una decore
Praecipuo fuit: occiduus qua miserat Atlas
Littore de Libyco Citreae de semine siluae.
Hanc circumdederat varijs emblemata signis:
In quibus clato sternebat vulnere Sanson
Allophylos: malamq; manu vibrabat onagri.
Et latis raptos humeris cum cardine postes

N iij

PARTHENCES PRIMAE

In montis rapido cursu iuga summa ferebat.
Missaq; per segetes oleasq; incendia late
Nubem eructabant fumi caeloq; volabant.

- Aes.** Vasa Corinthiacis crateribus æmula. Aes Corinthium maxime laudatur: hoc casus miscuit. Corintho cum caperetur incensa: mireque circa id multorum affectio fuit. Plinius Auctor. Eius tria genera. Candidum: argento nitore quam proxime accedens in quo illa mixtura prævaluit. Alterum in quo auri fulua natura. Tercium in quo æqualis omnium temperies fuit. Est & Epatizon ad Iocinoris imaginem vergens procul a Corinthio. Longe tum ante Deliacum atq; Aegineticum: quæ diu obtinere principatum. Crystallina Myrrhina in maximo luxu erant: tum Corinthia. Quippe cum tradatur non aliena de causa Verrem quem Cicero damnauerat proscriptum esse ab Antonio: quam quod Corinthiis se ei cessurum negauisset. Plinius s.
- Mantele Mantelū** Mensas sublatis spoliant mantilibus. Mantele: huius mantelis: & Mantelum declinari potest: & componitur a manu & tela. Ouidius factorum tercio Dixerat: ad dextram villis mantele solutis. & nonnunquam mutamus: diphthongum in i & dicimus Mantile: ut in multis alijs fieri solitum est: ut a quæro inquirō: a cædo incido: a ledo illido. Marcialis. Mântile e mensa surrepit Hermogenes. Virg. libro Aeneidos primo. tonsisq; ferunt mantilia villis.
- Mantile** Mensa decore præcipuo fuit. Mensam Citream describit. Atlas mons est Mauritanie fabulosissimus Plin. auctore. E medijs huncharenis in cælum attolli prodiderunt: asperum squalentemq; qua vergat ad littora oceani: cui cognomen impo- sult. Eundem opacum: nemorosumq; & scatebris fontium riguum: qua spectat Aphricam: fructibus omnium generum: sponte ita subnascentibus: ut nunquã facietas voluptatibus desit Plinius libro quinto. Confines Atlanti Mauri: quibus plurima arbor Citri & mensarum insania: quas feminae viris contra margaritas regerunt. fiebant enim mensæ ex Citro tantiprecij: ut quæ fuerant Galli Asiñij. undecim libris venundatæ dicantur. Mulieres obiciebant earum luxum maritis: cum mariti eis margaritas exprobrabant.
- Atlas** Occiduis quam miserat Atlas. Littore de Libyco citreae de femine siluæ. Hanc circumdederant varijs emblemata signis.
- Mauri. Citrus** Emblemata. emmens scriptura: vel ornamenta vasorum: vel pa-
- Plinius**
- Ouidius?**
- Marcialis**
- Virgil**
- Plinius**
- Idem**

uimēti varietas. In qbus elato Est vul. San. Allophylos. id ē
alienigenos græcum est vocabulum ἀλλόφυλος Sampson
mandibula asini mille interfecit viros Philisteos. Vnde Poe
ta dicit. malamq; manu vibrabat onagri. Onagri in Phrygia Onagri
& Lycaonia præcipui sunt: Auctor Plin.

Iudicum. Et latis raptos humeris. Gaza urbs est Palestinorum cuius
portas in verticem montis tulit Sampson media nocte confur
gens Historia est in libro Iudicum.

Mellac; per segetes. Sampson iratus Palestinis ob uxorem:
quæ alteri nupserat: cœpit trecentas vulpes: iūgens caudis cau
das & faces in medio ligans: quibus incensis segetes: vineas &
oliueta Philisteorū igne destruxit.

Mellac; percussi stillancia ab ore leonis
Pascabant Heroa: liquor de dentibus ibat
Plurimus: & sitibunda Viri saliebat in ora:
Et septemPLICIBUS soluebat brachia vinculis
Ore tonans / oculis ardens / vultuq; tremēdus:

Mellac; percussi stillancia ab ore leonis. Sanson cum paren
tibus ad Palestinos descendens: percussit leonem in vineis: pa
rentibus inscijs: desponsataq; sibi uxore post aliquot dies re
diens ut eam acciperet: inuenit apes in ore Leonis cū fauo mel
lis: quem sumens cōedit in via: deditq; partem parentibus
uxoriq;. Dicit ergo Poeta Mella stillancia ab ore Leonis pasc.
heroa Sansonem.

Liquor de dentibus ibat Plurimus. Post occisos mille vi
ros mandibula asinina: cum gloriam Deo non daret: sitiuit ul
q; ad mortem: clamansq; ad Dominū Obsecro Domine en mo
rior: & incidam in manus incircumcisorum. Aperuit Domi
nus molarem dentem in maxilla asini: & egressæ sunt aquæ q
bus haustis vires recepit. ut est in historia Iudicum.

Et septemPLICIBUS soluebat brachia vinculis. Sanson dolo Da
lidis bis ligatus septem funibus: vincula dirupit. Cum autem
tercio septem crines capitis eius circumligatos licio: & clauo
terræ infixisset Sanson excitatus a somno clauum cum crini
bus extraxit. Ore tonans oculis ardens.

Atq; oculis captus dextra leuaq; columnas
Ruperat: & fractis ruerat domus ardua tectis,
Fulcra toreumatibus suberant tornata recuruis:

PAR THENICES

PRIMAE

Artis opus Tyriæ . prima hæc spectacula discus
 Obtulit : a salibus paulatim ad serâ sermo
 Flectitur : & per facta Patræ memorâda recurrit
 Sermo erat antiqui Senis insperata voluptas /
 Et melior fortuna / orbam cui lumine frontem
 Retulit in lucem fellis medicamen aquosi .
 Tempore quo primæ surgebant mœnia Romæ
 Et Numa diuinos ritus & sacra docebat .

Sanfon
 Nazareus

Atq; oculis captus. Sanfon professus se Nazareum esse: ra-
 sus a Dalida vires amisit. Philistei oculos eius eruerunt: rena-
 tis capillis: cum Philistei Deo suo Dagon sacra peragerent: cõ-
 uiuarenturq; Sanfonq; adductus ut ei illuderent ipse apprehẽ-
 sis columnis quibus domus innitebatur: collisissq; ac concussis:
 domus cecidit super conuiuantes: moriensq; plures inter-
 fecit quam viuis: nam præter conuiuas ad tria milia utriusq;
 sexus interierunt: qui ludentem spectabant. Et fractis rupe-
 domus ardua tect. hucusq; Mensę Emblemata descripsit: totam
 historiam Sanfonis complectens.

Fulcra.

Fulcra toreumaribus suberant. hoc est: fulcra id est læti di-
 scubitorij tornati suberant Toreumatibus recuruis id est scul-
 ptis vasis. Opus artis Tyrię. Tyrus enim Phoenicie urbs ut
 Strabone auctore discimus purpurarum piscatu præstans est.

Strabo

Toreuma

Tyria enim purpura optima omnium perhibetur ac piscacio p-
 xima est: & cetera omnia quæ ad insciendas vestes pertinet ha-
 bunde habet. Toreumata autẽ dicitur vasa sculpta Topẽu-
 eni græcum latine sculpo: orno: tornocq; significat. Sculptura
 autem in toreumatis ad similitudinem purpure fieri solet: ideo
 Tyriam artem dicit. Vel Alludit ad vasa templi: quæ Chiram
 Rex Tyri fecit Salomoni. quod magis placet.

Discus

Prima hæc spect. discus. Discus genus est vasis portadis ad
 mensam carnibus aptum: ut auctor est Iulius Pollux: est etiam
 ludij genus: quo massa ferri vel æris in auras proiciebatur ut
 est apud Marcialem Splendida cum volitent Spartam ponde-
 ra disci. Este procul pueri. Dicit Poeta inter toreumata discum
 præcipua præbuisse spectacula.

Iulius Po-
 llux
 Marcialis

A salibus: non saliti lusere sales Lucanus. & per fact. p. m. re-
 curri. Sermo erat antiqui senis id est Tobie. insperata volup-
 tas: & melior fortuna orbam. c. lu. fron. Retulit in lucem fel-

Lucanus

LIBER II. FO. LXXXV.

Hierony. *lis medicamen aquosi. Tobias iunior felle piscis restituit vi-
sum Seni patri ut diuus Hieronymus scribit i historia Tobie*
Tempore quo primæ surg. Moenia Rome. & Numa diuis
nos ritus. Numa Pompilius Romulo successit in regnum: Is
Liuius' *populum Romanū a bellis ad sacra traduxit. Liuius Plurarcho*
Plutarh. *que auctoribus. Natus autē fuit e Sabinorū oppido cui nomē*
Virgil'. *Cures ut est apud Virgi. in sexto. Poeta noster Tobie peregrī*
Herodot. *nacionē in Rages ciuitatē Medorū factam dicit circa tēpora Nu-*
mæ pompiliū: sub rege autē Sanacaribo: quē Herodotus Assy-
Hierony. *riorum Arabūq; regem fuisse scribit: Tobias pro argento de-*
posito a patre suo in Mediam peregre profectus est: ut scribit
Hieronymus.

Numa'

Sanacari-
bus.

Vt duce comperto Iuuenis venisset in orbem
Cui nomen Medea dedit cum Phasidis agros;
Thessalacq; Aesonide fugisset regna mariti,
Vtq; Vir octauus foelici sorte Puellam
Duxit: & a Medo diues remeabat Araxe.
Quæq; recedenti natæ mandata Parentes
Tradiderant inter lachrymas: iterataq; sæpe
Oscula narrabant: & factō fine quierunt.

Vt duce comperto. id est Angelo: iuuenis Tobias. ve. in or-
bem Cui nomen Medea dedit. Iason cum decē annis Corinthi
cum Medea habitasset: captus amore Glaucę: vel Chreusę Cre-
ontis filię virginem nuptui a patre pecijt. Annuente Creonte
certumq; diem nupciarū statuente: Iason spontaneum diuor-
cium Medę suadere nititur. Ait enim se cupere illam uxorem
ducere: non in eius contempnū: sed ut filios eius in regnum ea
cognacione introduceret. Egre verba hæc ferente Medea. Iason
suscepti beneficij oblitus: Creontis filia uxore sumpta: Medea
urbe expulit. Illa regiam Creontis cum filia regemq; igne ab-
sumpsit: Iasone ab incendio exiliente. Quo cognito in eā cru-
delitatem exarsit: ut Dyndimum Alcyminum Thessandum
q; filios trucidaret: Thessalo solo euadente. Confugit deinde
ad Herculem tum ad Aegęum Pandionis: a quo cognita filiū
sustulit Medum: vel ut aliq dicunt: a quodā potē: iustimo Asię
rege Medum genuit. Qui post patris obitum regno succedēs
& rex fuit egregius: & populos a se denomiāuit Medos. Qui

Iason
Medea:

Medus

PARTHENICES PRIMAE

dam in gratiam Athenienſem Medeam aiunt ſuſceptum ex Aegeo Medum in Colchos aduexiſſe incolumem. Cumq; eo tempore Aeeta a fratre Perſeo regno pulſus eſſet: Medea opera quae Perſeum ſuſtulit: Medum regno potitum: Auctis deinde regni viribus Medum plurimis Asiae locis: quae ſupra pontum eſt peragratis ſubieciſſe eamq; ab ipſo Media ſit appellata. Diodorus Siculus Auctor. cum Phafidis agros Phafis ſit. Colchidis. Theſſalique Eſonide. id eſt Iaſonis Eſonis filij fugiſſet regna mariti. Vtq; vir octauus. Tobias poſt mortem ſeptem virorum: qui Sare nupſerant: duxit puellam ſeliciter: ſorte: bono augurio. & a Medo diues remeabat Araxe. Araxes fluius Armeniam ab Atropacia terminat: quae pars Mediae eſt. Eſt enim Media in partes duas diuiſa: quarum alteram maiorem vocant: cuius Metropolis ſunt Ecbatana: magna ciuitas & medici Imperij caput: qua nunc etiam Parthi regia utuntur. Altera pars eſt Media Atropacia ab Atropato duce nominata: qui ne ea a Macedonibus ſubigeretur: obſtitit cum maioris Armeniae pars eſſet auctor Strabo. Ptolomeus Araxem Armeniae tribuit.

Araxes

Media.
Ecbatana.

Diodor.

Strabo
Ptolomeus

Quaeq; recedent in aetate mandata Parentes Tradiderant. Vi delictet honorare ſoceros: diligere maritum: regere familiam: gubernare domum: & ſe ipſam irreprenſibilem exhibere Auctor. S. Hieronymus. Et facta ſine quierunt.

Hierony

Parthenices Primae :
Liber Tercius ſelici
ter exorditur.

am mare iam tellus Italo pterritâ Marte
Caesaris Imperium Romanaq; iura ferebat:
Pax erat: & domitum late placauerat orbem:

Iam mare. Poeta ad Virginis partum deſcribendum accedens: Imperium deſcribit Romanum: eiufq; ſtatum. Tum temporis locique conditionem. Dicit que tum Marte tum terras: Italo Marte id eſt bellis Italicis territas ferre Imperium Caesaris & Romana iura. Pax erat. Octavius Auguſtus Marco Antonio ac Cleopatra Aegyptia deuictis: poſteaquam domuit partim ſuo ductu: partim auſpicij ſuis: Aquitaniam: Panno-

Octavius
Augustus